Published November 15, 2004

Klapalekiana, 40: 55-121, 2004
ISSN 1210-6100

Výsledky faunistického inventarizačního průzkumu brouků (Coleoptera) čeledi Chrysomelidae s. lat. na území Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko

Results of a survey of the beetles (Coleoptera) of family Chrysomelidae s. lat. in the territory of the Křivoklátsko Protected Landscape Area and Biosphere Reserve

Jiří JANUŠ

Vašíčkova 3049, CZ-272 04 Kladno

Ecofaunistics, Coleoptera, Chrysomelidae s. lat., Central Europe, Czech Republic, Central Bohemia, Křivoklátsko Protected Landscape Area and Biosphere Reserve

Abstract. This study presents a list of 266 taxa of the family Chrysomelidae sensu lato, which were found in the Protected Landscape Area and Biosphere Reserve Křivoklátsko during 10 years of faunistic research. It also contains additional information on other post-1960 data and corrects some incorrect synecological information provided by previous studies for the taxa found in the given area.

The occurrence of *Longitarsus niger* (Koch, 1803) and *Psylliodes brisouti* Bedel, 1898 in Bohemia is confirmed in this territory; 80 taxa including these two are classified as more or less endangered in the Czech Republic. The following new host plants are recorded: *Longitarsus niger* (Koch, 1803) previously often associated with *Echium vulgare,* lives in fact on the steppe form of *Plantago lanceolata. Hermaeophaga mercurialis* (Fabricius, 1792) often found on *Mercurialis perennis,* was also found on *M. annua* (but only quite rarely). *Phyllotreta christinae* Heikertinger, 1941, allegedly monophagous on *Cardamine impatiens*, was discovered in plant communities dominated by *C. amara. Phyllotreta austriaca* Heikertinger, 1941, so far considered monophagous on *Sisymbrium strictissimum,* was repeatedly found on *Hesperis matronalis*.

ÚVOD

Přírodně mimořádně zachovalé území Křivoklátska přitahuje pozornost entomologů od samých počátků entomologického bádání u nás (stručný přehled podává Koleška (1975)). Systematický průzkum brouků fytofágních čeledí byl však dosud omezen na některá území, pro která byl připravován statut přírodních rezervací (Strejček 1976a, 1984). Teprve nedávno byl zpracován katalog křivoklátských brouků čeledi Cerambycidae (Rejzek & Rébl 1999) a v přípravné fázi je práce na křivoklátském katalogu celého řádu Coleoptera (Rébl & Januš, in prep.).

Prvotní popud zpracovat katalog mandelinkovitých brouků Křivoklátska vzešel z iniciativy pracovníků Správy chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko (dále jen CHKO), kteří mne v roce 1993 spolu s několika dalšími členy České společnosti entomologické, působícími na území Křivoklátska, vyzvali k těsnější spolupráci. Požadavkem pracovníků Správy byla inventarizace genofondu křivoklátské entomofauny s akcentem na přesné zmapování lokalit výskytu druhů význačných z hlediska ochranářského, zoogeografického a bioindikačního. Seznamy mají sloužit jako podklady pro pracovníky Správy k managementu území a pro případné pozdější revizní průzkumy zaměřené na zhodnocení eventuálních změn ve složení křivoklátské fauny.

PŘÍRODNÍ POMĚRY KŘIVOKLÁTSKA

Pod názvem Křivoklátsko bývá nejčastěji chápána přírodně zachovalá oblast na západě středních Čech, která má dosud rozsáhlé lesní porosty s namnoze přirozenou dřevinnou skladbou. Na jejím území se vyskytují soubory společenstev středních poloh hercynské biogeografické podprovincie, s flórou a faunou teplé pahorkatiny, přecházející ve vyšších polohách a na severních svazích do podhorského stupně. Osu bioregionu tvoří hluboce zařízlá meandrující řeka Berounka, která má určující význam při formování flóry i fauny celé oblasti.

Hranice bioregionu jsou specialisty různých oborů vymezovány odlišně, sjednocující hlediska shrnuje práce Culka et al. (1996). Entomologický průzkum čeledi Chrysomelidae se uskutečnil na území Křivoklátska v hranicích chráněné krajinné oblasti. Ty jsou na severu zhruba vymezeny obcí Lány a nejsevernějším bodem u železničního nádraží Řevničov, odkud pokračují k městu Rakovník a po Rakovnickém potoce k osadě Lašovice. Zde se stáčí přibližně jihozápadním směrem, kde dosahují osady Šípy, od které pokračují více méně k jihovýchodu ke Zvíkovci a dále k nejjižnějšímu bodu u osady Zbiroh. Odtud směřují na severovýchod k Trubínu a dále k Chyňavě a nejvýchodnějšímu bodu u Malých Kyšic. Přes osady Bratronice a Žilina dosahují opět obce Lány (viz obr. 1, kde jsou uvedeny také zeměpisné souřadnice).

Jako specifický bioregion lze Křivoklátsko od okolních biogeografických oblastí diferencovat nejen historicky (výhradní loviště českých králů), ale také geologicky, geomorfologicky, klimaticky a složením bioty (Culek et al. 1996). Na rozdíl od sousedních oblastí, kde se v geologické stavbě uplatňují vápence a diabasy (v případě Českého krasu), jílovité a písčité sedimenty (Rakovnická pánev), respektive opuky, pískovce a slíny (Džbánsko), je Křivoklátsko převážnou většinou tvořeno horninami starohorního stáří, především troficky slabými proterozoickými sedimenty (droby a břidlice), které jsou ve směru severovýchod – jihozápad protnuty pásmem starohorních (spility a tufy) a především prvohorních (ryolity, andezity, dacity) vulkanitů, které v údolí Berounky tvoří nápadné skalní výchozy (Mašek 1997). Nejsevernější část chráněné oblasti, tvořená prvohorními (karbon) a v menší míře i druhohorními (křída) usazeninami, a nejvýchodnější diabasový okraj, nebývají proto někdy již do křivoklátského bioregionu zahrnovány. Fytogeograficky náleží severní okrajová část k okresu 30: Jesenicko-rakovnická plošina a diabasové pahorky na východě CHKO k okresu 8: Český kras, kdežto zbylé území CHKO k okresu 32: Křivoklátsko (Hejný & Slavík 1988, Skalický & Skalická 1975).

Typickým znakem Křivoklátska je značná lesnatost a vysoká diverzita rostlinných společenstev, podmíněná orografickými, mezoklimatickými a pedologickými faktory. Na některých místech, zvláště v kaňonu Berounky a v údolích jejích přítoků, je území výrazně geomorfologicky modelované, rychle se střídají plochy s různou expozicí a inklinací, a tím i různé typy půdní textury, hloubka půdního profilu a různé poměry mikroklimatické. To platí zejména o pravobřežní Zbirožské vrchovině. Naproti tomu část levobřežní, tvořená Kralovickou a Lánskou pahorkatinou, má reliéf jen mírně zvlněný, s rozlehlými denudačními plošinami, kterým dodávají pestřejší členitosti údolí jednotlivých přítoků Berounky – Javornice, Rakovnického a Lánského potoka, Klíčavy, Vůznice, případně i jejich přítoků.

S průměrným ročním úhrnem srážek 530 mm, relativně kontinentálním, mírně teplým a mírně suchým podnebím o průměrných ročních teplotách 7-8°C a převahou mezofytních floristických prvků je Křivoklátsko řazeno do fytogeografické oblasti mezofytika (Kolbek et al. 1997). Přesto umožňují výslunné svahy kaňonovitého údolí Berounky a horních partií svahů nad jejími přítoky, kde průměrná roční teplota nabývá vyšších hodnot než v ostatních částech oblasti, existenci řadě termofilních a xerofilních rostlinných i živočišných druhů, čímž se Křivoklátsko odlišuje od sousedních bioregionů Rakovnicko-Žlutického a Brdského. Při dnech hluboko zařízntých roklí, kde se zvratem vegetačních pásem projevuje inverze, a také na severních svazích nad Berounkou a v mrazových kotlinách severní části Křivoklátska, nachází naopak příznivé podmínky řada druhů montánního charakteru. To platí jak o vegetaci, tak ve větší míře také o fauně bezobratlých živočichů. Dosti výrazně se tak oblast odlišuje od dalších sousedních bioregionů (Řipského, Karlštejnského a Džbánského), kde se ve vyšší míře uplatňují prvky xerofilní a termofilní. Vegetační odlišnosti Křivoklátska vůči sousedním oblastem se projevují také nižší frekvencí výskytu květeny rašelinných a slatinných ekotopů a nečetným výskytem subatlantské a vápnomilné květeny i fauny (Kolbek et al. 1997). Na rozdíl od pojetí Pulpána (1968) a Zeleného (1972), z nichž prvý vytyčuje zoogeografický subareál 2e, zahrnující vedle Rakovnické plošiny a Křivoklátské vrchoviny také oblast Džbánu, a druhý do faunistického okresu Rakovnická plošina zahrnuje kromě Džbánu i Český kras, jsou mezofytní Křivoklátsko a termofytní Džbánsko a Český kras dnes považovány za samostatné bioregiony (Kolbek et al. 1997, Culek et al. 1996). Hranice křivoklátského bioregionu sahají ovšem oproti současným administrativním hranicím CHKO mnohem dále na západ.

Ačkoliv je značná část území Křivoklátska zkulturněna (cca 24% území přeměněno na ornou půdu, 6,5% na louky a pastviny a tři pětiny lesů, které v CHKO zaujímají přibližně 60% území, převedeny na kultury jehličnanů), zůstává v oblasti značné množství ekotopů přirozeného nebo polopřirozeného charakteru (Kolbek et al. 1997). Vegetaci klimaxového typu reprezentují nejčastěji dubohabřiny svazu Carpinion a ve vyšších polohách, případně na svazích

se severní expozicí, také květnaté bučiny svazu Fagion. Jak zjistil dlouhodobý entomologický průzkum (K. Rébl, J. Januš, P. Horsák, P. Štěpánek, Z. Chalupa – dílčí zprávy o entomologickém průzkumu na území CHKO Křivoklátsko, deponované na Správě CHKO ve Zbečně), má na Křivoklátsku mimořádný význam pro zachování „pralesní" entomofauny, vlastní klimaxovým lesům, Lánská obora. Zvláštní režim obhospodařování zdejších porostů, v nichž jsou četně zastoupeny také dřeviny vysokého stáří a různého stupně rozkladu, vede ke konzervaci poměrů blízkých stavu přirozeného klimaxu. Řada druhů hmyzu, zvláště xylofágních, mycetofágních a druhů vázaných na dutiny starých stromů, je z území Křivoklátska známa pouze odtud.

Přirozené vegetační subklimaxové typy a blokovaná sukcesní stadia jsou na Křivoklátsku zastoupena na sutích a v roklinách zachovalými lesy svazu Tilio-Acerion, zejména habrovými javořinami (asociace Aceri-Carpinetum), na horních partiích jižních skalnatých svahů a na mělkých skeletovitých půdách mírně zvlněných plošin teplomilnými doubravami (svaz Quercion pubescenti petraeae), mezi kterými, na rozdíl od sousedního Českého krasu, zcela chybí doubravy šípákové. Na minerálně slabých substrátech se v Křivoklátsku vyskytují acidofilní doubravy svazu Genisto germanicae-Quercion, ve vyšších polohách acidofilní bučiny svazu Luzulo-Fagion a na skalních výchozech reliktní bory svazu Dicrano-Pinion.

Z trvalých lesních společenstev ovlivněných podzemní nebo záplavovou vodou, se zachovaly zbytky bažinných olšin svazu Alnion glutinosae a potoční olšoluhy a jaseniny (svaz Alno-Ulmion), které ale mají dnes již většinou charakter doprovodných potočních lemů, pokud nejsou vůbec nahrazeny sekundárními vrbo-olšovými porosty. Na březích Berounky zaujímají druhotné porosty vrby křehké a vrby bílé původní luhy, jejichž podobu před odlesněním dnes již nelze rekonstruovat a jen maloplošně se zde vyskytují křovité vrbiny svazů Salicion triandrae. Zcela fragmentární je na severu území také výskyt rašelinných březin (svaz Betulion pubescentis) a bažinných vrbin (sv. Salicion cinereae).

Především v kaňonu Berounky a zčásti i na svazích nad jejími přítoky se vyvinuly také primární nelesní formace. Z blokovaných sukcesních stadií to jsou ekosystémy skalních stěn, sutí a skalních stepí, ke kterým méně často přistupují i přirozená xerofilní drnová společenstva. Charakteristickým, i když vzácným jevem tu jsou klimaticky a edaficky podmíněné cenózy tzv. „pleší", vrcholových nelesních xerotermních travobylinných (svaz Festucion valesiacae) a pionýrských (svaz Hyperico perforati-Scleranthion perennis) společenstev. Na příkrých výslunných skalnatých svazích se setkáváme s pionýrskou xerofilní vegetací silikátových substrátů ze svazu Alysso-Festucion pallentis, na severních svazích vzácně s kalcifilními perialpinskými společenstvy ze svazu Seslerio-Festucion pallentis. Na okrajích teplejších lesů jsou často vyvinuta druhově bohatá splečenstva lesních lemů svazu Geranion sanguinei, při okrajích lesů mezofilních vzácně společenstva svazu Trifolion medii.

Jakkoli je Křivoklátsko chudé na vodní biotopy, které tvoří pouhých 0,63% území, je zde přesto poměrně bohatě zastoupena také vegetace vodních makrofyt. Při březích Berounky jsou na říčních náplavech vyvinuty říční rákosiny (sv. Phalaridion arundinaceae), v říčních tišinách a v četných drobných rybnících množství emerzních, submerzních i natantních formací, jejichž přehled podává Rydlo (1992).

Přirozená náhradní společenstva reprezentují na místech bývalých pastvin teplomilné trávníky, převážně porosty svazu Koelerio-Phleion phleoidis, vzácněji i společenstva svazu Bromion erecti, dále acidofilní trávníky (svaz Violion caninae) a velmi vzácně a maloplošně vřesoviště svazů Genistion a Euphorbio-Callunion. Xerotermní trávníky bývalých pastvin však po ukončení pastvy rychle zarůstají vyššími travami a křovinami a s nimi mizí i pozoruhodná fauna nelesních habitatů stepního charakteru. Některé křovinné formace, zejména na teplých svazích nad řekou či na diabasových pahorcích a křoviny stinných skal a sutí (svazy Prunion spinosae a Berberidion), mají přesto vysokou přírodní hodnotu. Vysokou přírodní hodnotu mají také některá křivoklátská luční společenstva, zejména nivní louky pod hradem Týřovem a u Častonic (různé asociace svazu Arrhenatherion), reliktní louka s *Phyteuma orbiculare* poblíž hájovny Píně a četné podmáčené louky a luční lada svazu Calthion.

Mimořádné hodnoty křivoklátské přírody a citlivé začlenění člověka do zdejší zachovalé krajiny vedly k tomu, že byla v roce 1977 nejhodnotnější část Křivoklátska o rozloze 62 792 ha zařazena do seznamu biosférických rezervací UNESCO a o rok později vyhlášena Chráněnou krajinnou oblastí. Výhledově se uvažuje o mezinárodní ochraně nejcennějších partií v rámci programu Natura 2000.

METODIKA

Pro průzkum brouků fytofágních čeledí, především čeledi Chrysomelidae, jsem z důvodu značné rozlehlosti celého území zvolil strategii pravidelně zkoumaných monitorovacích ploch, s doplňujícími exkurzemi vně těchto ploch. Monitorovaná stanoviště byla postupně vybírána tak, aby reprezentovala pokud možno všechny základní ekotopy typické pro Křivoklátsko, s důrazem na společenstva nelesní a ekotonální. Většinou se jedná o lokality v nejzachovalejších částech CHKO, především v tzv. I. a II. zóně ochrany, s vysokou frekvencí výskytu přirozených

a polopřirozených cenóz (zkratky v textu: PP = přírodní památka, PR= přírodní rezervace, NPR= národní přírodní rezervace). Cílem bylo provést zde jarní, letní a podzimní průzkum, v optimálním případě jednu nebo více exkurzí v každém měsíci vegetační sezóny. Řada dalších exkurzí byla směřována mimo tyto plochy, na místa potenciálního výskytu živných rostlin, přičemž cennou pomůckou mi byly publikace vyhodnocující průzkum vegetace a flóry Křivoklátska (Kolbek et al. 1997, 1999; Kolbek & Moravec 1995; Rydlo 1992). Další exkurze jsem volil orientačně na různé lokality po celém Křivoklátsku. Tak byly zkoumány např. různé typy lesních formací.

Lokality byly na základě požadavků Správy CHKO přesně lokalizovány za pomoci map o měřítku 1:50 000, v nichž jsou mapová pole tradičního síťového mapovacího systému (Pruner & Míka 1996) rozdělena na subkvadráty A až D a každý ze subkvadrátů dále členěn do 25 elementárních mapovacích polí s čísly 1 až 25. Ta v terénu reprezentují plochu zhruba 1 km^2. Jde o identické mapové členění, jaké bylo použito při geobotanickém a floristickém výzkumu Křivoklátska týmem Geobotanického oddělení Botanického ústavu AV ČR pod vedením J. Kolbeka (Kolbek & Moravec 1995, Kolbek et al. 1999), viz obr. 1.

Sběr byl prováděn běžnými metodami, zejména plošným i cíleným smykem, oklepem potenciálních živných rostlin a individuálním sběrem imag na nebo pod hostitelskými rostlinami. Méně často byl uplatňován prosev detritu. Spolu se sběrem imag jsem také pořizoval herbář požerků.

Předkládaná práce shrnuje výsledky 242 systematických exkurzí, které jsem v letech 1993-2002 provedl celkem ve 137 elementárních mapovacích polích z celkového počtu 546. Z toho byla v únoru exkurze 1, v březnu 7, v dubnu 22, v květnu 53, v červnu 32, v červenci 45, v srpnu 33, v září 27, v říjnu 19 a v listopadu 3. Kromě toho bylo uskutečněno v roce 1991 dalších 11 exkurzí a v roce 1992 6 exkurzí, tj. celkem 259 exkurzí. V práci je zmíněno také několik význačnějších nálezů z let 2003 a 2004, tj. po uzávěrce systematického průzkumu. Dále uvádím nálezy entomologů, působících na území Křivoklátska, zejména Karla Rébla, Petra Horsáka, Václava Šilhy, Zdeňka Chalupy a Pavla Štěpánka. Pokud jsou uvedeny některé údaje literární, jsou do příslušných počtů zahrnuty pouze nálezy po roce 1960. Sběry jsou dokladovány preparáty ve sbírce autora nebo uloženy v epruvetách tamtéž. Jen u zcela běžných a dobře odlišitelných druhů (např. *Chrysolina fastuosa*, *Galeruca tanaceti*, *Agelastica alni*) byla řada pozorování pouze zaznamenána přímo v terénu, přičemž pro každý uvedený druh jsou z oblasti pořízeny preparáty dokladových exemplářů.

Nalezené exempláře (kromě údajů převzatých z literatury), pokud není uvedeno jinak, determinoval nebo revidoval autor této práce. Determinace obtížněji určitelných taxonů (Alticinae, *Cryptocephalus flavipes* x *C. bameuli*, atd.) byla ověřena preparací kopulačních orgánů obou pohlaví.

PŘEHLED PRAVIDELNĚ ZKOUMANÝCH LOKALIT
(viz obr. 1.)

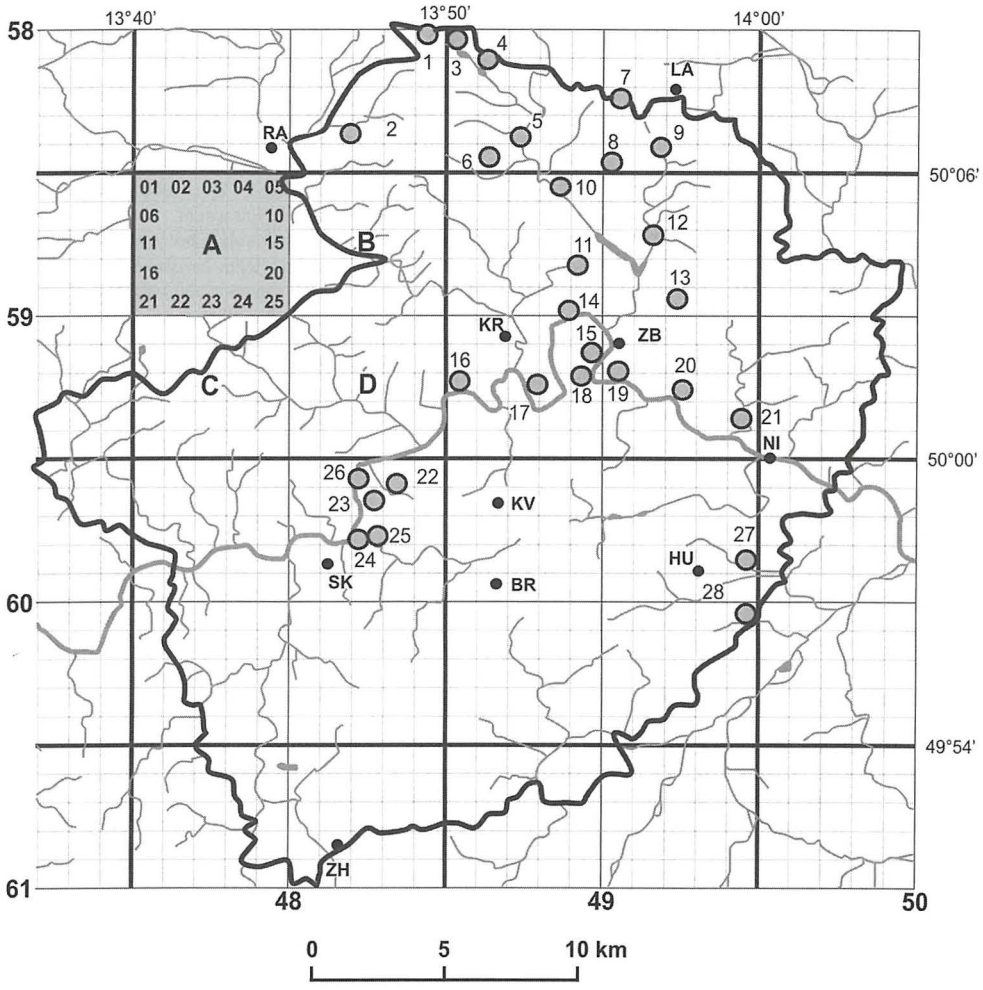
1. Řevničov – PR Prameny Klíčavy: 5848 D5. Bažinná olšina (sv. Alnion glutinosae) v terénní sníženině vodního toku, v jejíž centrální části se vyvinula rašeliníkovo-ostřicová louka (svazy Carici rostratae-Sphagnetum apiculati a Sphagno warnstorfiani-Caricetum davallianae) a fragmentárně bažinná vrbina.

2. Lužná env. – Bartoňský rybník s okolím: 5848 D17-18. Pětihektarový rybník (viz Rydlo (1992): lokalita č. 18) cca 1 km jižně od osady Lužná. Fragmenty rákosin při březích rybníka a bažinná olšina (asociace Carici acutiformis-Alnetum) podél toku Lužné až po hájovnu Belšanka, s několika zachovalými podmáčenými loukami a lučními lady svazu Calthion.

3. Řevničov – rybník Horní Kracle: 5849 C1. Cenná litorální, natantní a submerzní společenstva oligotrofního, cca dvouhektarového lesního rybníka 1 km jv. od nádraží Řevničov (viz Rydlo (1992): lokalita č. 8). (Rákosiny asociací: Equisetum fluviatilis, Typhetum angustifoliae, Phragmitetum communis; společenstva vysokých ostřic: Caricetum ripariae, Caricetum gracilis; rdestová společenstva: Potametum obtusifolii, Potametum alpini; natantní společenstva: Potametum natantis, Potamo natantis-Nymphaeetum candidae; společenstvo periodicky zaplavovaných stanovišť asociace Juncetum effusi). Při severozápadním okraji bažinná olšina (sv. Alnion glutinosae).

4. Ruda – rybník Dolní Kracle: 5849 C7. Hektarový rybník 2 km jv. od nádraží Řevničov (viz Rydlo (1992): lokalita č. 9). Fragmenty rybničních rákosin a březo-olšový porost na severozápadním břehu rybníka, představující narušený okraj bažinné olšiny (asociace Carici acutiformis-Alnetum), která se rozprostírá severozápadně od rybníka.

5. Ruda, Lány – Klíčavský luh („Myší díra", „Píně"): 5849 C18, C23. Luh Klíčavského potoka v úseku, kde potok obtéká vrch Píně, až po tzv. „Myší díru", kde vtéká do Lánské obory. Botanicky i entomologicky cenné zamokřené louky a luční lada (asociace Angelico-Cirsietum oleracei, Scirpetum sylvatici, Filipendulo-Geranietum palustris) v poloze potenciální údolní olšiny, která je zachována ve formě úzkého potočního doprovodného porostu. Také mezofilní nízkotravní reliktní louka (porost blízký asociaci Phyteumo-Festucetum rubrae) na sprašové návěji.

Obr. 1. Schematická mapa Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. BR – Broumy, HU – Hudlice, KR – Křivoklát, KV – Karlova Ves, LA – Lány, NI – Nižbor, RA – Rakovník, SK – Skryje, ZB – Zbečno, ZH – Zbiroh. Pravidelně zkoumané lokality: 1-28 (detaily viz hlavní text).

Fig. 1. Diagrammatic map of the Protected Landscape Area of Křivoklátsko. BR – Broumy, HU – Hudlice, KR – Křivoklát, KV – Karlova Ves, LA – Lány, NI – Nižbor, RA – Rakovník, SK – Skryje, ZB – Zbečno, ZH – Zbiroh. Regularly visited localities: 1-28 (see main text for details).

6. Brejl: 5849 C22. Rašeliníkovo-ostřicová louka (spoečenstvo s *Carex rostrata* a *Plagiomnium elatum*, náležející ke svazu Sphagno recurvi-Caricion canescentis) v poloze s trvale stagnující vodou při pravobřežním přítoku Klíčavy u osady Brejl.

7. Lány – „U starých Lán“: 5849 D11. Nevelká bezodtoká zamokřená deprese v lesních kulturách u osady Lány. Ostřicovo - rašeliníkové společenstvo s dominujícím *Eriophorum angustifolium* a fragmenty bažinné vrbiny (svaz Salicion cinereae) a bažinné březiny.

8. Lánská obora – Kouglův rybník: 5849 D21. Cca 1,5 ha velký, mělký rybník (viz Rydlo (1992): lokalita č. 86), sloužící jako kaliště a napajedlo vysoké zvěře, s porosty emerzních (společenstvo s dominancí *Sparganium emersum*, asociace Eleocharietum palustris, Glycerio fluitantis-Oenanthetum aquaticae), natantních (as. Potametum natantis), submerzních (as. Potametum trichoidis) a bahenních (as. Caricetum acutiformis) rostlin. V okolí les a pastvina (svaz Lolio-Cynosurenion) s rozptýlenými solitéry mohutných dubů. Vše v poloze potenciálních bučin.
9. Lány – „Pánova louka": 5849 D22. Podmáčené louky a luční lada svazu Calthion, v okolí rybníka společenstva sešlapovaných půd (svaz Polygonion avicularis). V prameništní poloze fragmentárně vyvinuta střídavě mokrá louka svazu Molinion a zbytky bažinné olšiny. Při březích rybníka (viz Rydlo (1992): lokalita č. 78) nevelké porosty rákosin stojatých vod a společenstev vysokých ostřic, respektive spíše jednotlivých rákosinových rostlin.
10. Lánská obora – údolí Klíčavy: 5949 A4. Sekundární trávníky na odlesněném ostrohu jihovýchodně od „Myší díry" v Lánské oboře, sevřené z jihu říčkou Klíčavou, z východu, v „Jelením luhu", jejím bezejmenným přítokem. Potenciální přirozený vegetační kryt: javorová habřina, recentně: na jižně exponovaném svahu náhradní přirozené xerofilní krátkostébelné, zvěří spásané porosty (svazu Koelerio-Phleion phleoidis – J. Kolbek, pers. comm.) s prvky termofytních ruderálů, solitéry statných stromů a mozaikou rozvolněných křovin. Na lokalitě dále suťová pole a na východním svahu zbytky roklinového lesa. Vrcholovou pasáž s hlubší půdou pokrývá sušší křídlo luk svazu Arrhenatherion, v údolí Klíčavy zamokřené louky, jejichž druhová skladba je silně redukována intenzívním spásáním.
11. Požáry – rybník Javůrek: 5949 A20. 50x70 m velký nezastíněný rybník (viz Rydlo (1992): lokalita č. 117) na okraji lesního komplexu, zarostlý jednak rákosinou se *Schoenoplectus lacustris* (asociace Scirpetum lacustris), jednak porosty submerzních (as. Potametum lucentis), emerzních (as. Sparganietum ramosi) a natantních (as. Potametum natantis) vodních makrofyt.
12. Lánská obora – Klíčava (lom „Ve Zbečkách"): 5949 B12. Příkrý, západně exponovaný svah nad východním ramenem Klíčavské přehradní nádrže v Lánské oboře. Odlesněné stanoviště, kde přirozené porosty tvořily ve svahu suťové lesy (asociace Aceri-Carpinetum) a v plošinné části černýšové dubohabřiny. Recentně jsou na mělkých půdách vyvinuta pionýrská, na hlubších půdách teplomilná lesní lemová společenstva. V opuštěném lomu a jeho bezprostředním okolí pod svahem teplomilné ruderální porosty (svaz Dauco-Melilotion), v ústí Lánského potoka zamokřené louky. Na březích přehradní nádrže fragmenty bahenních společenstev, v mělké vodě např. společenstvo as. Polygonetum amphibii.
13. Klíčava – Kaly: 5949 B23. Vnitrolesní luční enkláva v prameništní poloze, severně od hájovny Kaly u Sýkořice (svaz Calthion).
14. Zbečno – niva u PR Brdatka: 5949 A25, C4. Říční rákosina (svaz Phalaridion arundinaceae) v akumulačním pásmu meandru Berounky u osady Zbečno. Rákosina je tu v přímém kontaktu s okrajem suťovo-roklinového lesa asociace Aceri-Carpinetum a místy ruderalizována druhy třídy Galio-Urticetea.
15. Újezd nad Zbečnem: 5949 C10. Příkré, skalnaté, jihozápadně orientované svahy na pravém břehu Berounky, jižně od obce. Xerotermní pionýrská společenstva acidofilních skalních stepí (podsvaz Potentillo arenariae-Festucenion pallentis) v mozaice s teplomilnými lemy a křovinami výslunných stanovišť. Jednotlivé skály jsou odděleny narušenými porosty suťovo-roklinových lesů (asociace Aceri-Carpinetum) přecházejícími do akátin a borových výsadeb.
16. Velká Buková – PR Nezabudické skály: 5949 C11. Příkrý, jižně exponovaný svah kaňonu Berounky. Ve větší části sledovaného území jsou vytvořeny subxerofilní doubravy (asociace Sorbo-Quercetum), které tvoří mozaiku s fragmenty reliktních i kulturních borů a xerotermních travobylinných a lemových společenstev. V nižší části pás teplomilných křovin (svazy Prunion spinosae a Berberidion) a skalních (podsvaz Alysso-Festucenion pallentis) a suťových (sv. Stiption calamagrostis) společenstev, na západním a zčásti i východním okraji suťový les asociace Aceri-Carpinetum. Pod úpatím při březích Berounky nitrofilní lemová společenstva a pás druhotných vrbin.
17. Křivoklát – PR Na Babě: 5949 C13-14. Význačná botanická lokalita na jihozápadních svazích údolí Berounky nad osadou Častonice. Sledovány především nelesní plochy s xerotermními travobylinnými porosty na skalních stanovištích, které náleží ke svazům Koelerio-Phleion phleoidis, Festucion pallentis a Geranion sanguinei. Z lesních společenstev byla zkoumána především subxerofilní doubrava (asociace Sorbo-Quercetum). Dřevinné porosty jsou dále na lokalitě reprezentovány přirozenou dubohabřinou, jejími křovitými plášti, zbytky reliktního boru a akátovým lesíkem. Ve východní části, již mimo rezervaci, přechází opuštěné pastviny a pole v ruderalizovaná lada.
18. Račice – Dubina: 5949 C15. Strmé, severně exponované skály na pravém břehu Berounky, porostlé kalcifilním perialpinským pěchavovým společenstvem (svaz Seslerio-Festucion glaucae). Na odvápněných hranách jsou místy vyvinuty fragmenty vřesovištního společenstva svazu Genistion.
19. Sýkořice – Valentův mlýn: 5949 D11. Příkré jižní svahy na levém břehu Berounky s mozaikou skalních, skalně stepních (svaz Alysso-Festucion pallentis), lemových (sv. Geranion sanguinei) a keřových (sv. Prunion spinosae, sv. Berberidion) společenstev.

20. Sýkořice – PR Kabečnice: 5949 D13. Přirozená teplomilná vegetace stepního charakteru (svaz Festucion valesiacae) na skalních ostrožnách levobřežního svahu Berounky proti obci Žloukovice, sevřená lesními porosty blízkými přirozeným acidofilním a habrovým doubravám a prostoupená teplomilnými křovinami.
21. Nižbor env.: 5949 D20. Druhově bohatá lemová společenstva svazu Geranion sanguinei na okraji subxerofilní doubravy, vyvinutá na svazích umělého zářezu v serpentině silnice mezi zámkem Dřevíč a Nižborem a fragmenty mezofilních lemových společenstev při okrajích této silnice.
22. Branov – NPR Velká Pleš: 6048 B4, B9. Přirozeně bezlesé plochy na pravém břehu Berounky s mozaikou společenstev pionýrských (asociace Jasiono montanae-Festucetum ovinae ze svazu Hyperico-Scleranthion a as. Potentillo arenariae-Festucenion pallentis ze svazu Alysso-Festucion pallentis), skalně-stepních (asociace Pulsatillo pratensis-Festucetum valesiacae ze svazu Festucion valesiacae) a stepních (asociace Koelerio macranthae-Stipetum joannis ze svazu Festucion valesiacae). Dále jsou v bezlesí zastoupeny acidofilnější porosty s *Calluna vulgaris*, *Rumex acetosella* a *Festuca ovina*. „Pleše" jsou obklopené listnatými lesy – teplomilnými doubravami (asociace Sorbo-Quercetum), acidofilními doubravami (as. Luzulo albidae-Quercetum) a dubohabřinami (as. Melampyro nemorosi-Carpinetum).
23. Karlova Ves – NPR Týřov – Týřovické skály: 6048 B8. Komplex přirozených lesních i bezlesých společenstev na Týřovických skalách na pravém břehu Berounky pod osadou Skryje. Travobylinné porosty na temenech zdejších vrchů mají charakter primárního bezlesí a jsou typickým projevem tzv. vrcholového fenoménu. Tvoří je mozaika cenóz od společenstev skalních spár (svaz Androsacion vandellii), přes pionýrské a skalně-stepní porosty mělkých skeletovitých půd (svaz Hyperico-Scleranthion reprezentovaný asociací Jasiono montanae-Festucetum ovinae, svaz Alysso-Festucion pallentis asociací Potentillo arenariae-Festucenion pallentis, svaz Festucion valesiacae asociací Pulsatillo pratensis-Festucetum valesiacae), fragmenty acidofilních porostů s *Calluna vulgaris*, až po vyvinutější xerotermní trávníky svazu Festucion valesiace (asociace Koelerio macranthae-Stipetum joannis) a fragmenty teplomilných lemových společenstev svazu Geranion sanguinei. Z lesních společenstev jsou ve vrcholových pasážích extrazonálně vyvinuty teplomilné doubravy (asociace Sorbo-Quercetum a Lithospermo-Quercetum), obklopené na mírných svazích teplými dubohabřinami (asociace Melampyro nemorosi-Carpinetum). Ty jsou prostoupené enklávami smolničkových acidofilních doubrav (as. Viscario-Quercetum). Strmé polohy v údolí Berounky pokrývají suťové lesy (as. Aceri-Carpinetum).
24. Skryje – NPR Týřov – vrch Vosník a niva Úpořského potoka: 6048 B13, B18. Lesní společenstva asociace Aceri-Carpinetum s význačným zastoupením *Taxus baccata*, pokrývající severní, severozápadní a severovýchodní svahy vrchu Vosník na pravém břehu Berounky u osady Skryje. Tato společenstva patří k nejzachovalejším suťovo-roklinovým lesům Křivoklátska. Do chladného inverzního údolí Úpořského potoka jimi na severním svahu prostupuje také porost květnaté bučiny (asociace Tilio cordatae-Fagetum), který na dně údolí střídá ptačincová olšina (as. Stellario-Alnetum) a maloplošné porosty měsíčnicové javořiny (as. Lunario-Aceretum).
25. Skryje – NPR Týřov – Vápenný vrch: 6048 B13, B18. Na Vápenném vrchu, který se nachází na pravém břehu Úpořského potoka nedaleko obce Skryje, byly zkoumány převážně jižní až jihozápadní, primárně bezlesé svahy, pokryté pionýrskou a xerotermní travobylinnou vegetací. Druhové zastoupení rostlin na místních „pleších" je však oproti Týřovickým skalám ochuzené a navíc decimované muflony. Lesní společenstva reprezentují teplomilné doubravy (asociace Sorbo-Quercetum a Lithospermo-Quercetum), dubohabřiny (as. Melampyro nemorosi-Carpinetum) a suťové lesy (as. Aceri-Carpinetum).
26. Branov env.: 6048 B3 a **Skryje env.:** 6048 B13. Dvě druhově bohaté louky na pravobřežním vyšším stupni nivy Berounky. První u Kouřimeckého přívozu, druhá pod hradem Týřovem. Ukázka původních údolních ovsíkových křivoklátských luk svazu Arrhenatherion. Obě louky byly zcela zničeny při povodních v roce 2002.
27. Hudlice – PP Stará Ves: 6049 B20. Přirozená náhradní xerotermní travobylinná společenstva na diabasových výchozech nad údolím Libotického potoka. Většinou společenstva svazu Bromion erecti a Geranion sanguinei, ale také fragment skalní stepi. Značná část pokryta expandujícími teplomilnými křovinami, v nivě Libotického potoka společenstvo vysokých ostřic a zamokřené kosené louky.
28. Trubín – PP Trubínský vrch: 6049 D5. Strmý skalnatý sráz diabasového pahorku, krytý společenstvy skalních stepí ze svazu Festucion valesiacae (především as. Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiacae).

KOMENTOVANÝ PŘEHLED DRUHŮ MANDELINKOVITÝCH BROUKŮ ZJIŠTĚNÝCH NA ÚZEMÍ KŘIVOKLÁTSKA

Vysvětlivky:

Jména taxonů jsou převzata z práce Strejčka (1993b), druhů podčeledi Halticinae z práce: Gruev & Döberl (1997), subspecií druhů rodu *Chrysolina* Motschulsky, 1860 z práce Warchałowského (2003). Aktuální úpravy jsou provedeny podle práce Kippenberga & Döberla (1994), Warchałowského (2003) a dle J. Bezděka (pers. comm.). U taxonů nedostatečně dokladovaných nebo u údajů převzatých z literatury vydané před rokem 1960 jsou jména vložena do závorky a taxon není zahrnut do celkového počtu křivoklátských druhů. Jména druhů, u nichž došlo od vydání Check-listu československých brouků (Strejček 1993b) k podstatnějším změnám, jsou jako synonymum uvedena v závorce, případně je doplněna vysvětlující poznámka.

Za jménem následuje sosioekologická charakteristika taxonu. Písmena **E**, **R** a **T** přibližují šíři ekologické amplitudy příslušného taxonu. Při stanovení kategorie jsem vycházel především z vlastních pozorování a z prací Strejčka (2000) a Kocha (1992). E = eurytopní druhy s populační R-strategií, adaptované na rychlou kolonizaci nestabilních stanovišť jak původu přírodního (říční náplavy), tak antropogenního (paseky, ruderály, agrocenózy). Obvykle se vyznačují silnými populacemi, častou gradací a vyšší vagilitou (např. drobné druhy šířící se větrem, vodními toky, případně za pomoci člověka, např. v agrocenózách). R = stenotopní druhy, jejichž populace nejsou zpravidla adaptovány k rychlému šíření (K-stratégové), nýbrž k životu ve stabilních společenstvech, jakými jsou např. přirozené lesy, zejména klimaxového a subklimaxového typu a společenstva „stepní". Dále druhy žijící na stanovištích, u nichž je některý z rozhodujících ekologických faktorů výrazně odlišný od průměrných hodnot (skály, skalní stepi, písčiny, slaniska, bažiny), tj. jsou adaptované na stres (S-stratégové). Ke skupině „R" patří mj. všechny reliktní prvky minulých klimatických období, např. druhy s těžištěm výskytu v montánních polohách, přežívající místy v inverzních údolích. Z druhů žijících v rákosinách sem řadím pouze ty, které obývají pobřeží říčních tišin, mrtvých ramen a nenarušených (zejména oligotrofních) vodních nádrží a nepřecházejí do sezónních rákosin intenzivně obhospodařovaných rybníků. T = „typické druhy", tj. druhy stojící mezi oběma výše zmíněnými skupinami (využívají kombinované populační strategie). Jsou adaptabilnější než druhy skupiny „R", zejména ve vztahu k biotopu. Z přirozených a polopřirozených habitatů přecházejí na podobná stanoviště ovlivněná činností člověka, např. do kulturních lesů se strukturou a druhovým složením blízkým přirozenému, do antropogenně ovlivněných keřových společenstev lesních plášťů, na mezofilní louky, narušené pobřežní ekosystémy, apod.

Pod značkou: „**s.i.**" dále uvádím tzv. sosioekologický index, s jehož pomocí se pokouším na základě údajů o rozšíření, populační dynamice, bionomii a autekologii přibližně stanovit ochranářskou „hodnotu" a míru ohrožení jednotlivých druhů na území České republiky tak, aby byla pokud možno eliminována subjektivita tohoto hodnocení. S jistými úpravami je převzat systém, který pro myrmekofilní brouky Slovenska použil Franc (1992). Údaje o rozšíření taxonů jsou převzaty z následujících prací: Bieńkowski (2001), Borowiec (1999), Gruev (1992), Gruev & Döberl (1997), Warchałowski (1991, 1995, 2003).

1. Rozšíření v Evropě: druhy s širokým areálem souvislého výskytu (větší část Evropy a více) = 0; druhy rozšířené v menší části Evropy (evropské rozšíření má podobu pásu, který může přesahovat i mimo Evropu, nebo má areál taxonu v Evropě ostrůvkovitý charakter) = 3; endemické druhy, vyskytující se pouze na území České republiky, případně druhy, jejichž areál mírně přesahuje mimo naše území (např. v pohraničních pohořích) = 5.
2. Poloha výskytu v České republice vůči celkovému areálu rozšíření druhu: uvnitř celkového areálu výskytu = 0; na okraji nebo téměř na okraji souvislého areálu = 2; mimo kontinuální areál výskytu = 4.
3. Výskyt na území České republiky (frekvence): široce rozšířené druhy, vyskytující se téměř po celém území = 0; druhy, které se vyskytují ve více částech České republiky (ve větším počtu bioregionů) = 1; druhy vyskytující se pouze v některé oblasti (bioregionu, nebo několika málo bioregionech) = 3; izolovaně se vyskytující druhy, nalezené dosud jen na nečetných lokalitách = 5.
4. Relativní početnost jedinců v populaci (abundance), vztažená k počtu obvykle pozorovaných jedinců na stanovišti s optimálními ekologickými faktory, pomineme-li občasnou gradaci: v lokálních populacích velmi hojné druhy (často přes sto jedinců) = 0; hojné druhy v lokálních populacích (řádově desítky jedinců) = 2; řídce se vyskytující druhy (obvykle do deseti jedinců) = 3; vzácné druhy (obvykle ojedinělé nálezy) = 5.
5. Trend vývoje početnosti (v časovém horizontu minimálně jednoho desetiletí): abundance a/nebo frekvence výskytu stoupající (zejména expanzivní druhy antropogenních stanovišť a dále druhy s pozorovatelným zvýšením počtu jedinců, jako *Sermylassa halensis*, *Leptinotarsa decemlineata* nebo *Cassida stigmatica*) = 0; abundance více méně stabilní = 1; ústup druhu lze předpokládat (u stenotopních druhů bažin, mokrých luk, lesostepí a u druhů xerotermních trávníků,

které mizí při absenci kosení či pastvy), také druhy, u nichž mi není trend vývoje znám = 2; zřetelně ustupující druhy (druhy týchž biotopů jako v předešlém bodu, ale u nichž jsou doklady o někdejším větším rozšíření) = 4; rychle mizející druhy, v některých oblastech již vyhynulé (u druhů přežívajících na ojedinělých lokalitách, pokud nejsou zavlečené, lze předpokládat někdejší širší rozšíření) = 6.

6. Vztah k typu biotopu (šíře stanovištní amplitudy příslušného druhu): eurytopní a expanzivní druhy, často osidlující antropogenní stanoviště = 0; typické druhy, schopné adaptace na náhradní biotopy = 2; typické druhy, které se ale vyskytují převážně na zachovalejších stanovištích, také druhy, u nichž mi není vztah k biotopu dosud dobře znám, ale nejde o druhy eurytopní = 3; druhy s vysokými nároky na typ biotopu (stenotopní druhy) = 4; specializované druhy s velmi úzkou stanovištní amplitudou = 6.

7. Šíře potravní specializace druhu na území naší republiky: polyfágní druhy = 0; široce oligofágní druhy (vázané na určitou čeleď rostlin) = 1; úzce oligofágní druhy (vázané na 1-3 příbuzné rody rostlin) = 2; silně specializované druhy (monofágové) = 4.

8. Ekologie potravního zdroje (u brouků čeledi Chrysomelidae ekologie hostitelské rostliny): široce rozšířené druhy neohrožené činností člověka = 0; druhy s úzkou ekologickou amplitudou a výskytem pouze v některých oblastech ČR = 2; druhy na území České republiky ohrožené = 4.

9. Vagilita druhu (schopnost a možnosti šíření do nových oblastí): vysoká mobilita (např. u druhů rozšiřovaných větrem, vodními toky či zavlékaných člověkem) = 0; průměrná mobilita (ze sledované čeledi sem patří většina létavých druhů) = 2; mobilita omezená (některé nelétavé druhy) = 3; mobilita velmi nízká = 4.

10. Trend antropogenního ovlivňování biotopů příslušného taxonu (viz Moravec et al. 1995): tendence zlepšování (týká se zejména antropogenních biotopů – ruderálů, pasekových společenstev a agrocenóz) = 0; více méně setrvalý stav = 1; biotopy ustupující v důsledku lidské činnosti (některé typy litorálních a bažinných společenstev – rákosiny, porosty vysokých ostřic, přírodně bohaté mezofilní a podmáčené trávníky, vřesoviště, teplomilné lemy, xerotermní doubravy, ale také archeofytní ruderální společenstva) = 3; biotopy jsou velmi silně antropicky ovlivňovány až ruderalizovány (biotopy rychle podléhající sukcesním změnám, zejména společenstva stepního charakteru, zarůstající po skončení extenzivního obhospodařování expanzivními travami, ruderální a segetální vegetací) = 4; biotopy jsou likvidovány (sem patří např. společenstva slanišť) = 6.

11. Ochrana: běžné druhy, druhy chráněné zákonem nebo druhy, jejichž ochrana je zajištěna ve stávajících chráněných územích = 0; nechráněné stenotopní druhy s nižší frekvencí výskytu nebo nízkou abundancí, jejichž výskyt není soustředěn ve stávajících chráněných územích = 1.

Taxony se součtem jednotlivých položek sosioekologického indexu nižším než 15 považuji v současné době na našem území za stabilizované až expandující. Taxony se součtem 15-20 zasluhují pozornost (přestože jim nehrozí bezprostřední nebezpečí, lze je považovat za zranitelné – značka **Vu**). Součet 21-30 představuje druhy na území České republiky ohrožené (značka **En**), součet větší než 30 druhy kriticky ohrožené (značka **Cr**).

Za sosioekologickým indexem následuje údaj o relativní abundanci a frekvenci taxonu na území CHKO (značka: **A/F =**). Abundanci (A) vyjadřuji celkovým počtem exemplářů nalezených ve sledovaném území, a to relativními pojmy: „**J**" = jednotlivě (od 1 do 9 exemplářů), „**D**" = desítky exemplářů (10 až 99), „**S**" = stovky exemplářů (více než 99). Relativní frekvence (F) je vyjádřena počtem elementárních mapovacích polí, ve kterých byl taxon v CHKO doposud nalezen. Do počtů jsou zahrnuty i exempláře, které jsem sám nesbíral, ale determinoval, a údaje z literárních prací. Nejsou sem zahrnuty údaje před rokem 1960.

Lokalizace jednotlivých nálezů je zřejmá z uvedených čísel čtverců klasického síťového mapování, doplněného značkou elementárního mapovacího pole (viz kapitolu Metodika). Podrobnou nálezovou anotaci uvádím pouze u druhů na Křivoklátsku nehojných nebo význačných z hlediska ochranářského a zoogeografického. Kompletní nálezové údaje o všech, i těch nejhojnějších druzích, jsou dokladovány na Správě CHKO Křivoklátsko ve Zbečně a na odboru ochrany přírody Ministerstva životního prostředí České republiky.

Pokud není u nálezu známo přesné číslo elementárního mapovacího pole, je toto nahrazeno otazníkem (př.: 5949: A?), není-li znám ani subkvadrant, je jeho písmenné označení rovněž nahrazeno otazníkem (př.: 5949: ??). Křivoklátské nálezy, u kterých nebyl zaznamenán základní čtverec síťového mapování, jsou většinou označeny jménem lokality a třemi otazníky (př.: ??? (Nižbor)).

Pokud je uveden počet nalezených exemplářů jednotlivých pohlaví, následuje tento údaj za dvojtečkou a lomítko odděluje počet sbíraných samců od počtu sbíraných samic (př.: 29.IX.2002: 0/1).

Jména nebo zkratky jmen jiných nálezců nežli autora této práce jsou uvedena v závorce před zkratkou: lgt. V případě, že byl taxon v příslušném elementárním poli nalezen kromě mne i jiným entomologem, je jeho jméno nebo značka jeho jména připojena k symbolu: +lgt. Literární údaje uvozuje značka: lit. Pokud není uvedeno jinak, platí, že brouk je uložen ve sbírce nálezce.

Za výčtem elementárních mapovacích polí, ve kterých byl taxon nalezen, následuje stručná charakteristika jeho cenologických a bionomických nároků na území Křivoklátska. Jména rostlinných taxonů jsou převzata z práce Kolbeka et al. (1999), názvy ekosystémů v hranicích fytocenologických syntaxonů převážně z přehledu Moravce et al. (1995), nové syntaxony také z prací Kolbeka et al. (1999, 2001). V celé práci používám následující zkratky syntaxonů: as. = asociace, podsv. = podsvaz, sv. = svaz, tř. = třída. Sezónní rozpětí výskytu příslušného druhu na území CHKO Křivoklátsko není uvedeno pouze u druhů, u nichž existují ze sledovaného území jen ojedinělé nálezy. U takových druhů je vždy uvedena podrobná nálezová anotace.

Zkratky jmen sběratelů:

Bez značky, nebo JJ – Jiří Januš, Kladno
JV – Jiří Voříšek, Jirkov
KR – Karel Rébl, Nové Strašecí
OV – Oldřich Voříšek, Kladno
PH – Petr Horsák, Kladno
PŠ – Pavel Štěpánek, Kladno
VS – Vladimír Skoupý, Žilina
VŠ – Václav Šilha, Nové Strašecí
ZCH – Zdeněk Chalupa, Kladno

Přehled druhů

Donaciinae

Donacia aquatica (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/10)
5848: D10, D17, 5849: C1 (VŠ, KR lgt.), C20, D21, D22, 5949: A20 (+PH lgt.), B3, B4 (+PH lgt.), 6048: B6 (VŠ lgt.)
Na Křivoklátsku se imaga vyskytují od května do července ve společenstvech emerzních rostlin na pobřeží stojatých vod. Mimo bezprostřední dosah vodních ploch také ve vysokostřicových porostech a na ostřicových loukách. Žijí na *Sparganium* a *Carex* spp. U Kouglova rybníka jsem pozoroval nálet více exemplářů na *Eleocharis* sp.

Donacia bicolora Zschach, 1788. (T, s.i. = 0-0-1-2-1-2-3-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/7)
5848: D17, 5849: C20 (PH lgt.), D22, 5949: A12, A20, 6048: A22, B6 (VŠ lgt.)
V CHKO od května do července na zevarech (*Sparganium erectum*) v emerzních společenstvech stojatých (sv. Oenanthion aquaticae) a mírně tekoucích vod (např. při březích Berounky pod jezy ve společenstvech as. Sparganietum ramosi).

Donacia crassipes Fabricius, 1775. (R, s.i. = 0-0-1-2-1-4-3-2-2-3-0 = 18, Vu, A/F = „D"/1)
6048: A22 (Zvíkovec – Kalinova Ves, 2.VII.2000: 8/9)
V CHKO jsem imaga nalezl v červenci na listech *Nuphar lutea* při břehu Berounky v místě s pomalu proudící vodou pod jezem (v natantním společenstvu s dominancí stulíku, které lze zařadit ke sv. Nymphaeion albae).

Donacia marginata Hope, 1795. (T, s.i. = 0-0-1-2-1-2-3-0-2-1-0 = 12, A/F = „J"/3)
5849: C20 (ZCH, PH lgt.), 5949: A15, A20
Na Křivoklátsku se vyskytuje vzácně od května do července při březích rybníků ve společenstvech emerzních rostlin na *Sparganium erectum*.

Donacia semicuprea Panzer, 1796. (E, s.i. = 0-0-0-0-1-0-4-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/5)
5848: D17, 5849: C7 (+ZCH lgt.), 5949: D20, 6048: B6 (VŠ lgt.), 6050: A8
Na Křivoklátsku v květnu a červnu hojný druh říčních (sv. Phalaridion arundinaceae) i rybničních (sv. Phragmition communis) rákosin, kde žije na *Glyceria maxima*.

Donacia simplex Fabricius, 1775. (T, s.i. =0-0-1-2-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/4)
5848: D17, 5849: C7 (PH lgt., coll. JJ), C20 (+PH lgt.), 6048: B6 (VŠ lgt., M. Zúber det.)
V CHKO od května do července ve společenstvech bahnitých rybničních litorálů (as. Sparganietum ramosi), kde byla zatím sbírána výhradně na *Sparganium erectum*.

Donacia thalassina Germar, 1811. (T, s.i. = 0-0-1?-2-1-2-3?-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/5)
5849: D21, D22, 5949: A20, B3, 6048: B6 (VŠ lgt., M. Zúber det.)
Imaga byla v CHKO zastižena v květnu a červnu. Na bahnitém břehu rybníka na *Eleocharis* sp. (nálet většího množství exemplářů 17.V.2000 u Kouglova rybníka v Lánské oboře, JJ observ. et lgt.) a kromě toho v porostech bahenních ostřic a v rákosinách stojatých vod (zde např. v as. Scirpetum lacustris u osady Požáry).

Donacia versicolorea (Brahm, 1790). (R, s.i. = 0-0-1-2-1-4-4-0-2-1-0=15, Vu, A/F = „S"/7)
5848: D24 (ZCH lgt., KR lgt.: coll. VŠ), 5849: C1, C6 (+ZCH lgt.), C20, D21, 5949: A20, B3
Monofágní druh, který žije v severní části CHKO na *Potamogeton natans* v natantních společenstvech (as. Potametum natantis) lesních rybníčků, kde je od května do července často dosti hojný. V květnu roku 1990, kdy byl rybník u osady Požáry zcela vyschlý, jsem ho ve třech exemplářích sklepal ze *Salix* a *Tilia* spp.

Donacia vulgaris Zschach, 1788. (T, s.i. = 0-0-1-2-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/6)
5848: D17, 5849: C6, C20 (+ZCH lgt.), 5949: A20, 6048: B6 (VŠ lgt. et coll., 1 ex. coll. JJ), 6149: A8
V CHKO v květnu až červenci v rákosinách na březích rybníků. Hojný druh, který jsem na Křivoklátsku pozoroval pouze na *Sparganium* sp.

Donaciella cinerea (Herbst, 1784). (R, s.i. = 0-0-3-0-2-4-3-0-2-3-0 = 17, Vu, A/F = „S"/1)
5849: C1 (Ruda – rybník Horní Kracle, 13.V.1993: „S", 29.V.1993: „S", sbíráno 32 ex., 8.VI.1994: „S") + (+PH lgt.)
V Čechách lokální druh. V CHKO jsem jej zjistil pouze na jediné lokalitě, kde žije velmi početná populace v květnu a červnu v rákosině as. Typhetum angustifoliae na *Typha angustifolia.*

Plateumaris bracata (Scopoli, 1772). (R, s.i. = 0-0-3?-2-2-4-4-0-2-3-0 = 20, Vu, A/F = „D"/1)
5849: C1 (Ruda – rybník Horní Kracle, 8.VI.1994: cca 30 ex., včetně párů in copula)
V České republice dosti vzácný, jen místy hojnější druh rákosin stojatých vod, žijící monofágně na *Phragmites australis*. Rozsáhlejší porosty živné rostliny se na Křivoklátsku nevyskytují; nález druhu je zde ve fragmentu společenstva as. Phragmitetum communis poměrně překvapivý.

Plateumaris consimilis (Schrank, 1781). (T-E, s.i. = 0-0-0-2-1-2(0?)-3-0-2-1-0 = 11, A/F = „D-S"/20)
5848: D5 (+KR lgt.), D17, 5849: C1, C7 (VŠ lgt.), C18 (+KR lgt.), C20 (+ZCH lgt.), C22, C23, C24, D16, D21, D22, 5949: A2, A10, B3 (+ZCH lgt.), B7, B8 (ZCH lgt.), B12, ?? (Sýkořice: PH lgt.), ?? (Zbečno: PH lgt.)
Na území naší republiky hojný paludikolní a ripikolní druh, v CHKO nalézaný v květnu až červenci zpravidla na *Scirpus sylvaticus*, ale také na *Juncus* sp. Nejčastěji jsem jej sbíral na skřípinových loukách (as. Scirpetum sylvatici, as. Caricetum caespitosae), rašelinných loukách (sv. Sphagno recurvi-Caricion canescentis) a v bažinných, výjimečně i přípotočních olšinách (sv. Alnion glutinosae, podsv. Alnenion glutinoso-incanae).

Plateumaris rustica (Kunze, 1818). (T-R, s.i. = 0-0-1-2-2-3-3-0-2-3-0 = 16, Vu, A/F = „D"/5)
5849: C1, C22, 5949: A4, A10, B3 (+ZCH lgt.)
V České republice se vyskytuje lokálně v ostřicových porostech. V CHKO jsem jej sbíral v květnu především ve společenstvech vysokých ostřic (řád Magnocaricetalia) při březích oligotrofních rybníků (na *Carex riparia*) a na rašeliníkovo-ostřicových loukách v přípotočních terénních depresích (sv. Sphagno recurvi-Caricion canescentis).

Plateumaris sericea (Linnaeus, 1761). (T, s.i. = 0-0-1-2-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/4)
5848: D5, 5849: C1 (+ZCH, +VŠ lgt.), C7 (VŠ lgt.), D11
Na území naší republiky hojný druh mokřadních společenstev – bahnitých břehů, rašelinných luk a podobných stanovišť. Na Křivoklátsku jsem jej sbíral častěji i v bažinné olšině (as. Carici acutiformis-Alnetum) a v ostřicovo-rašeliníkovém společenstvu, odkud je zajímavý nález zazimovaných imag v mokrém rašeliníku. Na druhé ze zmíněných lokalit je druh ve vegetační sezóně sbírán na *Eriophorum angustifolium*. V CHKO v květnu a červnu, zazimovaní jedinci v říjnu.

Orsodacninae

Orsodacne cerasi (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2(0)-1-0-0-0-2-1-0 = 6, A/F = „S"/29)
5848: D5, D17, 5849: C18, C22, C23, C24, 5947: D19, 5949: A2, A4, A20, A24, B12, B23, C11 (+PH lgt.), C13, C23, D15, D20, 5950: A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), C6, C7, 6048: B8 (KR lgt.), B9, B10, B13-18, B20, C10, 6049: A18 (VS lgt.), B20
Hojný druh, nalézaný na Křivoklátsku na různých keřích, zvláště na *Padus avium*, *Corylus avellana* a *Crataegus* sp., ale např. i na *Acer* sp., na kvetoucím *Sarothamnus scoparius* a na loukách na kvetoucích Apiaceae. V CHKO od dubna do července, zejména v přípotočních střemchových olšinách a dále na lesních okrajích, v plášťových společenstvech, řidších lesích a různých typech křovinných formací.

Zeugophorinae

Zeugophora flavicollis (Marsham, 1802). (E, s.i. = 0-0-1-3-1-0-3-0-2-1-0 = 11, A/F = „J"/1)
5849: C7 (Ruda, 4.V.1996: 1 ex., KR lgt.)
Z Křivoklátska zatím ojedinělý nález v nivě říčky Klíčava.

Zeugophora subspinosa (Fabricius, 1781). (T-E, s.i. = 0-0-1-3-1-2?-3-0-2-1-0 = 13, A/F = „J"/2)
5849: C18 (Ruda, 4.-20.VII.1996: 1 ex., KR lgt.), 6048: B10 (Otročiněves, 19.VIII.2001: 2 ex.)
V České republice žije na *Populus tremula*, vzácněji i na jiných druzích rodu *Populus*, a také na *Salix* spp. na lesních okrajích a v přípotočních nivách. Na Křivoklátsku byla sbírána u Otročiněvsi v ruderalizovaném plášti kulturního lesíka na *Populus tremula*.

Criocerinae

Crioceris asparagi asparagi (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-1?-2-1-0-4-0-2-1-0 = 11, A/F = „J"/3)
5849: C19 (KR lgt., pers. comm.), 5949: ?? (Městečko u Křivoklátu, J. Rosenbaum lgt., coll. JJ), A17 (KR lgt., pers. comm.)
Druh žije v zahradách a na ruderalizovaných stanovištích na *Asparagus officinalis*. Exemplář nalezený v Městečku u Křivoklátu byl sbírán v červenci.

Crioceris duodecimpunctata (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-1-2-1-0-4-0-2-1-0 = 11, A/F = „J"/3)
5949: A17 (KR lgt.), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 6050: A2
Druh žije v CHKO v červnu až srpnu na *Asparagus officinalis* v zahradách, v blízkosti sídel a na ruderálech, u Hýskova např. na železničním náspu.

Lema cyanella (Linnaeus, 1758). (T-R, s.i. = 0-0-1?-5-1-3-3-0-2-3-0 = 18, Vu, A/F = „D"/4)
5848: D13 (Lužná env., 19.V.1997: 0/1), 5949: B5 (Žilina, 8.V.1998: 0/1, PH lgt.), C4 (Zbečno – PR Brdatka, 19.V.1990: 0/1), C11 (PR Nezabudické skály, 12.VII.1997: 0/1, 26.IV.1999: 11 ex.)
Oligofág na různých druzích rodu *Cirsium*. Na Křivoklátsku se vyskytuje dost vzácně na zachovalých stanovištích na mezofilních trávnících, zvláště při lesních okrajích. Kromě toho jsem nalezl více exemplářů ve výslunném suťovém porostu na jediné rostlině *Cirsium* sp. V CHKO sbírán zatím jen v dubnu, květnu a červenci.

Lilioceris lilii (Scopoli, 1763). (E, s.i. = 0-0-1?-2-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „J"/6)
5849: C19 (KR lgt.), 5949: C10, C15, ?? (Zbečno, PH lgt.), 5950: A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), 6049: B2
V CHKO od května do srpna ve světlejších lesích (as. Potentillo albae-Quercetum, as. Aceri-Carpinetum) na liliovitých rostlinách, např. z rodu *Polygonatum*.

Lilioceris merdigera (Linnaeus, 1758). (E-T, s.i. = 0-0-1-3-1-0-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/ /minim. 10)
5949: A17 (KR lgt.), B16, C3 (KR lgt., VŠ coll. et det., JJ revid.), C10, D20, ?? (lit.: Šmaha 1982: PR Stříbrný luh), 5950: A25, C7 (+ZCH lgt.), 6048: B5, ??? (Nižbor, PŠ lgt.), ??? (Vůznice, PŠ lgt.), ??? (Lány, Huja lgt.)
Na Křivoklátsku od května do července dosti hojně v listnatých lesích, zejména dubohabřinách (sv. Carpinion) a teplých doubravách (as. Potentillo albae-Quercetum) na Liliaceae, nejčastěji na *Convallaria majalis*, ale také na *Lilium martagon*.

Oulema duftschmidi (Redtenbacher, 1874) sensu Berti (1989). (E, s.i. = 0-0-1?-3-1-0-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/11)
5848: D17, 5849: C13, C20, C23, 5949: A4, A7, A20, C11, D11, 6048: B3, 6049: D4
Druh je velmi podobný příbuznému *O. melanopus*; zejména samice jsou obtížně determinovatelné. V přehledu jsou proto u obou druhů uvedeny pouze nálezy samců, kteří byli odlišováni výhradně na základě znaků na kopulačních orgánech. Druh žije na Křivoklátsku řídce na travnatých lokalitách, hlavně mezofilních. V CHKO je nalézán od května do srpna.

Oulema erichsonii (Suffrian, 1841). (T-R, s.i. = 0-0-3-5-4-3-2?-0-2-3-1? = 23, En, A/F = „J"/2)
5849: C13 (Ruda – Píle, 14.VI.1987: 0/1, KR lgt., coll. JV, pers. comm.), C24 (Lány – obora, 31.V.2003: 0/1), ??? (Nová Huť, VI.1942, Tesař lgt., coll. JV, pers. comm.)
Na území České republiky velmi vzácný hygrofilní a zpravidla i paludikolní druh. Réblův i můj nález pochází z přírodně bohatých zamokřených luk v nivě říčky Klíčava.

Oulema gallaeciana (Heyden, 1870). (E, s.i. = 0-0-0-0-1-0-1-0-2-1-0 = 5, A/F = „S"/72)
5848: D5, D17, D18, 5849: C1, C7, C13, C15, C17 (KR lgt.), C18, C20, C22, C23, C24, D11, D16, D21, D22, D23, 5850: C21, 5947: D19, 5948: B14, B19, D5 (VŠ lgt.), 5949: A4, A8, A12, A13, A15, A20, A25, B2, B7, B10 (VS lgt.), B14, B21, B22, B23, C4, C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, C17, C23, D1, D12, D13, D15, D20, 5950: A6, A19, A20, A22, A25, C7, C22, 6047: B5, 6048: A18, B8, B9, B13 (+PH lgt.), B18, B19, B20, C10, 6049: A7, A15, B20, D5, D12, D17
Velmi hojný druh se širokou cenologickou amplitudou. Na Křivoklátsku žije po celou vegetační sezónu na travách v různých typech biotopů od přirozených po ruderální a od otevřených po zalesněné. Preferuje otevřené mezofilní trávníky a lesní habitaty mezofilního charakteru.

Oulema melanopus (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-0-1-0-1-0-2-1-0 = 5, A/F = „S"/44)
5848: C10, D5, D13, D17, 5849: C1, C2, C7, C15, C13, C18, C20, C22, C24, D16, D22, 5947: D19, 5949: A4, A10, A12, A15, B2, B3, B9, B12, B21, B23, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984),

C13 (lit.: Strejček 1976a), C19, D11, D15, D20, 5950: A6, A19, A20, A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), 6048: B8, B19, B20, C10, D1 (PH lgt.), 6049: B4, B20, D5
Velmi hojný euryekní druh, nenáročný na typ biotopu a zachovalost přírodních poměrů, vyskytující se na Křivoklátsku po celou vegetační sezónu, a to především na otevřených trávnících, zejména mezofilních. Obývá louky, lesní okraje a trávníky při březích vodních toků a nádrží. Oligofág na Poaceae. (Ze stejných důvodů jako u druhu *O. duftschmidi* byli determinováni pouze samci).

(***Oulema rufocyanea*** (Suffrian, 1847)).
Bezděk (2003) uvádí dva samce tohoto velmi vzácného druhu, uložené ve sbírce Národního muzea v Praze. Oba exempláře byly sbírány v Lánech v roce 1923, jméno sběratele není uvedeno. Novější nálezy z Křivoklátska ani odjinud z České republiky nejsou známé.

Clytrinae

Clytra laeviuscula (Ratzeburg, 1837). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0?-0-0-2-1-0 = 6, A/F = „D"/17)
5849: C6 (ZCH lgt.), C24 (KR lgt.), 5948: B19, 5949: C10, C13, D1 (PH lgt.), D11, D12, D13, ?? (Zbečno, PH lgt.), ?? (Nižbor, +PH lgt.), 5950: C3, 6048: A22, B8 (KR lgt.), 6049: B20, 6050: A2, C1
V CHKO je tento druh poměrně hojný na xerotermních trávnících, při vodních tocích a okrajích listnatých lesů v osluněných křovinných formacích. Od května do srpna.

Clytra quadripunctata (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-0-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/20)
5849: C7, C17 (KR lgt.), C18 (KR lgt.), C24 (KR lgt.), 5949: A4 (+KR lgt.), A10, B3, B22 (KR lgt.), C11 (+PH lgt.), C13 (KR lgt.), ?? (Městečko u Křivoklátu, J. Rosenbaum lgt., coll. JJ), ?? (Zbečno), 5950: C6-7, 6048: B4-5, B8 (+KR lgt.), B13, 6050: C1, 6149: A9, ??? (Vůznice, PŠ lgt.), ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
Imaga na Křivoklátsku sbírána od května do srpna, nejčastěji na osluněných stanovištích – xerotermních stráních, lesních okrajích a v křovinných pláštích. Vývoj probíhá v mraveništích – v CHKO Týřov na Vysokém vrchu jsem v květnu pod kameny u mravenců nalezl kokony. Někdy bývá v mraveništích kokonů značné množství. Mimo Křivoklátsko, v sousedním Džbánském bioregionu, jsem pozoroval tyto mandelinky při hromadném opouštění mraveniště *Formica* cf. *rufa* Linnaeus, 1761 (5850, Libušín, PP Pašijová dráha, 4.V.1992). Během půl hodiny opustilo mraveniště, jehož kupa měla průměr cca 1 m a výšku 0,5 m, osmdesát čtyři čerstvě vylíhlých brouků. Imaga se pářila přímo na povrchu mraveniště, obalená útočícími mravenci.

Coptocephala rubicunda (Laicharting, 1781). (R-T, s.i. = 3-0-1-3-1-3-3-0-2-3-0 = 19, Vu, A/F = „D"/13)
5848: D14, 5949: A4 (+KR, +PH lgt.), A22 (KR lgt.), B2 (+KR lgt.), B3, B7, B22, C10, C11, C13, D11, 6049: B20, D5
Na území Křivoklátska se vyskytuje v pozdním létě (od července do září) dosti hojně na otevřených xerotermních stanovištích na Apiaceae, často např. na *Seseli osseum* (ve společenstvu podsv. Potentillo arenariae-Festucenion pallentis).

Labidostomis humeralis (Schneider, 1792). (T, s.i. = 0-0-1-3-2-2-0-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/minim. 10)
5849: C24 (KR lgt.), C25 (KR lgt.), 5949: A4 (KR lgt.), C10, C11 (+24.V.1999: netypický exemplář s odlišně utvářeným penisem a klypeem, tvarem a velikostí připomínající samici, JJ lgt., F. Kantner

det.) + (+PH lgt., coll. J. Princ), C13, C15 (KR lgt.), D11, ?? (lit.: Strejček 1976b: Křivoklát env.), 6049: B20, 6050: A2

V CHKO obývá tento druh teplomilná keřová společenstva (sv. Berberidion) a subxerofilní doubravy (as. Sorbo torminalis-Quercetum), kde je sklepáván z *Quercus petraea* a z *Cratageus* spp. V květnu a červnu.

Labidostomis longimana (Linnaeus, 1761). (T, s.i. = 0-0-1?-2-1-2-0-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/14)

5849: C24 (KR lgt.), 5949: A4 (+KR, +PH lgt.), A17 (KR lgt.), A20, B2, B12 (KR lgt.), B16 (PH lgt.), B22, C11 (+PH lgt.), C13, C18 (PŠ lgt.), D6, 6049: D5, ??? (Vůznice, PŠ lgt.)

Na sušších trávnících v České republice hojný. Polyfág na Fabaceae, zvláště na různých druzích rodů *Trifolium* a *Lotus*. Na rybníku Javůrku jsem jeden exemplář získal netypicky smykem bahenní vegetace (5949: A20, Požáry, 3.VII.1993). V CHKO nalézán od června do srpna.

Labidostomis tridentata (Linnaeus, 1758). (T-R, s.i. = 0-0-3-5-2-3-2(0?)-0-2-1-0 = 18, Vu, A/F = „D"/2)

5849: C7 (Ruda - rybník Dolní Kracle, 13.V.1993: 6 ex.; 18.V.1993: 7 ex.; 29.V.1993: 2 ex.), C24 (Lány – obora, 6.VI.1989: 1 ex.; 11.VI.1995: 1 ex., KR lgt.), ??? (Ruda, 21.V.1994: 1 ex., ZCH lgt.)

V Čechách vzácnější druh, na území CHKO nalézaný v květnu a červnu. Na teplém osluněném okraji bažinné olšiny (as. Carici acutiformis-Alnetum) jsem jej pravidelně sbíral na 2-3 m vysokých *Betula pendula.*

Lachnaia sexpunctata (Scopoli, 1763). (R, s.i. = 3-2-3-3-2-4-0-0-2-3-0 = 22, En, A/F = „D"/7)

5849: C24 (Lány – obora, VII.1969, KR lgt.), 5949: C10 (Újezd nad Zbečnem, 4.VI.2002: 1/0), C11 (PR Nezabudické skály, 24.V.1999: 2/4), C12 (Roztoky u Křivoklátu, 17.V.2002: 1/0), C13--14 (lit.: Strejček 1976a: PR Na Babě), D1 (Sýkořice, 13.V.1990: 1/0, PH lgt.), D20 (Nižbor env., 7.VI.1997: 0/1; 16.V.1999: 0/1), D? (Nižbor, 1.V.1993, PH lgt.)

Ve slovenské a moravské části panonské provincie poměrně hojný, v Čechách vzácný druh, vyskytující se tu především v oblastech termofytika. V CHKO v horkých dnech května až července v břekových doubravách (as. Sorbo-Quercetum) a na okrajích subxerotermních doubrav (as. Potentillo albae-Quercetum) na *Quercus petraea*, *Q. robur*, výjimečně i na *Crataegus* spp.

Smaragdina affinis (Illiger, 1794). (T, s.i. = 0-0-0?-2-1-2-0-0-2-1-0 = 8, A/F = „S"/21)

5848: D5, D13, 5849: C24 (KR lgt.), C25 (KR lgt.), 5947: D19, 5949: A4 (+KR, +ZCH lgt.), A17 (KR lgt.), A22 (KR lgt.), B3, B12, C10, C11 (PH lgt.), C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), D1 (PH lgt.), D9, ?? (Zbečno, V. Fingerhut lgt., coll. PH), ?? (Nižbor, PŠ lgt.), 6048: B8, 6049: A18 (VS lgt.), B20

Ve sledované oblasti od května do července hojně na listnatých keřích i stromech, zvláště na lesních okrajích. Často také v narušených lesních pláštích sv. Sambuco-Salicion capreae.

Smaragdina aurita (Linnaeus, 1767). (T, s.i. = 0-0-3?-3-2-2-0-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „J"/10)

5949: A4, A15, C11 (PH lgt.), C13, C18, D13, ?? (Zbečno, PH lgt.), 6048: B8 (KR lgt.), 6049: B20, ??? (Nižbor, PH lgt.)

V CHKO se vyskytuje v květnu a červnu řídce na teplých slunných okrajích listnatých lesů a v keřových pláštích.

Smaragdina salicina (Scopoli, 1763). (T, s.i. = 0-0-0?-3-1-2-0-0-2-1-0 = 9, A/F = „S"/28)

5848: D17, 5849: C1 (PH lgt.), C18 (+KR lgt.), C22, C23, C25 (KR lgt.), 5949: A4, A17 (KR lgt.), A20, A23 (J. Rosenbaum lgt., coll. JJ), B22 (KR lgt.), C10, C11 (PH lgt.), C12, C13,

C23, D1 (PH lgt.), D2 (PH lgt.), D9 (PH lgt.), ?? (Sýkořice, PH lgt.), ?? (Zbečno, V. Fingerhut lgt., coll. PH), 6048 B3 (KR lgt.), B8 (+KR lgt.), B9, 6049: A15, B20, 6149: A9, ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
Na Křivoklátsku v květnu až červenci dosti hojně na okrajích listnatých lesů, ale také na mokrých loukách a xerotermních trávnících. Sbírána smykem travobylinných porostů, oklepem listnatých stromů a kvetoucích *Crataegus* spp. Zajímavý je nález několika exemplářů na *Polygonum bistorta* (5849: C23, Klíčavský luh, 3.VI.1995), protože vazbu na rdesno hadí kořen uvádí také pro jiný druh rodu – pro *S. diversipes* (Letzner, 1839) Roubal (1941), potvrzuje Warchałowski (1991) i P. Čížek (pers. comm.). K. Rébl sbíral pět exemplářů na *Rumex* sp. (5849: C18, Píně, VI.1976).

Cryptocephalinae

Cryptocephalus aureolus aureolus Suffrian, 1847. (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-0-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/minim. 10)
5849: C18, C24 (KR lgt.), 5949: A4, A15, B2, B12, C13, D6, ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 6048: B8 (+KR lgt.), B9
V České republice dosti hojný druh. V CHKO od května do srpna na mezofilních i xerofilních trávnících na Asteraceae.

Cryptocephalus bameuli Duhaldeborde, 1999. (T, A/F = „D"/8)
5849: C24, 5949: A4, B2, B12, C10, D11, 6048: B13-14, 6049: B20
Druh nedávno oddělený od velmi podobného *C. flavipes* (viz dále). Na Křivoklátsku se vyskytuje na lokalitách stepního charakteru a byl zde sbírán v květnu až červenci.

Cryptocephalus biguttatus (Scopoli, 1763). (T, s.i. = 0-0-1?-3-2-2-0-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/6)
5848: D14 (KR lgt.), 5849: C8 (KR lgt.), C12 (ZCH lgt.), C18 (+KR lgt.), C24 (KR lgt.), 5949: D11 (PH lgt.)
V Čechách se vyskytuje lokálně, jen místy je hojnější. Na Křivoklátsku od května do července, nejčastěji na okrajích lesů a na vlhkých až mezofilních loukách, u Sýkořice také v subxerofilním lemovém společenstvu (sv. Geranion sanguinei).

Cryptocephalus bilineatus (Linnaeus, 1767). (T, s.i. = 0-0-1?-3?-2-2-0-0-2-1-0 = 11, A/F = „J"/3)
5949: B12 (Klíčava, 3.VIII.1998: 1/0), ?? (Zbečno, 12.VII.1953, OV lgt.), 6049: D5 (Trubín, 28.VII.1997: 1/0), 6050: C1 (Trubín, 11.VIII.2002: 0/1)
Na Křivoklátsku překvapivě malé množství nálezů tohoto jinak místy poměrně hojného druhu, který bývá nejčastěji nalézán na mezofilních a na některých typech xerotermních trávníků. Zatím zde byl sbírán jen v červenci a srpnu.

Cryptocephalus bipunctatus (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-0-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/16)
5849: C24 (KR lgt.), 5949: A4 (KR lgt.), B2-3 (KR lgt.), B12, B22, C10 (+VŠ lgt.), C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, C19, D11, 6048: A22, B8 (+KR lgt.), B9, 6049: B20, 6149: A9
Na Křivoklátsku od května do července na osluněných lesních okrajích, na stanovištích stepního charakteru, v xerotermních doubravách a teplých křovištních formacích. Často je sklepáván z kvetoucích *Crataegus* spp.

Cryptocephalus chrysopus (Gmelin, 1788). (E-T, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-0?-0-0-2-1-0 = 7, A/F = „D"/12)
5849: C24 (KR lgt.), 5947: D19, 5949: A4 (KR lgt.), A20, A22 (KR lgt.), A23 (KR lgt.), C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (KR lgt., lit.: Strejček 1976a), C16 (VŠ lgt.), ?? (Zbečno), 6048: B8 (KR lgt.), 6049: B20
Imaga se v CHKO vyskytují od dubna do července na listech i květech stromů a keřů (*Pyrus*, *Crataegus* spp.), zvláště na osluněných teplých lesních okrajích a v keřových formacích lesních plášťů.

Cryptocephalus cordiger (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1-5-2-3-0-0-2-1-0 = 14, A/F = „J"/2)
6048: B8 (NPR Týřov, 6.VII.1995: 0/1), 6049: B20 (Hudlice, 2.V.1997: 1/0), ??? (Lány, VII.1953: 2 ex., Huja lgt.)
Na území České republiky se vyskytuje řídce na teplých lesních okrajích a v lesostepních formacích. V Hudlicích jsem ho nalezl na xerotermním trávníku, v NPR Týřov v teplomilném lemovém společenstvu (sv. Geranion sanguinei) na *Vincetoxicum hirundinaria*.

Cryptocephalus coryli (Linnaeus, 1758). (T-R, s.i. = 0-0-3?-5-2-3-0-0-2-1-0 = 16, Vu, A/F = „D"/6)
5849: C24 (Lány – obora, 24.V.1988, 10.VI.1988, 30.VI.1988, vše: KR lgt.), 5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 12.VI.1987, KR lgt.), B9 (Ploskov, 13.V.1989: 1/0), D13 (Nižbor – PR Kabečnice, 20.VI.2004: 0/1), 6048: B8 (NPR Týřov, 17.V.1989, 6.V.1990, KR lgt.), 6049: B20 (Hudlice, 7.VI.1997), ??? (Lány, VII.1953: 0/1, Huja lgt.)
V Čechách dosti vzácný druh. Na Křivoklátsku je imago nalézáno od května do července na okrajích přirozených lesů a teplých křovinných porostů, v Lánské oboře v parkových lesích. Na různých listnáčích (*Tilia*, *Crataegus*, *Rosa* spp., *Prunus spinosa*).

Cryptocephalus distinguendus Schneider, 1792. (T-R, s.i. = 3-2-3-3-1?-3-3-0-2-1-0 = 21, En, A/F = „D"/1)
5849: C7 (Ruda – rybník Dolní Kracle, 13.V.1993: 6 ex, 18.V.1993: 22 ex., 8.VII.1995: 1 ex., 8.VI.1996: 1 ex.), (+PH lgt., 4.VI.1994)
Podle Warchałowského (1991) je rozšíření druhu pravděpodobně boreomontánní a výskyt v nižších polohách má reliktní ráz. V Čechách je tento krytohlav vzácný. V CHKO jsem jej pravidelněji nalézal od května do července na osluněném okraji narušené bažinné olšiny (as. Carici acutiformis-Alnetum) na mladých, 2-3 m vysokých *Betula pendula*. Zdá se, že se tento druh, podobně jako jiní příslušníci rodu žijící na břízách a jívách, začíná přizpůsobovat narušeným biotopům a byl mimo CHKO sbírán i v březových porostech ruderalizovaných stanovišť (Doležal 1993).

Cryptocephalus exiguus Schneider, 1792. (T-R, s.i. = 0?-0-5?-3(5)-4-3-0?-0-2-3-1? = 21, En, A/F = „D"/5)
5848: D5 (PR Prameny Klíčavy, 14.VI.1992: 12 ex. v různých, nálezcem nespecifikovaných sbírkách, k dispozici jsem měl: 2/0: coll. KR, 11.VI.1994: 6 ex.: coll. KR, JJ, VŠ, OV, 1.VII.1994: 0/2: coll. KR, 16.VII.1996: 1 ex.: coll. KR, vše: KR lgt.), D18 (Lužná – Belšanka, 23.VI.2002: 1/ /1), 5849: C13 (Ruda, 24.VI.2001: 1/0, KR lgt.), C18 (Ruda – Píle, 1 ex., KR lgt., pers. comm.), D22 (Lány – Pánova louka, 7.VI.1996: 0/1, 9.VII.1998: 0/1)
V České republice vzácný hygrofilní druh, žijící na mokrých a rašelinných loukách, vlhkých lesních okrajích a podobných stanovištích. Ve střední Evropě mizející. Podle literárních údajů má žít na *Salix* a *Betula* spp., případně i na *Cirsium heterophyllum* (Warchałowski 1991). Křivoklátské exempláře jsem sbíral smykem mezofilního trávníku na okraji bažinné olšiny

(sv. Alnion glutinosae) a na mokrém lučním ladu (as. Lysimachio-Filipendulenion). Na Slovensku jsem jej nalezl také na střídavě zamokřovaných loukách (sv. Molinion). Na Křivoklátsku byl sbírán v červnu a červenci.

Cryptocephalus flavipes Fabricius, 1781. (T, A/F = „D"/9)
5949: C4, C10, C11, C12, C23, C11, C13, ??(Zbečno), 6048: B8, B13
Dosavadní nálezy zahrnované pod toto jméno se týkají též nově popsaného druhu *C. bameuli*. Rozšíření a bionomie obou druhů jsou proto zatím nejasné. Zúber (2001) považuje *C. flavipes* za mnohem vzácnější než *C. bameuli*. Na Křivoklátsku se *C. flavipes* vyskytuje ovšem četně v květnu a červnu na okrajích teplých listnatých lesů, kde bývá sklepáván z listnatých stromů a keřů, např. z *Quercus*, *Pyrus*, *Cotoneaster* či *Prunus* spp. Vyskytuje se také v subxerofilních doubravách as. Sorbo-Quercetum. Na rozdíl od něj byl *C. bameuli* sbírán smykem travobylinných společenstev stepního charakteru.

Cryptocephalus frontalis Marsham, 1802. (T, s.i. = 3-0-3-5-2-3-0-0-2-1-1? = 20, Vu, A/F = „D"/5)
5849: C13 (Ruda, 24.VI.2001: 0/1, KR lgt.), C24 (Lány – obora, 19.VII.1991: 1/0, 29.VII.1991: 2 ex.; 6.IX.1991: 2 ex., 11.VI.1995: 1 ex., vše: KR lgt.), 5948: B20 (Pustověty, 20.VI.1987: 0/1, KR lgt.), 5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 26.V.1989: 1 ex., KR lgt.), 6048: B8 (Karlova Ves, 27.VI.1987: 1/0, 19.VII.1989: 0/1, KR lgt.)
Velmi vzácný druh. Žije na osluněných lesních okrajích – v Lánské oboře v parkových lesích, kde byl nalézán na *Quercus* a *Tilia* spp. od května do září.

Cryptocephalus fulvus Goeze, 1777. (T, s.i. = 0-0-1?-2-1-2-0-0-2-1-0 = 9, A/F = „S"/15)
5849: D16, 5949: A4 (+KR lgt.), B2 (+KR lgt.), B4 (KR lgt.), B7, B12, C4, C9, C13 (+lit.: Strejček 1976a), D11, ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 6048: B8 (+KR lgt.), B9, B13-14, 6049: B20, D5
Stejně jako jinde na území Čech je tento druh na Křivoklátsku hojný a žije zde v xerotermních travobylinných společenstvech a v sušším křídlu trávníků mezofilních. Také na travnatých stanovištích částečně ruderalizovaných. V CHKO od června do září.

Cryptocephalus hypochoeridis (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1?-3-2?-2-0-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/11)
5849: C24 (KR lgt.), 5949: B12 (KR lgt.), B22 (+KR lgt.), C25, D1, D13, D20, ?? (Zbečno, PH lgt.), 5950: C16, ??? (Lány – obora, J. Velc lgt.), ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
Na území Křivoklátska žije na osluněných lokalitách – xerotermních trávnících, sušších mezofilních loukách i na lesních světlinách a pasekách, zvláště v dubohabřinách. Imago na žlutě kvetoucích Asteraceae, nejčastěji na *Hieracium* spp.

Cryptocephalus imperialis Laicharting, 1781. (R, s.i. = 3?-2-3-5-2-4-0-0-2-3-0 = 24, En, A/F = „J"/2)
5949: A17 (Městečko u Křivoklátu – Ryzavá, 27.VI.1997: 1/0, KR lgt.), 6048: B8 (NPR Týřov, 1.VII.1995: 1/0)
V České republice se vyskytuje velmi vzácně a jednotlivě na teplých okrajích původních lesních porostů. V CHKO byl sbírán na Týřovické skále na předělu mezi teplomilnou doubravou (as. Sorbo-Quercetum) a dubohabřinou (as. Melampyro nemorosi-Carpinetum) pod *Quercus petraea*, u Městečka na *Carpinus betulus*.

Cryptocephalus labiatus (Linnaeus, 1761). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-0-0-2-1-0 = 6, A/F = „S"/ /minim. 35)
5848: D5, 5849: C1, C2, C7 (+KR lgt.), C11 (KR lgt.), C13 (+KR lgt.), C24 (+KR lgt.), C25 (KR lgt.), D11, 5948: B20 (KR lgt.), D19, 5949: A4, A17 (KR lgt.), A20, B9, B12, C4, C11 (+PH

lgt.), C13 (+KR lgt.), C15, D5, D15, D20, D? (Luby), ?? (Zbečno, O. Malcher lgt., coll. PH), ?? (Nižbor, PŠ lgt.), 5950: A20, A25, C6-7, 6048: B4 (KR lgt.), B8 (+KR lgt.), B9, B13, 6049: A7 (KR lgt.), B2, B20

Hojný druh. Na Křivoklátsku od června do září v rozličných typech listnatých lesů a křovinných společenstev na *Salix* a *Quercus* spp., ale také na dalších listnáčích (*Alnus glutinosa*, *Populus* spp., *Carpinus betulus* a *Fraxinus excelsior*). Imago je velmi hojné zvláště v pasekových křovinách sv. Sambuco-Salicion, kde se vyskytuje společně s *Cryptocephalus saliceti* a *C. pusillus*. U Rudy jsem např. 31.VII.1999 sbíral na křovinách v průseku pro elektrické vedení 19 exemplářů tohoto druhu spolu se 7 ex. *C. saliceti* a 4 ex. *C. pusillus*.

Cryptocephalus marginatus Fabricius, 1781. (T, s.i. = 3-0-1?-3-1-2-0-0-2-1-0 = 13, A/F = „D"/10)

5849: C7 (Ruda – rybník Dolní Kracle: 8.VII.1995: 1/0, První luh: 8.VI.1996: 1/0) + (1.VI.2000, +ZCH lgt.), C12 (Ruda – Druhý luh, 20.VI.1999, 1.VI.2000: 0/1, ZCH observ. et foto), C24 (Lány – obora, opuštěný lom, 28.V.1999: 0/1, 30.VI.1999: 1/0) + (VII.1970: 1/0, +KR lgt.), 5949: B12 (Klíčava – opuštěný lom, 23.V.1999: 6/5), C16 (Branov, 18.V.1994, VŠ lgt.), C18 (Roztoky u Křivoklátu – vrch Beraník, 15.VI.2002: 1/1), D11 (Sýkořice env., 7.V.1994: 0/1), 6048: B8 (NPR Týřov, V.1981: 0/1, V.1982: 0/1, KR lgt.), B9 (Karlova Ves – Roudný, 13.V.1986, KR lgt.), ??? (Nižbor, 18.V.1992, ZCH lgt.)

Druh osluněných lesních okrajů a křovin, na území Křivoklátska u obce Sýkořice nalezený také v subxerofilních lemech sv. Geranion sanguinei, které jsou v kontaktu s teplomilnými křovinami. Z přirozených biotopů, zejména z řídkých porostů na skalnatých vrcholech a skalních hranách, kde imaga žijí nejčastěji na *Betula pendula*, přechází na ruderalizované lesní pláště sv. Sambuco-Salicion (as. Salicetum capreae), kde nachází optimální podmínky k životu, tj. dobře osluněné nezapojené březové porosty. V CHKO se vyskytuje od května do července převážně na *Betula pendula*, ale také na jiných listnáčích: *Salix caprea*, *Quercus* a *Crataegus* spp.

Cryptocephalus moraei (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-3-0-2-0-0 = 8, A/F = „S"/ /minim. 42)

5848: D5 (KR lgt.), D9 (KR lgt.), 5849: C6 (KR lgt.), C7 (KR lgt.), C12 (KR lgt.), C13, C14 (+ZCH lgt.), C18 (+KR lgt.), C22, C24 (KR lgt.), D16, D19, D22, 5949: A4 (+KR lgt.), A15, A20, B2 (KR lgt.), B3, B12, B17, B23, C11 (lit.: Strejček, 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C18, D2, D13, D20, D? (Žloukovice), D? (Stará mýť), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 5950: A25, C? (Nižbor), 6048: A18, B4 (+KR lgt.), B5, B8 (KR lgt.), B9, B13-14, 6049: B5, D10, 6050: A2, A6, A8, ??? (Nižbor, PŠ lgt.)

Hojný na *Hypericum* spp. Nenáročný na druh biotopu – na Křivoklátsku je nalézán jak v otevřených, tak zalesněných terénech, na vlhkých loukách, stejně jako na lokalitách stepního charakteru. Velmi častý je především v pasekových společenstvech. V CHKO od června do září.

Cryptocephalus nitidulus Fabricius, 1787. (T, s.i. = 0-0-3-5-2-3-0-0-2-3-1? = 19, Vu, A/F = „J"/2)

5849: C24 (Lány – obora, 30.VI.1978: 0/1, VI.1984: 0/1, KR lgt.), 5949: C13 (Křivoklát, 13.VI.1987, KR lgt., coll. JV)

V Čechách vzácný druh osluněných lesních okrajů a křovitých plášťů v přírodně zachovalých oblastech. Na Křivoklátsku byl zatím vždy sklepán z *Crataegus* sp. v porostu starých solitérních stromů na území Lánské obory.

Cryptocephalus nitidus (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0?-2-1-2-0-0-2-1-0 = 8, A/F = „D--S"/minim. 14)
5849: C24 (KR lgt.), C25 (KR lgt.), 5949: A4 (KR lgt.), A15, C10, C11 (PH lgt.), C13 (KR lgt.), C18, D20, ?? (Zbečno), 6048: B8 (+KR lgt.), B9, B13-14, ?? (Týřov, PŠ lgt.), ??? (Vůznice, PŠ lgt.)
Hojný druh. Na Křivoklátsku imaga od května do srpna na různých listnáčích, zvláště na *Quercus* spp., ale také na *Crataegus*, *Rosa*, *Tilia* a *Carpinus* spp., někdy i na žlutě kvetoucích bylinách. Na okrajích lesů, v plášťových společenstvech a na xerotermních stráních.

Cryptocephalus ocellatus Drapiez, 1819. (T, s.i =0-0-1-3-1-2-0-0-2-1-0 = 10, A/F = „J"/3)
5849: C7 (Ruda, 3.VI.1995, VŠ lgt., pers. comm.), C25 (Lány – obora, 16.VII.1989, KR lgt.), D11? (Lány, 8.VI.1994, VŠ lgt., pers. comm.)
Hygrofilní druh. V České republice místy (zvláště v nížinných luzích) na vrbových křovinách hojný. Na území Křivoklátska se vyskytuje vzácně. K. Rébl jej sklepal v Lánské oboře z *Quercus* sp.

Cryptocephalus octomaculatus Rossi, 1790. (R, s.i. = 3-2-5-5-2-4-0?-0-2-3-0 = 26, En, A/F = „J"/2[3])
5949: C11 (PR Nezabudické skály, 24.VIII.1997: 1/2, 27.VIII.1997: 0/1), 6048: B8 (NPR Týřov, VIII.1984: 1/0, KR lgt.), 6149: A? (Lit.: Doležal 1993: „Otevřená jihozápadní expozice pod hradem Točníkem... na listu třešně ptačí": 0/1).
Velmi vzácný druh xerotermních doubrav, donedávna z našeho území známý jen z Moravy. Na území České republiky je nalézán zpravidla na *Quercus* spp. V údolí Berounky byl nejprve sbírán mimo CHKO u Krašova (S. Benedikt, pers. comm.), na území CHKO u Točníku, v NPR Týřov a PR Nezabudické skály. Na posledně zmíněné lokalitě obývá nejstrmější svah kaňonu řeky. Žije zde ve společenstvu zakrslých doubrav as. Sorbo torminalis-Quercetum, vždy v nezapojené, plně osluněné formaci, kde jsem jej nalézal v pozdním létě (srpnu) na vadnoucím listí *Quercus petraea*.

Cryptocephalus parvulus O. F. Müller, 1776. (T, s.i. = 0-0-1?-5-2-2-0-0-2-1-0 = 13, A/F = „J"/minim. 3)
5849: C24 (Lány – obora, 30.VI.1988, 16.VII.1988, 24.VII.1991, 4.VI.1993, KR lgt., pers. comm., OV det., coll. ?; Lány – Myší díra, 29.V.2004: 1/0, PH lgt., coll. JJ), 5949: ?? (Zbečno, 30.IV.1990: 1/0, PH lgt.), C13? (lit.: Strejček 1976a: PR Na Babě), ?? (Zbečno, 30.IV.??, ? lgt., coll. OV)
V České republice se imago tohoto druhu objevuje vzácně na okrajích lesů, při lesních cestách a v říčních nivách na *Quercus* spp., *Betula pendula* a jiných listnáčích. V CHKO byl nalezen na březích Berounky a v parkovém lese v Lánské oboře v dubnu až červenci. K. Rébl jej sklepával z *Quercus* a *Tilia* spp.

Cryptocephalus pini (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1-3?-2-2-2-0-2-1-0 = 13, A/F = „D"/1)
5949: C11 (PR Nezabudické skály, 24.VIII.1997: 0/2, 27.VIII.1997: 3/5)
V PR Nezabudické skály jsem imaga tohoto druhu sbíral v srpnu ve fragmentech reliktních borů na ostrožnách skal (as. Hieracio pallidi-Pinetum) a v přilehlé teplomilné doubravě as. Sorbo-Quercetum oklepem *Pinus sylvestris* a *Quercus petraea*.

Cryptocephalus punctiger Paykull, 1799. (T, s.i. = 3-0-3?-5-2-2-2-0-2-1-0 = 20, Vu, A/F = „J"/1)
5849 C24 (Lány – obora, 28.V.1999: 0/1)
Vzácný druh převážně podhorských a horských poloh. V CHKO zatím ojedinělý nález ve starém lesním kamenolomu ve stinném zákoutí na *Salix caprea*.

Cryptocephalus pusillus Fabricius, 1777. (T, s.i. = 0-0-1-3-1-2-0-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/16)
5848: D5, 5849: C2, C7, C13, C18, C24 (KR lgt.), D11, D22, 5949: A17 (KR lgt.), A20, B9, D20, 5950: ?? (lit.: Strejček 1976b: Unhošť env., Chyňava), 6048: B14, B18, B19
Imaga žijí polyfágně na různých listnáčích; na Křivoklátsku byla zjištěna na dřevinách rodů *Salix*, *Populus*, *Betula*, *Alnus* a *Quercus*. V CHKO od července do října, nejčastěji v chladnějších, respektive vlhčích lesích. Druh zde bývá nalézán v olšinách sv. Alnion glutinosae i podsv. Alnenion glutinoso-incanae, v rašelinné březině (sv. Betulion pubescentis), suťových lesích (as. Aceri-Carpinetum) a bučinách, výjimečně také v teplých polohách (v NPR Týřov jeden exemplář v teplomilné doubravě). Přechází i do antropogenních plášťových společenstev sv. Sambuco-Salicion, kde byl např. u Rudy sbírán v asociaci s *C. saliceti* a *C. labiatus*.

Cryptocephalus pygmaeus Fabricius, 1792. (R, s.i. = 0?-0?-5-3-2-4-2?-0-2-4-0 = 22, En, A/F = „J"/1)
5949: B12 (Lány – obora – Klíčava, 3.VIII.1998: 3/0, JJ lgt., coll. JJ, P. Čížek) + (10.VII.2001: 19 ex., z toho jsem měl k dispozici: 3/2, coll. KR, JV, JJ, 6.VII.2002: 1 ex., vše: +KR lgt.)
V České republice na nečetných lokalitách, na kterých se však někdy vyskytuje i ve větším počtu exemplářů. V Čechách je mi znám z Českého středohoří, Českého krasu a z několika stepních lokalit na území Prahy. Podle Krále (1967) žije pravděpodobně na rostlinách z čeledi Asteraceae, podle Strejčka (2000) na *Thymus* spp. a na *Origanum vulgare*. V CHKO Křivoklátsko byl sbírán v měsících červenci a srpnu na jediné lokalitě nad Klíčavskou přehradní nádrží u starého lomu při východním ramenu přehrady v teplomilném lemovém společenstvu (sv. Geranion sanguinei).

Cryptocephalus querceti Suffrian, 1848. (T, s.i. = 0-0-3?-3-2-2-2-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „D"/1)
5849: C24 (Lány – obora, 22.VI.2003: 1/7) + (V.1981: 4 ex., 10.VI.1988: 12 ex. – údaj publikován: Čížek et al. (1995); 30.VI.1988: 17 ex., 20.V.1989, 6.VI.1989, 26.V.1989, 17.VI.1989, 1.VII.1989, 16.VII.1989, 30.VIII.1997, 1.VI.1997, 12.VII.1997, 20.VIII.1997, 20.VI.1999, 23.V.1999, vše: +KR lgt., OV et KR det., údaje z kartotéky nálezce. Z toho mám k dispozici: 20.VIII.1997: 0/1, coll. JJ)
V České republice žije vzácně v zachovalých lesích. V CHKO byl sbírán od května do srpna. Zatím, i když početně, pouze v Lánské oboře, v prostoru, kde staré stromy tvoří nezapojený parkový les. Imaga zde byla sklepávána ze starých *Quercus* sp. (mé exempláře z *Q. robur*) a z *Tilia* sp.

Cryptocephalus quinquepunctatus (Scopoli, 1763). (T, s.i. = 3-0-1?-3-1-3-0-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/5)
5948: B20 (Pustověty, 20.VI.1987: 1 ex., KR lgt.), 5949: ?? (Nižbor – Luby, 8.V.1995: 2 ex., O. Malcher lgt., coll. PH), A? (Zbečno, 30.IV.1990: 1 ex., coll. PH, 8.V.1993: 2/0: coll. J. Bednář, vše: PH lgt.), C11 (PR Nezabudické skály, 24.V.1999: 3/0, JJ lgt.) + (30.IV.2000: 1/0, +ZCH lgt.), 6048: B8 (NPR Týřov, 7.VI.1980: 1 ex., 26.V.1982: 2 ex., 23.V.1987: 1 ex., 1.VI.1991: 1 ex., vše: KR lgt.)
Druh se na území naší republiky vyskytuje řídce na osluněných lesních okrajích. Na Křivoklátsku od dubna do června, nejčastěji v teplomilných doubravách as. Sorbo torminalis-Quercetum. Imago žije na rozličných listnáčích, v CHKO je sklepáváno z kvetoucího *Crataegus* sp. a z listí *Quercus petraea* a *Tilia* sp.

Cryptocephalus saliceti Zebe, 1855. (T, s.i. = 3-0-3?-3-1-2-2?-0-2-1-0 = 17, Vu, A/F = „D"/ /minim. 6)
5849: ?? (Ruda, 23.VI.2000: 0/1, VŠ lgt.), C1-2 (11.VII.1999: 3/4, PH lgt.), C2 (Ruda, 31.VII.1999: 3/4), C7 (Ruda – rybník Dolní Kracle, 18.VII.1995: 1/0), D11 (Lány, 2.VIII.2001: 0/1), 5949: B12 (Klíčava – starý lom, 27.VII.1999: 0/2), 5950: A20 (Poteplí – Vysoký vrch, 25.VII.2001: 1/ 0), 6049: D7-12 (Svatá – PR Vraní skála, 7.VI.1997: 0/1)
Na *Salix caprea* dost vzácný. Žije zejména v podhorských oblastech na okrajích lesů. V CHKO Křivoklátsko od června do srpna. Smýkal jsem jej na křovitých vrbách a břízách v lučním společenstvu při okraji bažinné olšiny, sklepal v rašelinné březině (sv. Betulion pubescentis) a také v acidofilní doubravě. Z přirozených společenstev přechází do antropicky ovlivněných lesních plášťů sv. Sambuco-Salicion.

Cryptocephalus schaefferi Schrank, 1789. (R, s.i. = 3-2-3-3-4-4-0-0-2-1-0 = 22, En, A/F = „J"/3)
5849: C24 (Lány – obora, 5.VI.1978: 1/2, 6.VI.1980: 0/1, KR lgt.), 5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 2.VI.1985: 0/1, KR lgt.), C10 (Újezd nad Zbečnem, 28.IX.2000 – zbytky mrtvého imaga: 0/1)
V Čechách a na Moravě se vyskytuje zejména v oblastech termofytika řídce, místy až dosti hojně. Mimo oblasti termofytika je vzácný. Žije na teplých lesních okrajích a v osluněných keřových pláštích. V CHKO byl v červnu sklepáván z *Crataegus* sp.

Cryptocephalus sericeus sericeus (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0?-2-1-2-0-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/14)
5849: C7, C24 (KR, ZCH lgt.), 5949: A4 (+KR, +ZCH lgt.), B2 (KR lgt.), B7, B12, B22 (KR lgt.), C13, D11, D13, 6048: B8 (+KR lgt.), 6049: B20, D5, 6050: A2
V CHKO je od května do srpna dost hojný na xerotermních trávnících (často i částečně ruderalizovaných), ale také na mezofilních nivních loukách na kvetoucích Asteraceae.

Cryptocephalus sexpunctatus (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1?-5-1-3-0-0-2-1-0 = 13, A/F = „D"/minim. 13)
5849: C18, C23, C25 (KR lgt.), 5949: A4 (KR lgt.), A17 (KR lgt.), A25, C11, D6 (O. Malcher lgt., coll. PH), D10, D20, ?? (Křivoklát, PH lgt.), ?? (Zbečno, V. Fingerhut lgt., coll. PH), 6048: B8 (KR, PH lgt.), ?? (Týřov, PŠ lgt.), ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
Na Křivoklátsku zvláště v údolních potočních olšinách (podsv. Alnenion glutinoso-incanae) a na lesních okrajích. V PR Nezabudické skály v teplomilné doubravě (as. Sorbo torminalis-Quercetum). Imaga byla sbírána od května do července na dřevinách rodů *Salix*, *Alnus*, *Quercus*, *Crataegus* a na květu *Rubus* sp.

Cryptocephalus signatifrons Suffrian, 1847. (R, s.i. = 0?-0-3-5-2-3-0-0-2-1-0 = 16, Vu, A/ /F = „J"/2)
5949: A24 (Křivoklát – Písky, 19.V.1989: 1/0, PH lgt.), C23 (Roztoky u Křivoklátu – vrch Beraník, 17.V.2003: 0/1)
Vzácný. V CHKO Křivoklátsko nalezen na okraji suťového lesa a v narušeném plášťovém společenstvu uprostřed lesních porostů.

Cryptocephalus violaceus Laicharting, 1781. (T, s.i. = 3?-0-1?-3-1-2-0-0-2-1-0 = 13, A/F = „D"/13)
5849: C25 (KR lgt.), 5949: A4 (+KR lgt.), A15, B2, B2-3 (KR lgt.), B7, B12, C10, C13 (lit.: Strejček 1976a), D2 (+ O. Keliš lgt.), D11, 6048: B8 (+KR lgt.), B9, 6049: B20

V CHKO v otevřených přirozených i náhradních xerotermních travobylinných společenstvech včetně lesních lemů sv. Geranion sanguinei. Imaga od května do července na kvetoucích Asteraceae (zejména na *Hieracium* spp.) a také na *Geranium sanguineum*.

Cryptocephalus vittatus Fabricius, 1775. (T, s.i. = 0-0-1?-3-2-2-1-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/9)
5849: C18 (+KR lgt.), C24 (KR lgt.), 5949: A4 (+KR, +ZCH lgt.), A15, B2, B2-3 (KR lgt.), B7, B12, 6048: B4 (+KR lgt.), B9
Na území naší republiky místy dosti hojný druh, který se ale nevyskytuje všude. Na Křivoklátsku od konce května do srpna na xerotermních trávnících přirozených i náhradních, ve světlinách teplých lesů, méně často také v xerofilním křídle trávníků mezofilních (reliktní louka v údolí Klíčavy u Píně). Na žlutě kvetoucích Asteraceae, dva exempláře sklepal K. Rébl také z kvetoucího *Crataegus* sp.

Cryptocephalus vittula Suffrian, 1848. (R, s.i. = 0-0-3-3-2-4-2?-0-2-4-0 = 20, Vu, A/F = „D"/3)
5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 19.VI.1998: 0/2, 26.VI.1998: 1/1, 30.VI.1998: 4/5, 12.VIII.1998: 1/1) + (23.VII.1989: 4/1, 6.VII.1994, 12.VIII.1995, 11.VII.1999: 6/1, 22.VII.1999, 30.VI.1999: 1/1, vše: +KR lgt.), B2 (Lány – obora, 18.VIII.1989: 2 ex., KR lgt.), B12 (Klíčava, 3.VIII.1998: 1/0) + (18.VIII.2001: 3 ex., +KR lgt.)
V Čechách dost vzácný druh xerotermních trávníků a teplomilných lemových společenstev (na Křivoklátsku sv. Koelerio-Phleion phleoidis a Geranion sanguinei). Někdy bývá považován za pouhou aberaci (Warchałowski 1991) nebo subspecii (Warchałowski 2003) druhu *C. pygmaeus*, ale znaky uvedené Králem (1967) jej jasně diferencují. V CHKO byl sbírán od června do srpna pouze na xerotermních stráních v povodí říčky Klíčavy a nad stejnojmennou přehradní nádrží. Živnou rostlinou je na Křivoklátsku pravděpodobně *Thymus pulegioides*.

Pachybrachis picus (Weise, 1882). (T-R, s.i. = 3-2-3-3-1-3-0-0-2-1-0 = 18, Vu, A/F = „D"/7)
5849: C24 (Lány – obora, 30.VI.1999: 1/0) + (VI.1978: 1 ex., +KR lgt., pers. comm.), C25 (Lány – obora, 2.VI.1985: 5 ex., 6.VI.1987: 1 ex., 21.V.1988: 2 ex., 26.V.1989: 1 ex., vše KR lgt., pers. comm.), 5949: A? (Sýkořice, 22.VII.1991: 0/1, PŠ lgt.), B12 (Klíčava – opuštěný lom, 23.V.1999: 0/2), C11 (PR Nezabudické skály, 24.V.1999: 1/2, 3.VII.1999: 1/0, 7.VIII.1999: 1/0) + (29.V.1999: 0/1, +PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C23 (Roztoky u Křivoklátu – vrch Beraník, 15.VI.2002: 5/11), 6048: B8 (NPR Týřov, 20.V.2001: 1/0), B9 (NPR Velká Pleš, 6.VII.1995: 0/1)
V České republice dosti vzácný druh. Na Křivoklátsku se vyskytuje poněkud hojněji v rozvolněných teplomilných lesích a na jejich okrajích, případně v teplomilných keřových formacích v květnu až srpnu. Nejčastější je v lesních společenstvech as. Sorbo torminalis-Quercetum na *Quercus petraea*, ale byl nalezen také ve starém lomu na *Salix caprea*, na okraji suťového lesa (sv. Tilio-Acerion) ve větším množství na *Corylus avellana* a v parkových lesích Lánské obory, kde byl sklepáván z *Quercus* sp. a z kvetoucího *Crataegus* sp.

Pachybrachis sinuatus (Mulsant et Rey, 1859). (T, s.i. = 3?-0-1-2-1-2-2-0-2-1-0 = 14, A/F = „J"/1)
5949: D1 (Zbečno – Klíčava, 17.VII.1990: 0/1, PH lgt.).
Druh v České republice místy hojný, místy chybějící, častější v nivách nížinných řek. V CHKO zatím ojedinělý nález na *Salix* sp. v nivě říčky Klíčavy před jejím ústím do Berounky.

Pachybrachis tessellatus tessellatus (Olivier, 1791). (T, s.i. = 0(3?)-0-1-3-1-2-2-0-2-3-0 = 14, A/F = „D"/4)
5949: C10 (Újezd nad Zbečnem, 4.VI.2002: 4/5), C11 (PR Nezabudické skály, 3.VII.1999: 1/0) + (18.VIII.1999: 0/1, +ZCH lgt., PH det., JJ revid.), C13 (PR Na Babě, 10.VII.1997: 1/0, 7.VI.2001: 1/1), ?? (Sýkořice, 22.VII.1991: 1/0, PŠ lgt.)

V CHKO byl sbírán v červnu až srpnu, nejčastěji v subxerofilních doubravách as. Sorbo torminalis-Quercetum na listech *Quercus petraea*, ale také na solitérních *Quercus robur* na výslunném stanovišti v údolí Berounky.

Lamprosomatinae

Oomorphus concolor (Sturm, 1807). (T?, s.i. = 0-0-1-3-1-2-2?-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/9)
5949: A17 (KR lgt.), A25, C4, C10, C11, D13, 6048: B8 (KR lgt.), B11, B13
Na Křivoklátsku jsem jej sbíral od května do září, nejčastěji na stinných stanovištích při úpatí suťových a roklinových lesů (as. Aceri-Carpinetum), kde je soustředěna nitrofilní vegetace. Žije zde na *Aegopodium podagraria.* Na bršlici byl nalezen také na rozhraní lesa a louky v chladnomilném lemovém nitrofilním společenstvu sv. Aegopodion podagrariae. Kromě toho jsem jej ve větším množství jedinců vyklepával na zalesněných skalách z porostů *Hedera helix.*

Eumolpinae

Bromius obscurus obscurus (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-2-0-0 = 7, A/F = „D"/13)
5848: D17, 5849: B9, C7, C23, C24, D22, 5948: B13, 5949: A4, B2, B3, B19, 5950: C6-7, 6048: B8, ??? (Nižbor, PŠ lgt.), ??? (Vůznice, PŠ lgt.)
Hojný druh. V CHKO od května do září všude se živnou rostlinou, kterou je zde *Chamerion angustifolium.* Žije především v pasekových společenstvech (sv. Carici piluliferae-Epilobion angustifolii). U Lašovic bylo imago zastiženo také na *Epilobium roseum.*

Chrysomelinae

Chrysolina analis (Linnaeus, 1767). (R, s.i. = 0-0-3-3-4-4-2-0-2-4-1? = 23, En, A/F = „D"/3)
5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 28.V.1999: 7/7, 19.IX.1999: 2/2) + (28.V.1999, +ZCH lgt.; 1.IV.2001: 0/2, +KR lgt.; 28.IV.2001: 1/0, +PH lgt.), B12 (Klíčava, 23.V.1999: 0/1, PH lgt.), D6 (Sýkořice, 24.VI.2000: 1/0)
V České republice i na Křivoklátsku dost vzácný druh xerotermních trávníků (v CHKO např. sv. Koelerio-Phleion phleoidis) a pionýrských bylinných společenstev chudých, často písčitých či kamenitých půd. Ve sledované oblasti byl sbírán od dubna do června a v září. Pod kameny, 1 ex. pod *Achillea* sp., 1ex. pod listovou růžicí *Plantago* sp., několik exemplářů na travách.

Chrysolina aurichalcea bohemica (G. Müller, 1948). (R, s.i. = 3-2-3-3-2-6-4-0-2-3-0 = 28, En, A/F = „D"/4)
5949: C19 (PR Stříbrný luh, 21.IX.2002: 2 ex.), 6048: B8 (NPR Týřov – Týřovická skála, 1.VII.1995: 19 ex., 6.VII.1995: 5/3, 7.VII.1996: 0/1, 31.VIII.1997: 1/1, 20.V.2001: „D", 22.IX.2001: „D") + (5.VIII.1995: 1/3, JJ coll., +KR lgt.; 29.VI.1996, +PH, +PŠ lgt.), B13 (NPR Týřov – Vápenný vrch, 26.VIII.2000: 0/1; Vysoký vrch, 29.IX.2002: 0/1), B19 (NPR Týřov, 7.IX.1997: 2/1)
Na Křivoklátsku žije vzácně v subxerofilních lemových společenstvech (sv. Geranion sanguinei), na xerotermních trávnících a při okrajích na ně navazujících lesních porostů

na *Vincetoxicum hirundinaria*. Živná rostlina je na Křivoklátsku hojná, mandelinka na ní ale nežije všude. Zatím tu byla zaznamenána pouze na reliktních bezlesých plochách a v lesích v bezprostřední blízkosti těchto ploch ve Zbirožské vrchovině. V CHKO od května do září.

Chrysolina cerealis cerealis (Linnaeus, 1767). (R, s.i. = 0-0-3-2-4-4-2-0-2-4-0 = 21, En, A/ /F = „S"/4)

5849: C25 (Lány – obora, 30.VIII.1987, KR lgt.), 5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 28.V.1999: 3/1, 19.IX.1999: 2/4) + (28.V.1999, +ZCH lgt.), 6048: B8 (NPR Týřov, 1.VII.1995: 1ex., 6.VII.1995: 1ex., 30.V.1999: 3/1, 4.IX.1999: observ.: „D" včetně párů in copula, coll. JJ: 14 ex., 20.V.2001: „D", 22.IX.2001: „D", včetně párů in copula, 14.X.2001: 3 ex., 18.IV.2002: 5 ex., 14.VII.2003: observ.: cca 50 ex.) + (19.V.1996, +PH lgt.; 10.V.1996, 19.V.1999: +PŠ lgt., coll. PH,), B19 (NPR Týřov, 7.IX.1997, PH lgt.)

Dnes již v Čechách poměrně vzácná, jen místy hojnější mandelinka xerotermních stanovišť stepního charakteru (na Křivoklátsku ve společenstvech sv. Koelerio-Phleion phleoidis, Festucion valesiacae, Geranion sanguinei). Ve sledované oblasti žije od dubna do října na *Thymus pulegioides*, ale je často nalézána také v porostu *Vincetoxicum hirundinaria*, pod kameny a na Týřovických skalách pod kůrou padlých i stojících stromů (14.VII.2003, JJ observ., cca 50 ex. pod kůrou několika *Quercus petraea*).

Chrysolina coerulans coerulans (L. G. Scriba, 1791). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/16)

5848: D17, 5949: A24 (ZCH lgt.), A25, B3, C17, D11, D20, D? (Sýkořice, PH lgt.), 5950: C17, 6048: C10, 6049: A7, B5, B20, 6050: A6, C1, 6149: A8

Na Křivoklátsku od května do září hojně všude tam, kde se vyskytují živné rostliny – *Mentha* spp., tj. na březích vodních nádrží, potoků, řeky Berounky, na trvale zamokřených lučních ladech a méně často i v olšinách. U Zbečna byla nalezena ve dvou exemplářích v ruderálním společenstvu na *Tanacetum vulgare*.

(***Chrysolina didymata*** (L. G. Scriba, 1791)).

Bechyně (1949) uvádí tento vzácný druh pro Křivoklátsko od Klíčavy (X.1947, J. Bechyně lgt.). Protože jde o jediný údaj o výskytu na území České republiky a jiný spolehlivý údaj z bývalého Československa existuje jen pro Slovensko (Čížek et al. 1995), považuji druh pro oblast Křivoklátska za nedostatečně doložený. Nicméně z prostoru Lánské obory v povodí říčky Klíčavy jsou známy nálezy i jiných brouků, jejichž výskyt v oblasti je ze zoografického hlediska mimořádný (z mých sběrů např. *Onthophagus grossepunctatus* Reitter, 1905 (Scarabaeidae, viz Král & Januš 2003) a dosud nepublikované nálezy nosatců *Donus oxalidis* (Herbst, 1795) a *Phrissotrichium rugicolle* (Germar, 1817)). Nelze proto ani tento druh pro oblast Křivoklátska zcela vyloučit. Pokud zde opravdu žil, patří dnes patrně k druhům vyhynulým.

Chrysolina fastuosa fastuosa (Scopoli, 1763). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-2-0-2-0-0 = 4, A/F = „S"/minim. 64)

5848: D17, D18, 5849: C1 (VŠ lgt.), C7 (VŠ lgt.), C13, C18, C22, C23, C24, D16, D22, 5947: D19, 5948: D19, D25, 5949: A2, A10, A13, A15, A20, A25, B2, B3, B7, B9, B12, B22, B23, C4, C8, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13, C14, C17, C23, D10, D11, D15, D? (Žloukovice), ?? (Vůznice, PŠ lgt.), D? (Zbečno), ?? (Sýkořice), 5950: A25, A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), C6, C6-7, 6048: A22, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B13, B14, B18, B19 (+PH lgt.), B20, C10, 6049: A7, B4, B5, B20, D5, D7, D12, 6050: A8

Velmi hojný druh, který na Křivoklátsku žije nejčastěji na *Galeopsis* spp. Obývá zde listnaté lesy, nitrofilní nivní společenstva, ruderály, ale také suťové cenózy (sv. Stiption calamagrostis), kde žije na *Galeopsis angustifolia*. Upřednostňuje vlhké a stinné, zejména zalesněné biotopy. Po celou vegetační sezónu.

(***Chrysolina fuliginosa molluginis*** (Suffrian, 1853)).

Druh chytal ve spleti svízele *Galium mollugo* agg. v oblasti Klíčavy v listopadu roku 1947 J. Bechyně a pro území tehdejšího Československa uvedl jako nový pod jménem *Ch. fuliginosa galii* Weise, 1884 (Bechyně 1949). Křivoklátská populace představovala nejvýchodnější hranici areálu rozšíření druhu. Přes intenzívní pátrání nebyla tato mandelinka nověji na území Křivoklátska nalezena a patrně zde již vyhynula. Novější nálezy z České republiky mi nejsou známy.

Chrysolina geminata (Paykull, 1799). (T-E, s.i. = 0-0-0?-3-1-2-2-0-2-0-0 = 10, A/F = „D"/ /15)

5848: D17, 5849: C18, D19, D22 (+PH lgt.), 5949: A4, B22, B23, D20, D? (Nižbor – Stará mýť), 6048: B3, B8, B9, B10, B13, ??? (Vůznice, PŠ lgt.)

V CHKO žije od května do října dost hojně na *Hypericum* spp. Nejčastěji na mezofilních až hygrofilních trávnících (tř. Molinio-Arrhenatheretea), méně často také na lokalitách stepního charakteru, v pasekových společenstvech a lesních lemech.

Chrysolina hemisphaerica rufocuprea (Suffrian, 1851). (= *Ch. purpurascens* (Germar, 1882)). (R, s.i. = 3-2-3-3-2-4-2-0-3-1-0 = 23, En, A/F = „J"/4-5)

5949: ?? (Zbečno, 1.V.1995: 0/1, O. Malcher lgt., coll. PH), 6048: B8-13 (NPR Týřov, 29.IV.1995: 0/1, coll. JJ, 19.V.1996, coll. PS, vše: PŠ lgt.), B14 (NPR Týřov – inverzní údolí mezi Vysokým vrchem a vrchem Na Budkách, 29.IX.2001: 0/1), B18 (NPR Týřov – vrch Vosník, 23.VII.2000: 1/0), ?? (NPR Týřov, 13.V.1996: 0/1, PŠ lgt., coll. PH)

Montánní až subalpinský druh. V horách se tato mandelinka vyskytuje řídce, v nižších polohách velmi vzácně. Na Křivoklátsku byla sbírána od dubna do září v inverzních lesních údolích, např. v bučinách, odkud proniká i do listnatého lesa na temenech vrchů. Vyvíjí se na Lamiaceae; v CHKO jsem ji na severních svazích Vosníku vyhrabal při okraji suťového lesa (sv. Tilio-Acerion) z porostu *Lamium maculatum*.

Chrysolina herbacea herbacea (Duftschmid, 1825). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/14)

5848: D17, 5849: C1 (VŠ lgt.), 5949: B2, B3, B12, B23, D1, ?? (Sýkořice, PH lgt.), 5950: C8, 6048: B11, 6049: A7, B5, B20, 6050: C1

Vyskytuje se dost hojně na vlhkých místech; v CHKO od května do září v otevřených nivách potoků (sv. Sparganio-Glycerion fluitantis), na podmáčených loukách (sv. Calthion) a v prameništních polohách na *Mentha* spp.

Chrysolina hyperici hyperici (Forster, 1771). (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/8)

5949: A4, A19, B3, D13, 6048: B8 (PŠ lgt.), B9, 5950: C12, C16

V České republice žije místy a dosti řídce oligofágně na třezalkách (v CHKO např. na *Hypericum perforatum*) na slunných stanovištích. Na Křivoklátsku od května do července, nejčastěji v druhotných bylinných společenstvech lesních pasek (tř. Epilobietea angustifolii), ale také v přirozených i náhradních cenózách stepního charakteru (sv. Festucion valesiacae, Koelerio-Phleion phleoidis).

Chrysolina marginata marginata (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1-3-1-2-1-0-2-1-0 = 11, A/F = „J"/1)
5949: C5 (Újezd nad Zbečnem, 5.VII.1995, VŠ lgt.)
V České republice se vyskytuje místy, zvláště na písčitých půdách. Jediný nález druhu na území CHKO pochází z nejnižší terasy řeky Berounky.

Chrysolina menthae menthae (Schrank, 1776). (= *Chrysolina rufa* (Duftschmid, 1825)). Pozn.: na Křivoklátsku se vyskytují exempláře, odpovídající popisu subspecie *Ch. m. staphylaeoides* Bechyně, 1950. Ta je dnes již většinou považována za totožnou se subspecií nominotypickou, viz např. Kippenberg & Döberl (1994), Warchałowski (2003).
(T-R, s.i. = 3-0-3?-3-1-3(4?)-2-0-3-1-0 = 19, Vu, A/F = „D"/minim. 12)
5949: A24, ?? (Žloukovice), ?? (Zbečno, PH, O. Malcher lgt.), 6048: B3 (KR lgt.), B9, B10 (+ZCH lgt.), B12, B13 (+PŠ, +PH lgt.), B14, B17, B19 (PH lgt.), B20, ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
Montánní až subalpinský druh, který se v nižších (inverzních) polohách vyskytuje poměrně vzácně. Jeho výskyt je tu zřejmě reliktního charakteru. Mandelinka je vázána na rostliny čeledi Asteraceae (Kippenberg & Döberl 1994); na Křivoklátsku byla nalezena pod *Cirsium oleraceum*. V CHKO je sbírána nejčastěji na severním úpatí suťového lesa sv. Tilio-Acerion a v nivě Úpořského potoka v údolní olšině (as. Stellario-Alnetum glutinosae) a měsíčnicové javořině (as. Lunario-Aceretum), tj. především v inverzních polohách, odkud proniká i do lesů nad údolími. Byla nalezena také v acidofilní doubravě (sv. Genisto germanicae-Quercion), bučině (sv. Fagion) a častěji i na cestě v lesní kultuře poblíže NPR Velká Pleš. Na Křivoklátsku od května do listopadu.

Chrysolina oricalcia (O. F. Müller, 1776). (T, s.i. = 0-0-1?-2-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/ /minim. 11)
5848: D18, 5947: D19, 5949: A13, A17, B21, B22, D10, ?? (Zbečno, PH lgt.), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), ?? (Žloukovice, K. Černý lgt.), 6048: B13, B18, 6050: A? (Stradonice, V. Valenta lgt.)
V České republice místy dosti hojný druh. Na Křivoklátsku žije na vlhkých stanovištích, zpravidla v nivách lesních potoků na Apiaceae. Nejhojnější výskyt jsem v CHKO pozoroval na *Chaerophyllum aromaticum*. Druh byl zastižen také v roklinovém lese (as. Aceri-Carpinetum) na *Anthriscus sylvestris* a u Skryjí ve společenstvu sv. Aegopodion podagrariae na *Aegopodium podagraria*. Volně byla mandelinka nalézána od června do září, v listopadu pak zazimovaná v porostu *Galium aparine*.

Chrysolina polita (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/7)
5848: D17, 5849: C18 (+KR lgt., coll. VŠ), C23, D21, 5949: B12, C10, D1
V České republice i na Křivoklátsku hojný druh vlhkých luk (v CHKO nejčastěji luk as. Angelico-Cirsietum oleracei) a podmáčených stanovišť, jako jsou potoční, případně říční nivy a bažiny, ale žije také při vlhkých lesních okrajích. Na Křivoklátsku od května do října.

Chrysolina sanguinolenta (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-2(4)-0-2-0-0 = 8, A/F = „D"/10)
5949: C9, D13, ?? (Městečko u Křivoklátu, J. Rosenbaum lgt., coll. JJ), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), ?? (Křivoklát), 6048: B8 (KR lgt.), B13, B10, ??? Lány – obora, VS lgt., coll. JJ), ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
V České republice hojný druh. V CHKO žije na *Linaria vulgaris*, často na terasách s říčními náplavy, včetně lokalit zalesněných nebo ruderalizovaných. Od dubna do října. Zimující exemplář nalezen v lednu (Lány – obora, 9.I.1992: 1 ex., VS lgt., coll. JJ).

Chrysolina staphylaea staphylaea (Linnaeus, 1758). (T-E, s.i. = 0-0-0-3-1-2-0-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/19)
5848: D17, D18, 5849: C18, C24, D22, 5949: A4 (KR lgt.), B22, B23, C13 (lit.: Strejček 1976a), D1, D20, D? (Nižbor), ?? (Žloukovice, VS lgt., coll. JJ), 5950: A20, C22, 6048: B13, 6049: B5, B20, 6050: A6
Druh stinných a vlhkých stanovišť, v CHKO především mokrých luk a pcháčových lad (sv. Calthion), ale také mezofilních trávníků (sv. Arrhenatherion). Na Křivoklátsku je většinou nalézaný pod pcháči (*Cirsium oleraceum*). Vyskytuje se po dobu celé vegetační sezóny. Časté jsou také nálezy zazimovaných exemplářů.

Chrysolina sturmi (Westhoff, 1882). (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-0-0-2-0-0 = 6, A/F = „D"/minim. 18)
5849: C7 (VŠ lgt.), C15, D11, D? (Lány), 5948: B19, 5949: A1, A2, A25, A? (Zbečno), B23, C8, ?? (Zbečno, PH lgt.), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), ?? (Sýkořice, VS lgt., coll. JJ), ?? (Městečko u Křivoklátu, J. Rosenbaum lgt.), 6048: B10, B13, 6049: A6 (ZCH lgt.), B5
Ve zkoumané oblasti se vyskytuje poměrně hojně na vlhkých a stinných lesních okrajích, loukách a v říčních a potočních nivách (sv. Senecion fluviatilis). Často na komunikacích při lesních okrajích nebo ve spleti *Galium aparine*. Vyskytuje se po celou vegetační sezónu a přezimuje jako imago.

Chrysolina umbratilis (Weise, 1887). (R, s.i. = 3-2-3-3(5)-2-4-2-0-3-1-0 = 23, En, A/F = „J"/1)
6048: B13-18 (Skryje env. – NPR Týřov – Vysoký vrch, 19.V.1996: 1/0, PH lgt.)
Montánní druh vázaný na *Cirsium* a *Carduus* spp. (Kippenberg & Döberl 1994). Z Křivoklátska zatím ojedinělý nález na úpatí severního svahu kaňonu Berounky, na rozhraní roklinového lesa a louky.

Chrysolina varians (Schaller, 1783). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-2-0-0 = 7, A/F = „S"/35)
5848: D13, D17, D18, 5849: C18, C22, C23, D16, D22, D23, 5949: A2, A4, A13, A15, A20, B4, B12, B23, C10, C13, C14, D1, D13, ?? (Žloukovice), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 5950: A19, A20, A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), 6048: B8 (KR lgt.), B9, B13, C10, 6049: B2, B4, C4, ??? (Vůznice, PŠ lgt.)
Na Křivoklátsku od května do října hojně na *Hypericum* spp. Žije zde v různých typech biotopů, od suchých pasekových společenstev až po rašelinné louky.

Chrysomela cuprea Fabricius, 1775. (T, s.i. = 0-0-1-3-1-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/4)
5849: C7, C24, 5949: D4, 6047: B5
V CHKO se vyskytuje řídce na úzkolistých vrbách (*Salix alba*, *S. fragilis*), nejčastěji v druhotných vrbinách potočních niv, ale byla nalezena také na okraji bažinné olšiny (sv. Alnion glutinosae) a na ruderalizovaném lesním okraji. Na Křivoklátsku sbírána od května do července.

Chrysomela populi Linnaeus, 1758. (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-2-0-0 = 7, A/F = „D"/13)
5848: D5, D17, D19, 5849: C7, C23, 5949: B9, D9, D17, D? (NPR Vůznice), 5950: A20, A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), 6048: B13, 6049: A18 (VS lgt.)
Na Křivoklátsku v druhotných vrbo-topolových porostech, ruderalizovaných lesních pláštích a břehových křovinách potočních luhů. Žije na *Populus* spp. a úzkolistých druzích rodu *Salix*. V CHKO od května do října.

Chrysomela tremula Fabricius, 1787. (T, s.i. = 0-0-0?-2-1-2-2-0-2-0-0 = 9, A/F = „J"/1)
5849: C7 (Ruda – rybník Dolní Kracle, 8.VII.1995: 1 ex.)
V České republice žije na březích vod, ale také v antropizovaných křovinných porostech (sv. Sambuco-Salicion), např. v lesních průsecích pro elektrické vedení. Méně hojně než předchozí

druh. Oligofág na *Populus* spp. (nejčastěji na *Populus tremula*), méně často i na *Salix* spp. Na Křivoklátsku zatím ojedinělý nález na březích lesního rybníka.

Chrysomela vigintipunctata (Scopoli, 1763). (T, s.i. = 0-0-0?-2-0-2-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „S"/20)

5848: D17, 5849: C7, C23, C24, 5947: D19-24, 5949: A20, A23, B9, D1, D4, D9, ?? (Zbečno, PH lgt.), 6048: B3, B4, B8, B13, B17, C10, D1 (PH lgt.), 6049: B20

Na Křivoklátsku se vyskytuje hojně na březích potoků, řeky Berounky i rybníků na úzkolistých *Salix* spp. V letech 1995-1996 způsobila holožír příbřežních vrbin, objevovala se ojediněle i na jiných listnáčích (*Fagus*, *Quercus*, *Salix caprea*) a přecházela z pobřežních i do antropogenních křovin (sv. *Sambuco-Salicion*).

Gastrophysa polygoni (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-2-0-0 = 7, A/F = „D"/9)

5849: C23, D23, 5949: A15, B9, B23, C11, D? (Nižbor), 6048: B8 (KR lgt.), 6049: B5

V České republice hojný druh. Na Křivoklátsku v přirozených a ještě častěji narušených biotopech. Na okrajích polních kultur, při lesních i polních cestách, na březích vod a na loukách. Nalézán od května do srpna. Největší množství jedinců jsem pozoroval v segetálním společenstvu (sv. Scleranthion annui) v obilném poli u Nižbora (15.VI.2003: „D", JJ observ. et lgt.).

Gastrophysa viridula (De Geer, 1775). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-2-0-2-0-0 = 4, A/F = „S"/ /minim. 48)

5848: D5, D13, D17, D18, 5849: C18, C? (Ruda), D4, D21, D22, 5850: C21, 5947: D19, 5948: B7, D19, 5949: A2, A10, A12, A15, A25, B3, B9, B12, B17, C4, C10, C11 (lit.: Strejček 1984), C13, C17, C23, D1, D2, D6, D7, D11, D15, D? (Žloukovice), D? (Zbečno), 5950: A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), 6048: A22, B3, B5, B8, B13, B17, B19, C10, 6049: A15, 6050: A8, 6149: A9, ??? (Lány), ??? (Vůznice, PŠ lgt.)

V České republice velmi hojný druh mokrých luk, břehových porostů i ruderálů. Nejčastěji na *Rumex obtusifolius*. V CHKO po celou vegetační sezónu na zmíněných stanovištích.

Gonioctena decemnotata (Marsham, 1802). (T-E, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-0-0 = 9, A/F = „D"/13)

5849: C7 (VŠ lgt.), C13, C18 (KR lgt.), 5949: A20, B14, D20, ?? (Zbečno, PŠ lgt.), ?? (Vůznice, PŠ lgt.), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 5950: A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), C16, 6049: A7, A18 (VS lgt., coll. JJ)

V CHKO na nezastíněných stanovištích v listnatých lesích, zvláště při jejich okrajích. V lesních průsecích a na pasekách též ve společenstvu ruderalizovaných křovin (sv. Sambuco-Salicion). Žije oligofágně na *Populus* spp., nejčastěji na *Populus tremula*, byla ale zastižena i na *Betula pendula*. Na Křivoklátsku od května do července.

Gonioctena intermedia (Helliessen, 1911). (T, s.i. = 3-0-5?-5-2-2-2?-0-2-1-1? = 23, En, A/F = „J"/1)

5849: C23 (Lány – Myší díra, 23.IV.2004: 1/0)

Borowiec (1982) a Warchałowski (2003) považují tento druh za boreomontánní. Na území České republiky se vyskytuje vzácně, na Křivoklátsku jsem jej nalezl smykem podrostu olšiny v údolí říčky Klíčavy v nadmořské výšce cca 350 m. Mimo horské polohy jej uvádí také Strejček (2000).

Gonioctena linnaeana (Schrank, 1781). (T, s.i. = 0-0-1-3-1-2-2-0-2-0-1 = 12, A/F = „D"/ /minim. 5)

5948: ?? (Lašovice, 30.V.1997, ZCH lgt., coll. PH), 5949: A20 (Požáry – rybník Javůrek, 25.V.1993), D6 (Zbečno, 4.VI.2002: 12/5), ?? (Zbečno, 17.VI.1989, PH lgt.), ?? (Zbečno,

19.V.1990), ?? (lit.: Strejček 1976b: Křivoklát env.), 6048: B3 (Branov, 7.V.1995: 2 ex., KR lgt.), B17 (Skryje, 15.VI.1992, VŠ lgt.)
V České republice se vyskytuje řídce až místy dosti hojně. Druh vázaný na úzkolisté *Salix* spp. Na Křivoklátsku je sbírán v květnu až červenci na periodicky přeplavovaných březích vodních toků se společenstvy křovitých vrbin (sv. Salicion triandrae).

Gonioctena quinquepunctata (Fabricius, 1787). (E, s.i. = 0-0-0-0-1-0-2-0-2-0-0 = 5, A/F = „S"/minim. 24)
5849: C13, C18 (+ZCH lgt.), C22, C23, C24, D2, 5949: A4, A23, B3, B? (Ploskov), ?? (Klíčava), C8, C11, C13? (lit.: Strejček 1976a), C14, 5950: A6, A20, 6048: B8 (+KR lgt.), B9, B10, B13, B18, C10, D1, 6049: D7-12, ??? (Vůznice, PŠ lgt.)
V CHKO se vyskytuje velmi hojně v různých typech lesa (včetně lignikultur) od dubna do července na *Sorbus aucuparia* a na březích vodních toků na *Padus avium*. Zastižena byla také na *Prunus spinosa*. Často se vyskytuje i v narušených biotopech.

Gonioctena viminalis (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0?-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/ /minim. 13)
5848: D5, D13, D19, 5849: C1 (KR lgt.), C7, C12 (KR lgt.), C24, C? (Lány – Myší díra), D16, 5949: ?? (Nižbor – Stará mýť), 5950: A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.), 6048: B3 (KR lgt.), ??? (Lány, Huja lgt.), ??? (Vůznice, PŠ lgt.)
Oligofág na *Salix* spp. Na Křivoklátsku od května do července při okrajích lesů a v antropizovaných lesních lemech.

Leptinotarsa decemlineata (Say, 1824). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-2-0-0-1-0 = 3, A/F = „S"/7)
5849: C6 (ZCH lgt.), C19, C24, D13, 5949: D3, 5950: A19, 6049: D10
Hojný adventivní druh. Mandelinka je četná v agrocenózách, méně častá i mimo ně. V Lánské oboře jsem pozoroval imago např. na okraji pastviny na *Hyoscyamus niger*, u Lán larvy i imaga při žíru v pasekovém společenstvu as. Epilobio-Atropetum bellae-donnae na listech *Atropa bella-donna*. V CHKO sbírána od května do října.

Phaedon armoraciae (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0?-2-1-2-4?-0-2-1-0 = 12, A/F = „D--S"/24)
5848: D5, 5849: C1 (+KR, +VŠ lgt.), C13, C20, C24, D21, D22, 5947: D19-24, 5949: A2, A4, A10, A12, A13, A15, A20, A25, B3, D12, D15, 5950: A22, C6-7, 6048: B8, B13-18, B20
V CHKO Křivoklátsko od dubna do srpna na vlhkých místech, zvláště v údolních i bažinných olšinách, na březích Berounky, křivoklátských potoků (zde ve společenstvu as. Cardamino amarae-Poetum trivialis), v rákosinách malých vodních toků (sv. Sparganio-Glycerion fluitantis) i vodních nádrží. Na *Veronica beccabunga* dosti hojně.

Phaedon cochleariae (Fabricius, 1792). (T-E, s.i. = 0-0-0-2-1-2?-1-0-2-1-0 = 9, A/F = „S"/ /40)
5848: D5, D13, D17, D18, 5849: C1, C7, C13, C15, C17, C18, C20, C22, C23, C24, D22, 5947: D19-24, 5949: A4, A10, A25, B2, B3, B5, B12, C4, C11 (lit.: Strejček 1984), C13, C17, C22, D11, D15, ?? (Vůznice, PŠ lgt.), 5950: C22, 6047: B5, 6048: A22, B13-18 (+PH lgt.), B19, B20, 6049: B11, 6050: A6, A8
Ve sledované oblasti hojnější než předešlý druh. Typický představitel křivoklátské fauny pobřežních cenóz. Hojný zejména ve společenstvu potočních náplavů (as. Cardamino amarae-Poetum trivialis) a v údolních i bažinných olšinách (sv. Alnion glutinosae, podsv. Alnenion glutinoso-incanae). Také na mokrých loukách (sv. Calthion) a v rákosinách stojatých vod. Žije zde po celou dobu vegetační sezóny na *Cardamine amara* a *Rorippa amphibia*.

Phratora laticollis Suffrian, 1851. (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/5)
5848: D17, 5849: C7 (+KR lgt.), C13, 5949: A20 (+KR lgt.), 6048: B9
Na Křivoklátsku na *Salix* a *Populus* spp., především v říčních a potočních nivách a v křovinách na březích stojatých vod. Sbírána od května do srpna.

Phratora tibialis (Suffrian, 1851). (T, s.i. = 0-0-1?-2-2-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „J"/2)
5949: D? (Žloukovice, 25.VII.1987: 1 ex.), ?? (Zbečno, 19.V.1990: 1 ex.)
Žije na březích řek a potoků, zvláště v horských a podhorských polohách. V CHKO nalezena ojediněle na břehu Berounky v sekundárních vrbových porostech.

Phratora vitellinae (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-0-1-0 = 6, A/F = „D-S"/21)
5848: D5, D17, 5849: C7 (+VŠ, +KR lgt.), C22, C24, C? (Lány – Myší díra), 5949: A4 (KR lgt.), A15, A20, C4, C13, C19, D6, D11, 6048: A22, B3, B17 (VŠ lgt.), C10, 6049: B20, D7-12, 6050: C1
V České republice se vyskytuje velmi hojně na *Salix* a *Populus* spp. Křivoklátské nálezy nejčastěji v druhotných vrbinách (sv. Salicion triandrae) při Berounce, ale také v bažinných i údolních olšinách. Od května do října.

Phratora vulgatissima (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-1?-2?-4-2-2-0-2-1-0 = 14, A/F = „J"/1)
5949: D6 (Zbečno, 4.VI.2002: 0/1)
Na Křivoklátsku zatím ojedinělý nález na úzkolisté *Salix* sp. v křovinných porostech při řece Berounce (sv. Salicion triandrae).

Plagiodera versicolora (Laicharting, 1781). (T-E, s.i. = 0-0-0-2(0)-1-2?-2-0-0-1-0 = 8, A/F = „D-S"/14)
5848: D13, 5849: C7, 5947: D19, 5949: A20, C11 (+PH lgt.), C19, D4, D6, D11, 6048: B8 (náplav), B13, C10, 6049: B20, 6050: C1
Velmi hojný druh, žijící na *Salix* a *Populus* spp. V CHKO od května do září na úzkolistých vrbách v porostech při Berounce (zejména sv. Salicion triandrae), při jejích přítocích a ojediněle i při vodních nádržích.

Plagiosterna aenea (Linnaeus, 1758). (Pozn.: v Check-listu čs. brouků (Strejček 1993b) je druh uveden v rodu *Linaeidea* Motschulsky, 1860). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D-S"/minim. 22)
5848: D5, D17, D18, D19, 5849: C7 (+VŠ lgt.), C13, C18, C23, C24, D11 (VŠ lgt.), D16, D23, 5949: A4, A13, B7, B12, D12, 5950: A6, A22, C6-7, ?? (Vůznice, PŠ lgt.), 6047: B5, D1, ??? (Chyňava, ZCH lgt.)
Od května do října hojně na *Alnus* spp. v údolních i bažinných olšinách po celém Křivoklátsku.

Prasocuris glabra (Herbst, 1783). (Pozn.: v Check-listu čs. brouků (Strejček 1993b) byly druhy *P. glabra* a *P. marginella* uvedeny v rodu *Hydrothassa* C. G. Thomson, 1866, který je v současném pojetí považován za podrod rodu *Prasocuris* Latreille, 1802). (T, s.i. = 0-0-1?-5-4-2-2-0-2-1-1 = 18, Vu, A/F = „J"/2)
5849: C7 (Ruda – První luh, 8.VI.1996: 1/0), C18 (Ruda – Píně – Klíčavské louky, 3.VI.1995: 1/0)
V Čechách mizející druh. Na Křivoklátsku ojedinělé nálezy na mokrých loukách (sv. Calthion).

Prasocuris junci (Brahm, 1790). (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-4?-0-2-3-0 = 16, Vu, A/F = „D"/12)
5848: D17, 5849: C13, C18, C22, C24, D22, 5949: A2, A4, A15, B9, C23, D12
Vyskytuje se nejčastěji v pobřežních porostech malých vodních toků (sv. Sparganio-Glycerion fluitantis), na Křivoklátsku ve společenstvech potočních náplavů (as. Cardamino amarae-Poetum trivialis), ale také v bažinných olšinách (sv. Alnion glutinosae) a vzácně v terénních

depresích se společenstvy sv. Agropyro-Rumicion crispi. Žije na *Veronica beccabunga*, v CHKO od května do července.

Prasocuris marginella (Linnaeus, 1758). (O rodovém jménu tohoto druhu platí totéž, co u druhu *P. glabra*, viz výše). (T, s.i. = 0-0-0-3-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D-S"/20)
5848: D13, D17, D18, 5849: C18, C20, C22, C23, C24, D22, 5947: D19-24, 5949: A2, A20, A23, B3, B5, B12, D1, D15, 5950: A22, 6049: B11
V České republice hojný druh zamokřených biotopů. V CHKO Křivoklátsko žije po celé vegetační období na březích, bažinách, mokrých a rašelinných loukách i v různých typech olšin.

Prasocuris phellandrii (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1?-3-2-2-1?-0-2?-3-0 = 14, A/F = „J"/3)
5849: C18 (Ruda – Píně, 1.V.2000: 1/0), D22 (Lány env., 2.V.2003: 0/1), 5949: A20 (Požáry – rybník Javůrek, 26.VI.1993: 0/1, PH lgt.)
Na Křivoklátsku jsem jej smýkal v bahenní facii mokré louky sv. Calthion a z pobřežní vegetace lesního rybníka. Horsákův nález pochází rovněž z břehu lesního rybníka, kde bylo imago zastiženo na blíže neurčené rostlině z čeledi Apiaceae.

Timarcha goettingensis goettingensis (Linnaeus, 1758). (R, s.i. = 3-0-3?-3-2-4-2-0-3-3-1? = 24, En, A/F = „J"/3)
6048: B7 (Týřovice, 18.IV.1999: 0/1, ZCH observ. a fotodokument), 6049: B5 (Nová Huť, 29.VII.2000: 2/2, z toho 1x zbytek mrtvého imaga, 1.V.2003: 1/0), D18 (Knížkovice, 1.V.2004: 0/1)
V Čechách dost vzácně na zachovalejších trávnících, kde žije oligofágně na různých druzích rodu *Galium*. V CHKO jsem jej nalezl ve spleti *Galium mollugo* agg. ve společenstvu mezofilních trávníků na východně situovaném travnatém svahu nad Habrovým potokem u Nové Huti a na jižně exponovaném trávníku u obce Knížkovice.

Timarcha metallica metallica (Laicharting, 1781). (R, s.i. = 3-0-3-5(3)-2-4-2?-0-3-1-0 = 23, En, A/F = „D"/3)
5949: B21 (Klíčava, 21.XI.1992: 1/0), C? (lit.: Šmaha 1982: PR Stříbrný luh), 6048: B9 (Karlova Ves env., 20.V.2001: 0/1), ??? (lit.: Bechyně 1948: Křivoklát)
V České republice žije pod kameny a v mechu horských a podhorských lesů, potočních niv a luk. V montánních oblastech se vyskytuje řídce, v nižších, inverzních polohách vzácně. Viděl jsem také exemplář z termofytika (7165, Brod nad Dyjí, 4.V.2001: 1 ex., A. Gahai lgt. et coll., JJ det.). V CHKO Křivoklátsko jsem tuto mandelinku nalezl zazimovanou ve spleti *Galium aparine* ve vlhké nivě říčky Klíčavy (společenstvo tř. Galio-Urticetea) a na lesní cestě u NPR Velká Pleš. Šmaha (1982) ji zaznamenal v suťovém lese a četně v olšině v PR Stříbrný luh, kde sbíral 7 exemplářů do zemní pasti.

Galerucinae

Agelastica alni (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-0-0(2)-0-2-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „S"/minim. 23)
5848: D13, D17, D18, 5849: B9, C1, C7, C18, C24, D22, D23, 5949: A20, B4, B12, B? (Klíčava), D5, D9, D? (Zbečno), 5950: A6, A20, C16, C22, ?? (Vůznice, PŠ lgt.), 6048: B13, B19, 6049: A15, 6149: A8, ??? (Chyňava, PŠ lgt.)

Hojně na *Alnus* spp. v údolních i bažinných olšinách po celém Křivoklátsku. Odtud proniká i do vlhčího křídla ruderálních křovin sv. Sambuco-Salicion. Často způsobuje na olších holožír. Sbírána od května do října.

Calomicrus pinicola (Duftschmid, 1825). (T, s.i. = 0-0-1?-2-1?-2-4?-0-2-0-0 = 12?, A/F = „S"/1)

5849: C10 (Nové Strašecí – Pecínov, 3.VI.1995: sbíráno cca 50 ex., ale na lokalitě: „S")

Druh jsem sbíral těsně za hranicí CHKO Křivoklátsko v mladé borové kultuře vysázené na haldě po těžbě lupku, kde byl na borových výhoncích velmi četný. Přestože nebyl dosud v CHKO nalezen, je jisté, že k jeho fauně patří.

Galeruca laticollis C. R. Sahlberg, 1837. (R?, s.i. = 3-0-3-3-2-3-2-0-2-3-1? = 22, En, A/F = „D"/3)

5849: C13 (Ruda – První luh, 10.IX.2000: 1/2), D22 (Lány – Pánova louka, 15.X.1995: 1/4) + (15.X.1995, +PH lgt.), 5949: B23 (Kaly, 23.VIII.1993: 8 ex.; 29.VIII.1993: 12 ex.; 12.IX.1993: 15 ex.; 31.X.1995: 1 ex.)

V České republice dosti vzácný podzimní druh. V CHKO se vyskytuje na nivních a prameništních lučních ladech (např. as. Angelico-Cirsietum oleracei) na *Cirsium oleraceum,* na jehož listech byl pozorován i žír imag (exsikát: coll. JJ). Od konce srpna do října.

(***Galeruca melanocephala*** (Ponza, 1805)).

Druh údajně sbíral na Klíčavě dr. Klička a v padesátých letech minulého století J. Bechyně (oba údaje: Bechyně 1949). Výskyt nebyl nověji na území Křivoklátska potvrzen. Kromě nekonkretizovaného údaje u Strejčka (1993b) neznám žádný jiný z území České republiky.

Galeruca pomonae pomonae (Scopoli, 1763). (R, s.i. = 0-0-1-3-2-4-0-0-2-3-0 = 15, Vu, A/ /F = „J"/2)

5949: B12 (Lány – obora – Vlčina, 19.XI.2000: 0/1, PŠ lgt., coll. JJ), 6049: B20 (Hudlice, 26.IX.1997: 0/1)

Na území naší republiky místy dost hojný, ale ne všude se vyskytující druh; na Křivoklátsku vzácný. Znám odtud jen ojedinělé nálezy z náhradních xerotermních trávníků.

Galeruca tanaceti tanaceti (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-1-0-2-1-0 = 7, A/F = „S"/minim. 34)

5848: D13, 5849: C7, C18, C22, D21, 5948: B7, 5949: A4 (+ZCH lgt.), A? (Městečko u Křivoklátu, J. Rosenbaum lgt.), A? (Zbečno), B12, B23, C10, C11, C12, C13, C18, C19, D1, D3, D6, D10, D11, 5950: A25, 6048: A19, B8, B9, B10, B13, 6049: B4, B20, D4, D8, D9, 6050: A2, ??? (Nižbor, PŠ lgt.), ??? (Lány, VS lgt.)

V České republice hojný druh. Na Křivoklátsku od května do listopadu především na xerotermních stanovištích (na xerofilních trávnících, v xerofilním křídle trávníků mezofilních a v subxerofilních doubravách), méně často také na acidofilních trávnících sv. Violion caninae, výjimečně i na hygrofilních loukách a trávnících ruderalizovaných (sv. Convolvulo-Agropyrion). Oligofág na Asteraceae (viz Koch (1992)); v CHKO jsem pozoroval žír imag na *Centaurea jacea* a *Cirsium* sp.

Galerucella aquatica (Fourcroy, 1785). (T, s.i. = 3?-0?-3?-3(2)-2-2-4?-0-2-1-0 = 20, Vu, A/ /F = „D"/1)

5949: B12 (Klíčava – přehradní nádrž, 21.IX.1998: 0/1, 27.VII.1999: „D")

V České republice na příhodných biotopech dost hojný druh. V CHKO byl sbírán ve společenstvu as. Polygonetum amphibii na plovoucích listech *Polygonum amphibium* a na bahně u pozemní formy tohoto rdesna.

Galerucella nymphaeae (Linnaeus, 1758). (R, s.i. = 0-0-3?-2-2-4-2-2-2-3-0 = 20, Vu, A/F = „D"/1)
5850: C21 (Žilina, 2.VIII.1999: 2/15)
V Čechách na příhodných místech někdy hojný. Žije v natantních rostlinných společenstvech na leknínech a stulících (*Nymphaea*, *Nuphar*), imaga jsou někdy nalézána i na jiných bahenních rostlinách v okolí. V CHKO na listech *Nymphaea* sp. na rybníku u obce Žilina a na bahně jeho břehů.

Lochmaea caprea (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-2-0-2-0-0 = 4, A/F = „S"/30)
5848: C11, D5, D13, D17, D18, 5849: C1, C7, C12, C13, C18, C20, C22, C24, D11, D16, D17, D22, 5949: B3, B9, B23, C10, D1, D9, 5950: A20, A22, 6048: B8 (KR lgt.), B9, 6049: A8, A18 (VS lgt.), D7-12
Žije po celém území naší republiky velmi hojně na *Betula* spp. a *Salix caprea*. Na Křivoklátsku typický druh ruderalizovaných lesních lemů a pasekových keřových společenstev (sv. Sambuco-Salicion), méně hojný i v přirozených společenstvech, např. v rašelinných březinách (sv. Betulion pubescentis), které jsou ale v CHKO vyvinuté jen ve fragmentech. Od dubna do října.

Lochmaea crataegi (Forster, 1771). (T, s.i. = 0-0-0?-3-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/9)
5849: C24, 5949: B7, B23, C11 (lit.: Strejček 1984), D11, ?? (Nižbor), 6048: B8, B9-10, 6049: B20
V CHKO na *Crataegus* spp. v teplých keřových pláštích a subxerofilních doubravách, kde byla sbírána v květnu a srpnu.

Lochmaea suturalis (C. G. Thomson, 1866). (R, s.i. = 0-0-1-3-1-4-4-0-2?-3-0 = 18, Vu, A/ /F = „D"/1)
5949: C15 (Račice – Dubina, 25.III.2000: 2/2, 26.VIII.2001: 7 ex.)
Vřesovištní druh, žijící monofágně na *Calluna vulgaris*. V CHKO se vyskytuje na fragmentárně vyvinutém vřesovišti (as. Deschampsio-Callunetum) na horní hraně severního svahu údolí Berounky u Račic. Přezimující imaga jsem v březnu sbíral prosevem hrabanky.

Luperus luperus (Sulzer, 1776). (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-0-0-2-1-0 = 7, A/F = „D"/9)
5849: C18 (KR lgt.), 5949: A20, C10, C11 (+PH lgt.), C13 (+lit.: Strejček 1976a), D6, 6048: B8, 6049: B20, 6149: A9
V CHKO na lesních okrajích, v lesních pláštích a jiných křovinných společenstvech (včetně ruderalizovaných), v sadech i alejích. Sbírán od května do července.

Luperus xanthopoda (Schrank, 1781). (T, s.i. = 0-0-1-3(2)-1?-2-0-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/ /minim. 8)
5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 12.VIII.1998: 0/1), C5 (Zbečno env., 19.V.1990), C11 (PR Nezabudické skály, 12.VII.1997: 0/1), C12 (Roztoky u Křivoklátu, 17.V.2002: 0/1), C13 (PR Na Babě, 25.V.1994, 7.VI.2001: 4 ex.), D6 (Zbečno, 4.VI.2002: 0/1), ?? (Zbečno, 31.V.1991, O. Malcher lgt.), 6049: D10 (Černín, 4.VII.2004: 1 ex.), D18 (Knížkovice, 4.VII.2004: „D")
V Čechách řídce, místy až dost hojně. Žije na nejteplejších lokalitách Křivoklátska, zvláště na okrajích teplých lesů a v křovitých formacích jejich plášťů, ale také v křovinách na říčních březích (sv. Salicion triandrae). V Knížkovicích byla imaga četně sklepávána z *Ulmus* sp., u Zbečna na říčním břehu z úzkolistých *Salix* sp. Od května do srpna.

Neogalerucella calmariensis (Linnaeus, 1767). (Pozn.: v Check-listu čs. brouků (Strejček 1993b) je rod *Neogalerucella* Chûjô, 1962 uveden jako podrod rodu *Galerucella* Crotch, 1873). (T, s.i. = 0-0-1?-3(2)-2-2-2(4?)-0-2-1-0 = 13, A/F = „J"/3)
5848: D17, 5849: C7, 6050: C1

Paludikolní druh, vyskytující se v České republice řídce až dosti hojně na březích vodních toků i nádrží, na slatinách, mokrých loukách a v olšinách. Na Křivoklátsku byl sbírán v květnu a červenci na březích rybníků a v potoční rákosině (sv. Sparganio-Glycerion) na *Lythrum salicaria*.

Neogalerucella lineola (Fabricius, 1781). (T, s.i. = 0-0-0-0-1-2-2-0-2-1-0 = 8, A/F = „S"/ /minim. 22)

5848: D13, D17, 5849: C7, C13, C18, C23, C24, D22, 5850: C21, 5949: A4, B23, C4, D6, ?? (Zbečno), ?? (Vůznice, PŠ lgt.), 5950: A19, A22, C22, 6048: B8, B13-18 (PH lgt.), B19 (ZCH lgt.), D1, 6050: C1

Na Křivoklátsku se vyskytuje hojně na *Alnus* a *Salix* spp., především v křovinách potočních a říčních luhů.

Neogalerucella pusilla (Duftschmid, 1825). (T, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/6)

5848: D17, 5849: C1, C7, D9, 5949: A20 (+KR lgt.), 6050: A6

Hygrofilní druh, žijící v České republice dost hojně při březích a na bažinatých biotopech. V CHKO byl sbírán v rákosinách stojatých vod a v jejich fragmentech na okrajích rybníků na *Lythrum salicaria* od května do září.

Neogalerucella tenella (Linnaeus, 1761). (T, s.i = 0-0-0-0-1-2-1(4?)-0-2-1-0 = 7, A/F = „S"/14)

5848: D17, D18, 5849: C13 (+KR lgt.), C17 (KR lgt.), C18 (+KR lgt.), C23, D22, 5948: B19, 5949: B5 (PH lgt.), B23, D1, 6047: B5, 6048: B13, 6049: B11

Na Křivoklátsku velmi hojný druh mokrých luk, respektive pcháčovo – tužebníkových lučních lad (podsv. Filipendulenion). Žije zde na *Filipendula ulmaria* a byl sbírán od dubna do září.

Phyllobrotica quadrimaculata (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-4-0-2-1-0 = 14, A/ /F = „D"/17)

5848: D17, D18, 5849: C1, C7, C18, C20, C22, C23, C24, D16, D21, D22, 5949: A4, A20, B3, B22, 6049: B11

V Čechách místy dost hojný paludikolní druh, žijící monofágně na *Scutellaria galericulata*. V CHKO od července do září na bahnitých březích lesních rybníků, na podmáčených až rašelinných loukách a v rákosinách stojatých vod.

Pyrrhalta viburni (Paykull, 1799). (E, s.i. = 0-0-1?-3(2)-1-0-4-0-2-1-0 = 12, A/F = „J"/5)

5849: C7 (Ruda – První luh, 16.VII.2003), D16 (Nový Dvůr, 2.VI.1998: larvy a požerky, 16.VIII.1998: nález imaga), D22 (Nový Dvůr, 29.V.1998: larvy a požerky), 5949: ?? (Městečko u Křivoklátu, 12.IX.1992, J. Rosenbaum lgt., coll. JJ), 5950: ?? (lit.: Strejček 1976b: Chyňava)

Na území naší republiky se vyskytuje řídce, ale v místě výskytu často ve větším množství jedinců. Na Křivoklátsku na lesních okrajích, nejčastěji v ruderalizovaných pláštích (sv. Sambuco-Salicion) na *Viburnum opulus*. Imaga sbírána od července do září, larvy pozorovány v květnu a červnu.

Sermylassa halensis (Linnaeus, 1767). (E, s.i. = 0-0-0-2-0-0-2-0-2-1-0 = 7, A/F = „S"/31)

5948: B7, B19, 5949: A4, A? (Zbečno), B2, B12, B19, B23, C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C19, D10, D11, D12, D13, D20, D? (Zbečno), ?? (Sýkořice, PŠ lgt.), 6048: A19, B3, B8, B10, B13, B13-14, B18, B19 (+PH lgt.), 6049: B20, D5, D9, D10, 6050: A2

V České republice hojný druh, žijící na různých druzích rodu *Galium*. Na Křivoklátsku obývá xerotermní trávníky, včetně ruderalizovaných, méně často i trávníky mezofilní a teplomilné doubravy. Od července do října.

Halticinae

Altica helianthemi (Allard, 1859). (= *A. pusilla* Duftschmid, 1825). (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-4-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/5)
5849: C13-18, 5948: B19, 5949: D12, 6048: B3 (+KR lgt.), B13
V České republice dosti hojný druh, žijící na vlhkých loukách monofágně na *Sanguisorba officinalis*. V CHKO byl sbírán od dubna do září.

Altica lythri Aubé, 1843. (E-T, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/16)
5848: D13, D17, D18, 5849: C18, C? (Lány – Myší díra), D21, D22, 5949: A2, A10, A15, B9, B12, 6048: B6, D1 (PH lgt.), 6049: B4, B20
V CHKO Křivoklátsko hojný druh vlhkých stanovišť. Žije v rákosinách, na mokrých loukách, v podmáčených terénních depresích polí a luk (sv. Agropyro-Rumicion crispi) a na podobných místech na *Epilobium* spp. V CHKO bude hojnější, než vyplývá z výše uvedených údajů o relativní abundanci a frekvenci, protože mnohem četněji se vyskytující samice, které nelze spolehlivě determinovat, nebyly do přehledu zahrnuty.

Altica oleracea breddini (Mohr, 1958). (T-R, s.i. = 3-0-1?-3(2)-1-3-4-0-2-3-0 = 20, Vu, A/F = „D"/3)
6048: B7 (NPR Týřov, 10.VIII.1997: 16/18), B8 (NPR Týřov, 4.IX.1999; 22.IX.2001), B9 (NPR Velká Pleš, 4.IX.1999)
Taxonomická hodnota tohoto poddruhu není dosud spolehlivě vyřešena. Spíše než o geografickou nebo ekologickou rasu může jít o pouhou ekologickou formu, žijící monofágně na *Calluna vulgaris* (viz Gruev & Döberl 1997, Warchałowski 2003). Na Křivoklátsku žije ve fragmentech vřesovištních společenstev.

Altica oleracea oleracea (Linnaeus, 1758). (E, s.i = 0-0-0-2-1-0-0-0-2-0-0 = 5, A/F = „D"/7)
5849: C18, 5949: C9, C13? (lit.: Strejček 1976a), 6048: B13-14, 6049: A9, B20, C4
Hojný poddruh, žijící polyfágně na různých bylinách, zvláště z čeledi Oenotheraceae. V přírodní rezervaci Stará Ves u Hudlic se vyskytuje hojně na *Helianthemum nummularium* a tvoří na něm přechodnou formu k subspecii *A. o. breddini* (Mohr, 1958), což by mohlo svědčit o tom, že obě rasy jsou ve skutečnosti pouhými ekologickými formami téhož druhu. V CHKO žije na různých typech otevřených biotopů a četněji, než vyplývá z výše uvedených údajů. Většinou jsou ale sbírány samice, které nejsou u rodu *Altica* Müller, 1764 do přehledu z důvodu obtížné determinace zahrnuty. Květen až říjen.

Altica palustris (Weise, 1888). (R, s.i. = 0-0-5?-5-2-4-1-0-2-3-0 = 22, En, A/F = „J"/1)
5848: D5 (Řevničov – PR Prameny Klíčavy, 16.VIII.2003: 1/0)
V České repulice vzácný druh vlhkých stanovišť. Na Křivoklátsku zatím ojedinělý nález na rozhraní mezi bažinnou olšinou a rašeliníkovo-ostřicovou loukou.

Aphthona atrocaerulea (Stephens, 1831). (= *A. cyanella* L. Redtenbacher, 1849). (T, s.i. = 0-0-1-3-2-2-2-0-2-1-0 = 13, A/F = „J"/3)
5849: C1 (Ruda – rybník Horní Kracle, 1.V.2001: 0/1), 5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 29.V.1998: 0/1) + (13.VII.1997: 0/1, +KR lgt., coll. JJ), 6049: D10 (Černín – Hřibce, 5.VII.2000: 0/1)
Vzácnější druh, žijící oligofágně na *Euphorbia* spp. Na Křivoklátsku na výsušných trávnících stepní povahy, ale i částečně ruderalizovaných.

Aphthona cyparissiae (Koch, 1803). (T, s.i. = 0-0-0-2(0)-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D-S"/15)
5949: A4, A10, A15, B2, B7, B12 (+KR lgt.), B16, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13, D11, D13, 6048: B4, 6049: B20, D5

V CHKO Křivoklátsko od května do srpna na otevřených xerofilních stanovištích, včetně částečně ruderalizovaných. Na *Euphorbia cyparissias*.

Aphthona euphorbiae (Schrank, 1781). (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/ /minim. 26)

5848: D17, 5849: C1, C7, C13 (KR lgt.), C18, D22, 5949: A4, B9, B10 (VS lgt.), C4, C10, C11 (lit.: Strejček 1984), C13, D20, 5950: A19, A20, A25, C22, 6048: B8 (+KR lgt.), B9, B13, B13-18 (PH lgt.), B14, C10, 6049: A7, B20, D5

V České republice hojný druh, nenáročný na typ biotopu. Ve sledovaném území žije nejčastěji na mezofilních, méně často i xerofilních trávnících (včetně ruderalizovaných), ale byl zjištěn např. také v acidofilní doubravě. V CHKO sbírán od dubna do září.

Aphthona herbigrada (Curtis, 1837). (R, s.i. = 1-0-3?-0(2)-2-4-2-0-2?-3-0 = 17, Vu, A/F = „S"/1)

6049: B20 (Hudlice, 28.VII.1997; 21.VIII.1997; 26.IX.1997; 19.X.1998)

V České republice žije lokálně na lokalitách stepního charakteru, kde se však vyskytuje ve značném množství jedinců. V CHKO nalezena pouze v PR Stará Ves u Hudlic, kde žije velmi početná populace na *Helianthemum nummularium*. Byla zde sbírána od července do října.

Aphthona nonstriata (Goeze, 1777). (T, s.i. = 0-0-1?-2-2-2-4-0-2-3-0 = 16, Vu, A/F = „J"/1)

5949: D13 (Nižbor – PR Kabečnice, 20.VI.2004: 0/1)

V České republice místy hojný paludikolní druh, žijící monofágně na *Iris pseudacorus*. V CHKO je jeho živná rostlina na bažinatých stanovištích hojná, zmíněný dřepčík tu na ní ale dosud nebyl nalezen. Jediný exemplář jsem na Křivoklátsku sbíral smykem netypického biotopu – xerotermního trávníku sv. Festucion valesiacae.

Aphthona pallida (Bach, 1856). (E, s.i. = 0-0-1?-0-0-0-2-0-0-1-0 = 4, A/F = „S"/19)

5849: C13, C18, D11 (+PH lgt.), D22, 5948: B7, B19, 5949: A25, C9, C11 (lit.: Strejček 1984), C18, D3, D12, 5950: A20, 6048: B1, B3, B13, 6049: B20, D4, 6050: A6

Na Křivoklátsku žije v létě a na podzim (od poloviny července do října) velmi hojně na *Geranium pratense*. Obývá vlhké louky a ruderalizované mezofilní trávníky (zvláště ve strouhách při komunikacích). Zajímavý je výskyt v PR Stará Ves u Hudlic, kde z vlhké louky, kde žije na výše zmíněném druhu kakostu, přechází do teplomilného lemového společenstva (sv. Geranion sanguinei) na *Geranium sanguineum*, na němž byla v srpnu 1997 četně sbírána.

Aphthona pygmaea (Kutschera, 1861). (T, s.i. = 0-0-1?-3(5)-1-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/6)

5949: A4 (Lány – Údolí Klíčavy, 12.VIII.1998: 1 ex), A15 (Klíčava, 29.V.1998: 3 ex., 2.VI.1998: 6 ex., 15.VII.1998: 7 ex.), C11 (PR Nezabudické skály, 15.X.1996: 3 ex., 10.VI.1997: 1 ex., 27.VIII.1997: 8 ex., 24.V.1999: 1 ex., 3.VII.1999: 1 ex., 14.III.1999: 2 ex. – prosev, 26.IV.1999: 1 ex.) + (14.III.1999: 1 ex., 12.IV.1998: 1 ex., +PH lgt.), D11 (Sýkořice, 9.X.1996: 6 ex.), 6048: B19 (NPR Týřov, 7.IX.1997: 2 ex.), D? (Terešov – Sirská hora, 30.X.1999: 1 ex., S. Benedikt lgt., coll. JJ)

Na území Křivoklátska na otevřených xerotermních stanovištích na různých druzích rodu *Euphorbia*. Byla zde sbírána po celou vegetační sezónu.

Aphthona venustula venustula (Kutschera, 1861). (E, s.i. = 0-0-0-2(0)-0-0-2-0-0-0-0 = 4, A/F = „S"/minim. 40)

5848: D13, D17, 5849: C7, C12, C24, 5947: D19, D19-24, 5949: A4, A15, B2, B7, B9, B12, B17, B23, C4, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14,

C19, C23, D11, D13, D20, 5950: A6, A18, C7, 6048: A18, B3, B4, B8, B9, B13, B17, B19, C10, 6049: B9, B20, 6050: A2
Na území naší republiky velmi hojně na *Euphorbia* spp. Na Křivoklátsku se vyskytuje všude se živnými rostlinami (na xerotermních trávnících, trávnících ruderalizovaných, skalních stepích i v řídkých teplých lesích as. Sorbo-Quercetum) po celou vegetační sezónu.

Apteropeda globosa (Illiger, 1794). (R, s.i. = 0-0-3?-5-2-4-0?-0-3-1-0 = 18, Vu, A/F = „J"/2)
6048: B13-18 (NPR Týřov – Úpořský potok, 7.IX.1997: 0/1, ZCH lgt., coll. PH), B13-14(NPR Týřov – údolí mezi Vysokým vrchem a vrchem Na Budkách, 12.VII.2002: 0/1), B14 (NPR Týřov – údolí mezi Vysokým vrchem a vrchem Na Budkách, 29.IX.2001: 0/1), ?? (lit.: Strejček 1976b)
V České republice žije vzácně v lesích hor a předhoří. Vyvíjí se na různých druzích čeledi Lamiaceae; v CHKO byla sbírána na *Glechoma hederacea* při potůčku v narušené květnaté bučině (sv. Fagion) a v inverzním údolí s olšovou jaseninou (as. Carici remotae-Fraxinetum). Montánní prvek v inverzních údolích Křivoklátska.

Apteropeda orbiculata (Marsham, 1802). (T, s.i. = 0-0-3?-3-1?-2-0-0-3-1-0 = 13, A/F = „D"/8)
5849: C15, C23, D22, 5949: A20, A24, D20, 5950: A19, 6049: A7, ??? (lit.: Strejček 1976b: Lány env.)
V CHKO Křivoklátsko jsem ji sbíral na různých stanovištích – vlhkých loukách (sv. Molinion), v listnatých lesích (sv. Genisto germanicae-Quercion, sv. Fagion), v jejich lemech (tř. Trifolio-Geranietea sanguinei) a ve společenstvech lesních cest (sv. Polygonion avicularis). Polyfág, na Křivoklátsku pravidelněji sbíraný na *Digitalis grandiflora* a *Betonica officinalis* a kromě toho i pod listy *Veronica* sp. od května do listopadu.

Argopus ahrensii (Germar, 1817). (R, s.i. = 3-0?-5-3-2-4-4-4-2-3-0 = 30, En, A/F = „D"/1)
5949: C10 (Újezd nad Zbečnem, 26.VIII.2001: 4/5, 4.VI.2002: 4/4)
V České republice vzácný druh žijící na plaménku (*Clematis recta*). Živná rostlina se na Křivoklátsku vyskytuje poměrně vzácně v nejvýchodnější části oblasti. Brouk zde ale bude zřejmě dosti hojný, jak lze soudit podle četných požerků na listech ve světlém a částečně ruderalizovaném roklinovém lese (as. Aceri-Carpinetum) a na něj navazujícím lemovém společenstvu. V Čechách je mi výskyt tohoto druhu znám z různých oblastí termofytika (Český kras, několik lokalit na území Prahy a ze severozápadních Čech).

Batophila rubi (Paykull, 1799). (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-2-0-2-0-0 = 8, A/F = „D"/12)
5949: A4 (PH lgt.), B9, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), C15, D11, 6048: B4, B8, B13, B19
V České republice žije hojně na *Rubus* spp., na Křivoklátsku v přírodně zachovalých i ruderalizovaných společenstvech, nejčastěji na úpatí strmých svahů údolí Berounky. Sbírána od dubna do září.

Chaetocnema aerosa (Letzner, 1847). (R, s.i. = 0-0-3-3-2-4-4?-2-2-3-1? = 24, En, A/F = „D"/4)
5849: C1 (Ruda – rybník Horní Kracle, 13.VIII.2000: 1/0), C7 (Ruda, 29.IV.2001: 0/1, KR lgt.), C20 (Lánská obora – rybník č. 65 podle Rydla (1992), 16.VIII.1998: 0/1), D21 (Lánská obora – Kouglův rybník, 12.VIII.1998: 1/1, 16.VIII.1998: 1/10, 21.IX.1998: 1/0, 17.V.2000: 1/0)
V České republice vzácný druh, nalézaný v CHKO v eulitorálech rybníků s přirozenými společenstvy makrofyt, zvláště ve společenstvu as. Eleocharietum palustris na bahnech v porostech *Eleocharis* sp. Na Křivoklátsku sbírán v dubnu až květnu a srpnu až září.

Chaetocnema aridula (Gyllenhal, 1827). (E, s.i. = 0-0-0-0(2)-1-0-1-0-0-1-0 = 3, A/F = „D"/6)
5849: C18, 5949: B2, B? (Klíčava), C13? (lit.: Strejček 1976a), 6049: B20, D4
V České republice většinou hojný, na Křivoklátsku řídce se vyskytující druh otevřených travnatých stanovišť, žijící na Poaceae. Není vázán jen na suché trávníky, jak uvádí např. Koch (1992); v CHKO jsem jej sbíral také na mezofilních loukách a na louce zamokřené (zde na *Juncus* sp.), mimo CHKO i v rákosinách stojatých vod. Na Křivoklátsku od druhé poloviny července do října, jeden exemplář výjimečně i v květnu.

Chaetocnema concinna (Marsham, 1802). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/ /minim. 55)
5848: D5, D17-18, 5849: C1, C2, C7, C13, C17, C18, C20, C24, D21, D22, 5850: C21, 5947: D19, D19-24, 5948: B14, D19, 5949: A4, A10, A15, A20, B3, B8, B9, B12, B23, C11 (+lit.: Strejček 1984), C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, C17, C19, C22, D11, D12, D13, D15, D20, 5950: A20, A22, C16, C22, 6047: B5, 6048: B1, B3, B8 (+KR lgt.), B10, B13, B18, C10, 6049: B20, D5, D10, 6050: A6, C1, 6149: A9
V České republice velmi hojný druh bez specifických nároků na typ biotopu. Na Křivoklátsku se vyskytuje po celé vegetační období na přirozených i ruderálních stanovištích, v otevřeném i zalesněném terénu. Upřednostňuje vlhké lokality. Žije na Polygonaceae.

Chaetocnema hortensis (Fourcroy, 1785). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/ /minim. 69)
5848: D5, D17, 5849: C1, C7, C13, C18, C20, C22, C23, C24, D11, D16, D20, D21, D22, 5948: B7, B19, 5949: A4 (+KR lgt.), A10, A12, A15, A20, A24, A25, B2, B3, B7, B12, B23, C9, C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, C15, C17, D1, D6, D10, D11, D12, D13, D20, 5950: A6, A18, A25, C6-7, C7, C16, C22, 6048: A22, B4, B8, B9, B10, B13, B14, B19, 6049: B2, B11, B20, C4, D4, D5, D8, D10, D12, D13, 6050: A2, A6
Ve výběru biotopu nenáročný druh, žijící velmi hojně na travách. V CHKO se vyskytuje po celé vegetační období jak na mezofilních, tak na xerofilních i podmáčených trávnících, v rákosinách, ostřicových porostech, na ruderálech i v řídkých lesích.

Chaetocnema mannerheimii (Gyllenhal, 1827). (T, s.i. = 0-0-3?-3-1-2-2?-0-2?-1-0 = 14, A/F = „D"/4)
5949: A25 (Zbečno – niva u PR Brdatka, 15.VII.2000: 1/2), C4 (Zbečno – niva u PR Brdatka, 8.V.2000: 0/1; 15.VII.2000: 2/2), D6 (Zbečno, 4.VI.2002: 2/2), 6048: B3 (Branov, 7.V.1995: 0/ /1; 1.V.2001: 3/1, KR lgt.)
Na území naší republiky žije dost vzácně na vlhkých stanovištích. V CHKO se vyskytuje od května do července v říčních rákosinách a přilehlých nitrofilních lemových společenstvech (sv. Phalaridion arundinaceae, sv. Senecion fluviatilis). Jako živné rostliny jsou v literatuře (Warchałowski 1998) udávány druhy rodů *Carex*, *Juncus*, *Glyceria* a *Dactylis*, sám jsem ji sbíral na písku pod *Phalaroides arundinacea*.

Chaetocnema picipes Stephens, 1831. (= *Ch. heikertingeri* (Lubischew, 1963)). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/minim. 67)
5848: D5, 5849: C1, C2, C7, C13, C18, C20, C22, C23 (+KR lgt.), D11, D16, D21, D22, 5850: C21, 5947: D19, D19-24, 5948: B7, B14, 5949: A2, A4, A10, A15, A20, A21, A25, B2, B3, B7, B9, B10 (VS lgt.), B11, B12, C4, C9, C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C12, C13, C14, C15, C19, D6, D10, D11, D12, D13, D20, 5950: A6, A20, C7, C22, 6047: B5, 6048: B1, B3 (+KR lgt.), B8, B9, B11, B13, B17, B18, 6049: A7, B20, C4, D5, D10, 6050: A6, C1, 6149: A9

Po celém území republiky velmi hojný druh na různých druzích čeledi Polygonaceae. Ve sledovaném území upřednostňuje vlhká a stinná stanoviště, velmi častý je v nivách, na březích, v rákosinách a v podrostu stinných lesů. Vyskytuje se ale také na xerotermních stanovištích a hojný je též na ruderálech. Byl sbírán po celé vegetační období.

Crepidodera aurata (Marsham, 1802). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-2-0-0-0-0 = 2, A/F = „S"/55)
5848: D13, D17, 5849: C2, C7 (VŠ lgt.), C10, C13, C18, C22, C23, C24, D2, D16, D22, 5850: C21, 5948: B7, D19, 5949: A2, A4, A20, A24, A25, B9, B12, B23, C4, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13, C14, C19, D1, D6, D11, D12, D20, 5950: A20, C16, C22, 6047: B5, 6048: A11, B3, B1-6, B8, B11, B13, B17, B18 (+PH lgt.), 6049: A7, A15, A18 (VS lgt.), B4, B20, D13, 6050: A6, C1, 6149: A8
Stejně jako po celém území republiky, žije i na Křivoklátsku velmi hojně na různých druzích rodů *Salix* a *Populus*, především na úzkolistých *Salix* spp. v křovitých porostech přeplavovaných břehů vodních toků (sv. Salicion triandrae) a na březích nádrží. Žije ale také v sekundárních až ruderálních (sv. Sambuco-Salicion) vrbových porostech na *Salix caprea*. Od dubna do října, zazimovaní jedinci prosévání v březnu.

Crepidodera aurea (Fourcroy, 1785). (E, s.i. = 0-0-0-0(2)-0-0-2-0-0-0-0 = 2, A/F = „D-S"/15)
5848: D17, 5849: C7 (VŠ lgt.), C13, C24, D22 (PH lgt.), 5949: A20, B9, B23, D20, 5950: C16, 6048: B10, 6049: A15, A18 (VS lgt.), B20, 6149: A8
Po celém území naší republiky žije velmi hojně na *Populus* a *Salix* spp. V CHKO má těžiště výskytu ve vrbinách při vodních tocích a nádržích, velmi často se ale objevuje také v druhotných a ruderálních křovitých porostech jako druh předchozí. Vyskytuje se zde od olistění živných dřevin až do konce vegetačního období.

Crepidodera fulvicornis (Fabricius, 1792). (T, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/9)
5849: C7, D11, D22, 5949: B23, C23, D20, 5950: C16, 6048: B13, 6049: A18 (VS lgt., coll. JJ)
V České republice žije při potocích a řekách a na osluněných místech v listnatých lesích na různých druzích rodů *Populus* a *Salix*. V CHKO byla kromě zmíněných stanovišť nalezena také v ostřicovo-rašelinném společenstvu. Vyskytuje se hojně, ale na Křivoklátsku méně často než *C. aurea* a *C. aurata*. Sbírána od dubna do září.

Crepidodera lamina (Bedel, 1901). (T, s.i. = 0-0-3?-2(3)-1-2-4?-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „D"/2)
5949: A4 (Lány – údolí Klíčavy, 23.V.1999: 0/1, PH lgt.), D20 (Nižbor env., 6.VII.1997: 4/2, 28.VII.1997: 0/1, 16.V.1999: 1/1, 4.VIII.2001: 3 ex.)
V České republice dost vzácný druh, v CHKO nalézaný od května do srpna, nejčastěji na osluněném okraji teplomilné doubravy (as. Potentillo albae-Quercetum) na *Populus tremula*.

Crepidodera nitidula (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-3?-3(2)-1-2-2-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/4)
5849: C24, 5950: C16, 6047: B5, 6049: A18 (VS lgt., coll. JJ)
Na území naší republiky se vyskytuje řídce na různých druzích rodů *Salix* a *Populus*. Na Křivoklátsku byla sbírána v květnu a červenci např. v přípotočních olšinách na *Salix* sp., ale četně také na *Padus avium*.

Derocrepis rufipes (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0?-2-1-0-2-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/minim. 5)
6048: B8, B13 (+PH lgt.), B18 (PH lgt.), ?? (Karlova Ves, KR lgt.), 6049: B20, 6149: A9
Žije hojně na Viciaceae, na Křivoklátsku v otevřených i lesnatých biotopech. Druh zde byl sbírán nejčastěji na *Lathyrus vernus*. V CHKO zatím nalezen jen v dubnu, květnu, červnu a září.

Dibolia cryptocephala (Koch, 1803). (T-R, s.i. = 0-0-1?-3-2-3-2-0-2-3-0 = 16, Vu, A/F = „D"/12)
5949: A4 (+PH, +KR lgt.), B12 (KR lgt.), C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13, C14 (PH lgt.), C19, D13, 6048: B8 (+KR lgt:), B13, B14, B19, D? (Terešov - Sirská hora, S. Benedikt lgt., coll. JJ)
Ve sledované oblasti žije nehojně na xerotermních trávnících, výslunných skalních stepích a v pionýrských společenstvech primitivních půd. Na Křivoklátsku je vázána na *Thymus pulegioides* a sbírána po celé vegetační období.

Dibolia cynoglossi (Koch, 1803). (R, s.i. = 0-0-5?-3-2-4-2-0-2-3-0 = 21, En, A/F = „D"/7)
5949: C11 (PR Nezabudické skály, 24.VIII.1997: 0/2) + (12.IV.1998: 0/2, +PH lgt.), D11 (Sýkořice, 18.IV.1996: 0/1, 4.VI.2002: 1/2), 6048: B8 (NPR Týřov, 10.VIII.1997: 1/0), B9 (NPR Velká Pleš, 29.IV.1995, 6.VII.1995: 3/3, 4.VIII.1995: 0/1), B? (NPR Velká Pleš, VIII.1984: 0/1, H. Wachtl lgt., coll. VŠ), B19 (NPR Týřov, 7.IX.1997: 1/0, PH lgt.), 6049: B20 (Hudlice, 17.V.1997: 0/1), D5 (PP Trubínský vrch, 28.VII.1997: 0/1)
V České republice vzácný xerofilní druh. Údajně monofág na *Stachys recta* (viz Strejček 2000), jinde (Mohr 1981) je jako živná rostlina uváděno *Marrubium vulgare*; Warchałowski (1998) zmiňuje více druhů čeledi Lamiaceae. Na Týřově a Velké Pleši jsem tohoto dřepčíka smýkal na reliktních stepních plochách, kde se čistec přímý nevyskytoval. V Sýkořicích ve skalně stepním společenstvu podsv. Potentillo arenariae-Festucenion pallentis jsem jej naopak sbíral smykem *Stachys recta.* Druh je velice podobný příbuznému *D. rugulosa*, s nímž je často zaměňován. Samci *D. rugulosa* jsou ale bezpečně odlišitelní hlubokými laterálními vtlaky na penisu. Obtížné je odlišení zejména samic, jejichž tečkování povrchu krovek (Mohr 1966, Warchałowski 1978, 1998), případně skulptura povrchu (Mohr 1981), udávané jako diagnostické znaky, jsou silně variabilní. Vzhledem k tomu, že všichni samci nalezení na území Křivoklátska patří k druhu *D. cynoglossi* a všechny samice (z týchž sběrů jako samci, ale také exempláře z ostatních stanovišť) mají úzký a ostrý nosní kýl, který je pro *D. cynoglossi* rovněž typický (Mohr 1966, Gruev & Tomov 1986) a hrubě tečkovaný štít, jedná se i v případě samic, které mají jinak skulpturu a tečkování krovek podobné druhu *D. rugulosa*, právě o *D. cynoglossi.* Na Křivoklátsku od dubna do září.

Dibolia occultans (Koch, 1803). (T, s.i. = 0-0-3?-3(5)-2-2-2-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „D"/7)
5849: C7 (Ruda - První luh, 8.VI.1996: 1/0), C23 (Lány – Myší díra, 3.IX.1996: 0/1), D22 (Lány – Pánova louka, 6.X.1995: 0/1, 23.IV.1996: 1/4, 16.IX.1999: 1/1), 5949: B3 (Lánská obora, 2.VIII.1999: 1/1), B12 (Klíčava, 2.IX.1998: 0/2), D1 (Klíčava, 18.V.1996: 0/1), 6048: B8 (Karlova Ves env., KR lgt.)
V České republice dosti vzácný hygrofilní druh. Žije oligofágně na mátách, v CHKO např. na *Mentha arvensis* a *M. longifolia*. Nejčastěji je zde sbírán v časně jarních a podzimních měsících na střídavě vlhké prameništní louce sv. Molinion, ale i jinde na vlhkých stanovištích, např. jiných typech mokrých luk a ve vysokobylinných potočních lemech.

(***Dibolia rugulosa*** L. Redtenbacher, 1849).
5949: C13? (lit.: Strejček 1976a: PR Baba u Křivoklátu)
Druh je velice podobný příbuznému *D. cynoglossi.* Všechny exempláře, které mám z Křivoklátska k dispozici, však patří k druhu *D. cynoglossi*, i když některé samice velice připomínají *D. rugulosa* (viz poznámku u *D. cynoglossi*). Protože jsem neměl k dispozici exemplář nalezený J. Strejčkem (Strejček 1976a) na vrchu Baba, uvádím zatím druh *D. rugulosa* z Křivoklátska jako nedostatečně dokladovaný.

Dibolia schillingii (Letzner, 1847). (T, s.i. = 3-0-1?-3-2-2-2-0-2-1-0 = 16, Vu, A/F = „J"/1)
6049: B20 (Hudlice, 2.V.1997: 1/1)
Xerotermofilní druh teplých, někdy i částečně ruderalizovaných trávníků a sušších luk. Žije oligofágně na *Salvia* spp. Na území Křivoklátska byl zatím nalezen pouze na stepní lokalitě v PP Stará Ves u Hudlic.

Dibolia timida (Illiger, 1807). (T, s.i. = 0-2-1?-3-1-2-4-0-2-1-0 = 16, Vu, A/F = „J"/2)
5949: C11 (lit.: Strejček 1984: PR Nezabudické skály), 6049: D10 (Černín – Hřibce, 5.VII.2000: 0/1)
V Čechách je mi tento druh znám z více oblastí termofytika, např. z Českého krasu, Českého středohoří, Středočeské tabule, atd., kde žije na lokalitách stepního charakteru. Je monofágní – žije na *Eryngium campestre*. Na Křivoklátsku jsem jej sbíral v srpnu u Černína na ruderalizovaných teplých trávnících.

Epitrix atropae Foudras, 1860. (E, s.i. = 0-0-1?-2-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „D-S"/12)
5848: D19, 5849: C7, C12, C13, C18, C23, C24, 5948: B14, 5949: B8, C19, D13, 5950: C6-7
V České republice na příhodných místech na živné rostlině, kterou je ve většině případů *Atropa bella-donna*, hojný druh (mimo CHKO se vyskytuje vzácněji také na *Hyoscyamus* spp.). Na Křivoklátsku od května do září v pasekových společenstvech (sv. Atropion bellae-donnae) a ruderalizovaných křovinách sv. Sambuco-Salicion capreae.

Epitrix pubescens (Koch, 1803). (T-E, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-0-1-0 = 8, A/F = „D"/10)
5849: C18, 5949: A10, A15, A25, C4, C11 (PH lgt.), D6, D15, 6048: D1 (PH lgt.), 6149: A8
Druh žijící v České republice hojně na *Solanum dulcamara*. V CHKO je nalézán od května (zazimovaný exemplář v březnu) do srpna v rákosinách vodních toků i nádrží (sv. Phalaridion, sv. Phragmition).

Hermaeophaga mercurialis (Fabricius, 1792). (T, s.i. = 0-0-0-0-1-2-4-0-2-1-0 = 10, A/F = „S"/49)
5849: C13, C17 (KR lgt.), C18, C22, C23, C24, D2, D22, D23, 5949: A3, A4, A6, A8, A9, A15, A23 (KR lgt., VŠ coll.), A24, B3, B10, B12, B14, B22, C4, C8, C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14-15, C19, C22, C23, D10, D15, D20, 5950: A6, C7, C8, C22, 6047: B5, 6048: A18, B8 (+PH lgt.), B13, B14, B18, B19, B20, C10, D1 (PH lgt.), 6049: A3, 6050: A1
Na Křivoklátsku žije v přirozených, ale i kulturních listnatých lesích s přirozenou skladbou podrostu, od bučin po údolní olšiny, nejčastěji v dubohabřinách a květnatých bučinách. Velmi hojně od dubna do října. Monofág na *Mercurialis perennis*. Zajímavý je nález jedné immaturní samice na *Mercurialis annua* na ruderálu v intravilánu obce Nižbor. Z tohoto ruderálního druhu bažanky nebyl druh dosud hlášen.

Hippuriphila modeeri (Linnaeus, 1761). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D-S"/15)
5848: D5, D17, D18, 5849: C1, C13, C18, C22, C24, D21, 5948: B7, 5949: A2, A4, B22, B23, 6049: B20
Hygrofilní druh, žijící v České republice všude (včetně Křivoklátska) hojně v rákosinách, bažinách, na mokrých loukách a lučních ladech, méně často i v bažinných olšinách. Nežije monofágně na *Equisetum arvense*, jak předpokládá Warchałowski (1998), ale na Křivoklátsku bývá sbírán také na *Equisetum fluviatile* ve společenstvu as. Equisetetum fluviatilis. Výskyt na území CHKO – od května do října.

Longitarsus anchusae anchusae (Paykull, 1799). (E, s.i. = 0-0-0-2(0)-1-0-1-0-2-0-0 = 6, A/F = „D"/12)
5849: C18, 5949: A4, A10, A15, B3, B21, C11, C13 (+lit.: Strejček 1976a), C17, D20, 6048: B8 (+PH, +KR lgt.), B13-14

V CHKO žije především na skalních stepích a ruderálech, kde byl sbírán od dubna do srpna. Hojný druh na Boraginaceae.

Longitarsus atricillus (Linnaeus, 1761). (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/12)
5849: C13, D22 (+PH lgt.), 5949: B3, B8 (ZCH lgt., coll. JJ), B12, 5950: A20, C22, 6048: B3 (+KR lgt.), B13, 6049: B20, D4, 6050: C1
V CHKO Křivoklátsko řídce až dost hojně na vlhkých a podmáčených loukách (sv. Calthion, Molinion i Arrhenatherion) od dubna do října.

Longitarsus ballotae (Marsham, 1802). (E, s.i. = 0-0-1-2-1-0-4-0-2-0-0 = 10, A/F = „D"/5)
5947: D19, 5949: C10, C11, 6048: B8, 6049: D5
V České republice místy hojný druh, na Křivoklátsku se vyskytující řídce. Žije zde zpravidla na teplých lokalitách, zvláště ruderalizovaných (akátové porosty sv. Balloto nigrae-Robinion), kde se vyskytuje jeho živná rostlina – *Ballota nigra*. Také na přirozených stanovištích s výskytem nitrofilních rostlin (suťový les na Týřovické skále).

Longitarsus cerinthes (Schrank, 1798). (R, s.i. = 3-4?-3-3(5)-2-3-2?-0-2-3-0 = 25, En, A/F = „J"/1)
5949: A4 (Lány – údolí Klíčavy, 26.VI.1998: 0/1, P. Čížek det.)
V České republice vzácný druh xerotermních trávníků, jehož hostitelskou rostlinou je zpravidla *Cerinthe minor*. Pravděpodobně však žije i na jiných rostlinách čeledi Boraginaceae. V Čechách se vyskytuje převážně v oblastech termofytika, z území CHKO existuje zatím ojedinělý nález.

(***Longitarsus curtus*** (Allard, 1860)).
6048: B8 (NPR Týřov, 19.V.1996, 22.IX.2001)
Longitarsus curtus je velmi podobný druhu *L. monticola*, který byl s *L. curtus* donedávna synonymizován (např. Mohr 1966). Podle nového nazírání jde o dva příbuzné a nesnadno odlišitelné druhy, přičemž *L. monticola* se od *L. curtus* liší hlavně tvarem nodulu spermatéky a jinak utvářeným prvním článkem předních chodidel samce. Na Týřovických skalách jsem sbíral dvě samice s nezaškrceným nodulem spermatéky, což je hlavní znak odlišující samice *L. curtus* od *L. monticola* (Kippenberg & Döberl 1994, Warchałowski 1995). Vzhledem k tomu, že je na zmíněné lokalitě, stejně jako na celém území Křivoklátska hojný *L. monticola*, bylo by třeba pro spolehlivé zjištění, že také *L. curtus* je obyvatelem Týřovických skal, potvrzení dalšími nálezy, zejména samců.

Longitarsus exsoletus exsoletus (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-1-0-2-0-0 = 6, A/F = „S"/21)
5849: C2, C24, 5948: D19, 5949: A4 (+KR lgt.), A15, B12 (+KR lgt.), B22, C11 (+PH lgt.), C12 (PH lgt.), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C17, D20, 6048: A18, B3, B4, B8, B13, D1, 6049: B20, D5, 6050: A1
Na různých druzích čeledi Boraginaceae v České republice zcela běžný druh, bez zvláštních nároků na typ biotopu. Upřednostňuje teplé otevřené lokality a je hojný i na ruderálech. V CHKO žije od května do září, nejčastěji na *Cynoglossum officinale*, *Anchusa officinalis* a *Echium vulgare*, ale nalezl jsem jej také na *Buglossoides purpurocaerulea*.

Longitarsus ferrugineus (Foudras, 1860). (T, s.i. = 0-2-3-3(5)-2-2-2-0-2-1-0 = 17, Vu, A/F = „J"/3)
5849: D22 (Lány – Pánova louka, 23.VIII.1998: 1/0), 5949: D11 (Sýkořice – Valentův mlýn, 25.VIII.2002: 0/1), 6048: B3 (Branov, 31.VIII.1997: 2/1)
V České republice vzácnější, převážně hygrofilní druh, vázaný na *Mentha* spp. V CHKO byl nalezen na *Mentha longifolia* v nitrofilních společenstvech na pobřeží Berounky (as. Cuscuto

europeae-Convolvuletum sepium) a na podmáčené louce u Lán. Kromě toho jeden exemplář na skalní stepi u Valentova mlýna. Všechny dosavadní nálezy jsou ze srpna.

Longitarsus foudrasi Weise, 1893. (R, s.i. = 0-0-3?-3-2-4-2-0-2-3-0 = 19, Vu, A/F = „D"/4)
6048: A18 (Kalinova Ves, 2.VII.2000: 0/1), 6049: B20 (Hudlice, 28.VII.1997: 1/1), D5 (PP Trubínský vrch, 28.VII.1997: 7/4, 11.VIII.2002: 0/1), 6050: A2 (Hýskov, 18.VI.2000: 5/2)
Na území naší republiky dosti vzácný xerotermofilní druh, žijící lokálně na *Verbascum* spp. V CHKO od června do srpna na skalních stepích a teplých trávnících.

(***Longitarsus fulgens*** (Foudras, 1860)).
Lit.: Král (1954: Rakovník, Pucholt lgt.).
Nekonkretizovaný starý údaj. Není jisté, zda jde o nález z území Křivoklátska. Velmi vzácný druh, který je ovšem často zaměňován za velmi podobný druh *L. luridus*. O způsobu života není mnoho známo, podle Kocha (1992) bývá sbírán na vlhkých loukách. Výskyt na Křivoklátsku je velmi nejistý.

Longitarsus ganglbaueri ganglbaueri Heikertinger, 1912. (E, s.i. = 0-0-1-3-1-0-2-0-2-0-0 = 9, A/F = „D"/8)
5849: C13 (PH lgt.), C18, C23, 5949: B3, B11, B12, B16, 6048: B8
V České republice řídce se vyskytující termofilní druh. Na Křivoklátsku od července do září na přirozených lokalitách stepního charakteru (NPR Týřov), ale především na teplých ruderálech, ruderalizovaných trávnících a v pasekových společenstvech na *Senecio jacobaea* a *S. vulgaris*.

Longitarsus gracilis Kutschera, 1864. (E, s.i. = 0-0-1?-3(2)-1-0-2-0-2-0-0 = 9, A/F = „D"/3)
5949: B3, B11, B12
Pozdně letní a podzimní druh, žijící převážně na zaschlých listech *Tussilago farfara*. V CHKO jsem jej sbíral v srpnu a září v ruderálních společenstvech ve starém kamenolomu, na břehu lesního rybníka a na ruderalizovaném okraji lesní cesty.

Longitarsus helvolus Kutschetra, 1863. (R, s.i. = 3?-0-3?-2(0)-1-4-4-0-2?-3-0 = 22?, En?, A/F = „D"/3)
5949: C19 (PR Stříbrný luh, 21.IX.2002: 0/1), 6049: B20 (Hudlice, 2.V.1997: 1/0, 17.V.1997: 1/0, 21.VIII.1997: 2/5, 26.IX.1997: 2/2, 17.V.1997: 12 ex., 17.X.1998: 0/4), D5 (PP Trubínský vrch, 28.VII.1997: 19 ex., 2.IX.2001: 1 ex., 11.VIII.2002: 4 ex.: prosev)
V České republice hojný druh na lokalitách stepního charakteru, zvláště na bazických substrátech. Jeho rozšíření je nedostatečně známo, protože byl donedávna synonymizován s *Longitarsus membranaceus* (Foudras, 1860). Žije monofágně na *Teucrium chamaedrys*. V CHKO je nalézán od května do října, zejména na skalních stepích s diabasovým podložím.

Longitarsus holsaticus (Linnaeus, 1758). (T, s.i. = 0-0-3?-3-2-3-2-0-2-3-0 = 18, Vu, A/F = „J"/1)
5849: C1 (Ruda – rybník Horní Kracle, 1.V.2001: 1/0)
Paludikolní druh, žijící na bahnitých březích, rašelinných loukách a mokřadech. Živnými rostlinami jsou údajně *Pedicularis palustris*, *Veronica beccabunga* a *Gratiola officinalis* (Warchałowski 1995). Na severu Evropy hojný, jižněji se vyskytuje diskontinuálně, v České republice je dosti lokální. V CHKO jsem jej nalezl smykem rákosin lesního rybníka.

Longitarsus jacobaeae (Waterhouse, 1861). (T-E, s.i. = 0-0-1-3-1-2?-4-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/2)
5949: C9, C14

Na území naší republiky v pozdním létě a na podzim místy hojný. Žije na starčcích, především na *Senecio jacobaea*. V CHKO byl nalézán na teplých úhorech v dosahu přirozených porostů stepního charakteru od června do října.

Longitarsus kutscherae (Rye, 1872). (E, s.i. = 0-0-1?-3-1-0-1-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/9)
5848: D5, 5849: C2, C18, D9 (PH lgt.), D11, D22, 5949: B10 (VS lgt.), D13, 6049: D5
V CHKO je sbírán od března do září a zazimované exempláře i v prosinci. Nejčastěji ve stinných vlhkých lesích. Žije řídce na různých druzích čeledi Lamiaceae, zvláště z rodu *Galeobdolon*. Ve fragmentu rašelinné březiny u Lán bylo pozorováno soustředění více jedinců na listech *Salix* sp.

Longitarsus lewisii (Baly, 1874). (T, s.i. = 0-0-1?-3-1?-2-4-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/9)
5849: D22, 5948: B7, 5949: A4, A13, A15, B3, D20, 6049: D9, 6050: A6, ??? (lit.: Král 1947: pod jménem *L. scutellaris* Rey)
Na území naší republiky se vyskytuje řídce až dosti hojně, na Křivoklátsku od května do srpna na *Plantago major* a výhradně ve společenstvu sešlapávaných půd řádu Plantaginetalia majoris (na lesních cestách a udusaných plochách při lesních rybníčcích).

Longitarsus longipennis Kutschera, 1863. (T?, s.i. = 3-2?-3?-3-4-2-4-0-2-1-0 = 24, En, A/ /F = „S"/1)
6049: B20 (Hudlice, 28.VI.1997: sbíráno 62 ex., observ.: „S")
V České republice poměrně vzácný xerotermofilní dřepčík, žijící na *Convolvulus arvensis* na lokalitách stepního charakteru, ale někdy i na trávnících zruderalizovaných. V CHKO byl zatím nalezen pouze na xerotermních trávnících v PR Stará Ves u Hudlic v terénní depresi s vyšší trávou a hustým porostem živné rostliny, kde se v červnu 1997 vyskytoval ve stovkách exemplářů. Později nebyly ale nálezy na tomto stanovišti opakovány.

Longitarsus longiseta Weise, 1889. (T, s.i. = 0-0-3?-5-2-2-2-0-2-1-0 = 17, Vu, A/F = „J"/3)
5849: D22 (Lány – Pánova louka, 9.VII.1998: 0/1, 23.VIII.1998: 1/0, 18.IV.1999: 1/0) + (23.IX.1997: 2/1, +PH lgt., coll. PH, JJ), 5949: B3 (Lány – obora, 23.V.1998: 1/0, JJ lgt., coll. P. Čížek) + (23.V.1998: 1/0, +PH lgt.), 6049: A7 (Karlova Ves – Mlynářův luh, 20.V.2001: 0/1)
V České republice vzácný dřepčík, žijící oligofágně na *Plantago* spp. V CHKO byl sbírán od dubna do září ve společenstvech sešlapávaných půd řádu Plantaginetalia majoris (na lesních cestách a sešlapovaných místech kolem lesního rybníčku).

Longitarsus luridus luridus (Scopoli, 1763). (E, s.i. = 0-0-0-0(2)-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/46)
5848: C11, D13, 5849: C7 (PH lgt.), C13 (+KR lgt.), C18, D22, 5948: B19, 5949: A4, A20, A24, A25, B3 (PH lgt.), B8 (ZCH lgt.), B12, B23, C4, C9, C10, C11 (ZCH lgt., coll. PH), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, D10, D13, D20, 5950: A18, A19, A20, A25, C22, 6048: A18, B3 (+KR lgt.), B8 (+PH lgt.), B9, B13, B14, B18 (+PH lgt.), B19, 6049: A7, B20, D4, D5, D9, 6050: A2, C1, 6149: A8, A9
V České republice velmi hojný druh mezofilních i xerofilních trávníků; v CHKO byl kromě toho sbírán i na skalních stepích. Nejčastější je ovšem na trávnících mezofilních, vyskytuje se však i na ruderalizovaných stanovištích. V CHKO po celou vegetační sezónu.

Longitarsus lycopi (Foudras, 1860). (T, s.i. = 0-0-1-2-1-2-2-0-2?-1-0 = 11, A/F = „D"/2)
5949: C11 (PR Nezabudické skály, 21.IV.1996: 0/1, prosev, PH lgt.), 6049: B20 (Hudlice, 26.IX.1997: 0/1, 17.X.1998: „D")
Hojný druh vlhkých stanovišť. Na Křivoklátsku byl sbírán na rozhraní rákosiny a mokré louky na *Mentha* sp. a jeden exemplář zazimovaný v suti nedaleko břehu Berounky.

Longitarsus melanocephalus (De Geer, 1775). (E, s.i. = 0-0-0-0(2)-0-0-2-0-2-0-0 = 4, A/F = „S"/42)
5848: D17, D18, 5849: C7 (PH, KR lgt.), C13 (+KR lgt.), C18, C20, C24, D22, 5947: D19, 5948: B19, D19 (+PH lgt.), 5949: A4, A15, A20, A25, B3, B5 (PH lgt.), B8, B9, C9, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, D11, 5950: A6, A18, C7, C22, 6048: A18, C7, C22, 6048: A18, B3 (+KR lgt.), B8, B9, B13 (+PH lgt.), B19 (+PH lgt.), C10, 6049: B20, C4, D9, 6050: A6
Typický obyvatel nižších trávníků, především mezofilních. V CHKO po celou vegetační sezónu na loukách, travnatých lesních okrajích a ve společenstvech sešlapovaných půd na *Plantago lanceolata* velmi hojný.

Longitarsus monticola Kutschera, 1863. (T, s.i. = 0-0-1?-3-1-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/11)
5849: C13, 5948: B14, 5949: A13, B12 (+KR lgt.), C11 (lit.: Strejček 1984: pod jménem *L. curtus*), 5950: A6, 6048: B8, B13, B14, B19, D? (Terešov – Sirská hora, S. Benedikt lgt., coll. JJ)
Na území naší republiky řídce až dosti hojně se vyskytující lesní druh, žijící na *Myosotis* spp. V CHKO po celou vegetační sezónu poměrně hojný. Sbírán v lesích tř. Querco-Fagetea, nejčastěji v suťových společenstvech sv. Tilio-Acerion na živné rostlině (*Myosotis sylvatica*). Kromě toho nalezen ve větším počtu jedinců na *Symphytum officinale* na ruderalizovaném okraji lesní cesty v lignikultuře.

Longitarsus nasturtii (Fabricius, 1792). (E, s.i. = 0-0-0-2(3)-1-0-1-0-2-0-0 = 6, A/F = „D"/20)
5849: C17, C20, C24 (PH lgt.), 5949: A15, A20, B3, B5, B22, B23, C10, C11 (+PH lgt.), C13? (lit.: Strejček 1976a), D11, 5950: A25, 6048: A18, B3 (+KR lgt.), B8, B13, B14, 6049: B20
V naší republice hojný druh, žijící na různých rostlinách čeledi Boraginaceae. V CHKO na rozličných typech biotopů, od společenstev polních plevelů (zde nejčastěji na *Buglossoides arvensis*) přes xerotermní lokality, až po vlhké louky a chladné lesy, kde je pravidelně živnou rostlinou *Myosotis* sp. Po celou vegetační sezónu.

Longitarsus niger (Koch, 1803). (R, s.i. = 0-0-5-3-6-4-2-0-2-3-1 = 26, En – Cr, A/F = „S"/1)
5949: A4 (Lánská obora – údolí Klíčavy, 29.V.1998: 2/2, 26.VI.1998: 24/25, 30.VI.1998: 12/15, 12.VIII.1998: 3/3, 2.V.1999: 3/3, 9.V.1999: 2/3, 28.V.1999: 0/1, 11.VII.1999: 0/2, 27.VII.1999: 2/1, A. Warchałowski revid.) + (3.VII.1994, 27.VII.1995, 12.VIII.1995, 13.VII.1997: 4/2, 22.VII.1999:1/0, 1.IV.2001: 0/1, +KR lgt.)
Xerotermní stráň s jižní expozicí v údolí říčky Klíčavy je v současnosti jedinou známou lokalitou výskytu tohoto druhu v Čechách. Dřepčík zde byl sbírán od dubna do srpna ve společenstvu sv. Koelerio-Phleion phleoidis (determinace společenstva: J. Kolbek, pers. comm.). Nálezy potvrzují výskyt v České republice, který uvádí práce Fleischerova (1927-1930: „v okolí pražském a brněnském atd."). V novější době byl *L. niger* udáván z Moravy (Vondřejc 1992), z Čech pouze bez přesné lokalizace (Gruev & Döberl 1997).

O *Longitarsus niger* se soudilo, že žije na rostlinách z čeledi Boraginaceae, zejména na *Echium vulgare* (Gruev & Tomov 1986, Koch 1992, Kippenberg & Döberl 1994, Warchałowski 1995). Všechna imaga, která jsem zastihl na rostlinách (řádově desítky jedinců), byla pozorována výhradně na *Plantago lanceolata.* Na rozdíl od *Echium vulgare*, které se na lokalitě vyskytuje velmi vzácně a na němž jsem zmíněný druh nezaznamenal ani jednou, má zde *Plantago lanceolata* naopak vysokou pokryvnost. 26.VI.1998 jsem imaga pozoroval přímo při zralostním žíru na jitrocelových listech (exsikát: coll. JJ).

Longitarsus nigrofasciatus nigrofasciatus (Goeze, 1777). (E, s.i. = 0-0-1?-3(2)-1-0-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/20)
5849: C12, C13, C18, 5949: A4, A15, B12, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C15, D13, 5950: C7, 6048: B8 (+KR lgt.), B13, B18, 6049: B20, D5, D8, 6050: A2, 6149: A9
V České republice dosti hojný druh, žijící po celý rok na *Verbascum* spp. V CHKO Křivoklátsko nejčastěji na skalních stepích a teplých ruderálech skeletovitých půd (sv. Dauco-Melilotion). Podzimní sběry často obsahovaly exempláře světlých forem.

Longitarsus noricus Leonardi, 1976. (E, s.i. = 3?-0-1?-2(3)-1-0-1-0-2-1-0 = 11, A/F = „S"/12)
5948: D19, 5949: A4, A15, C10, C11 (+PH lgt.), C13, D20, 6049: B20, D5, D9, D13, 6050: A2
V České republice se tento druh vyskytuje poměrně hojně na různých druzích čeledi Asteraceae, na Křivoklátsku takřka výhradně na otevřených teplých lokalitách. Jen v PR Nezabudické skály byl nalezen také v teplomilné doubravě na zasychajících listech *Achillea* sp. Gradační maximum druhu bylo pozorováno v roce 1997. Výskyt v CHKO – od května do srpna.

Longitarsus obliteratus (Rosenhauer, 1847). (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2?-1-0 = 10, A/F = „D-S"/15)
5949: A4, A15, B12 (+KR lgt.), C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C19, D11, 6048: B8, B9, B13, B19 (+PH lgt.), D? (Terešov – Sirská hora, S. Benedikt lgt., coll. JJ), 6049: B20, D5, 6149: A9
Na území republiky běžný druh. Na Křivoklátsku byl sbírán od května do října na *Thymus pulegioides* ve společenstvech xerotermních trávníků a výjimečně také na *Origanum vulgare* v subxerofilních lesních lemech (sv. Geranion sanguinei).

Longitarsus parvulus (Paykull, 1799). (E, s.i. = 0-0-1-2-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „J"/4)
5849: C24, 5949: B10 (VS lgt., coll. JJ), C13, 6050: A2
V oblastech termofytika druh hojný, v územích mezofytika vzácnější. Žije na různých druzích rodu *Linum*. Na mezofilní louce v „Myší díře" u osady Brejl a na xerotermních lokalitách u Hýskova a Častonic, kde byl tento druh na Křivoklátsku sbírán plošným smykem, se ze lnovitých vyskytuje pouze *Linum catharticum*. V CHKO existují jen výjimečné nálezy z května a června. U Lhoty bylo zazimované imago nalezeno také v prosinci (5949: B10, 4.XII.2002, VS lgt., coll. JJ).

Longitarsus pellucidus (Foudras, 1860). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-4-0-2-0-0 = 9, A/F = „D"/3)
5949: B12, C11, 6049: B20
V České republice hojný druh, žijící monofágně na *Convolvulus arvensis*, nejčastěji na okrajích polí a na teplých zruderalizovaných (společenstva sv. Convolvulo-Agropyrion), méně často také přirozených xerofilních trávnících. Na Křivoklátsku se bude zřejmě vyskytovat na větším množství lokalit, ale vzhledem k tomu, že biotopům, ve kterých obvykle žije, nebyla věnována větší pozornost, byl zaznamenán spíše ojediněle. V CHKO byl sbírán od června do října.

Longitarsus pratensis (Panzer, 1794). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-2-0-0-0-0 = 2, A/F = „S"/23)
5849: C13, C18, D22, 5949: A4 (+PH, +KR lgt.), A15, B2, B7, B8, B12, B22, B23, C9, C11, C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), 5950: A18, 6048: B8, B9, B13-14, B19, 6049: A15, B20, C4
V České republice jeden z nejhojnějších dřepčíků. V CHKO žije po celou vegetační sezónu na *Plantago* spp. na mezofilních, xerofilních i ruderalizovaných trávnících.

Longitarsus pulmonariae Weise, 1893. (T, s.i. = 3-0-3-3-1-2-2-0-2-1-0 = 17, Vu, A/F = „D"/5)
5947: D19, 6048: B8, B13, B18, 6049: D12 (JJ lgt., coll. JJ, PH), ??? (lit.: Král 1947: Nižbor)
Druh se vyskytuje na území naší republiky řídce a lokálně. V CHKO žije v suťovo-roklinových lesích (sv. Tilio-Acerion) a květnatých bučinách (sv. Fagion) na *Pulmonaria* sp. a v údolních luzích (as. Stellario-Alnetum glutinosae) na *Symphytum officinale*. Byl zde sbírán v červenci a srpnu.

Longitarsus quadriguttatus (Pontoppidan, 1765). (T?, s.i. = 0?-0-3?-3(5)-2-2-4(2?)-0-2-3-0 = 19, Vu, A/F = „S"/7)
5849: D21, 5949: A4 (+KR lgt.), A10, A15, B3, B12, 6049: D10
Termofilní druh, žijící na Křivoklátsku na stepních lokalitách a teplých ruderálech od května do srpna na *Cynoglossum officinale*. Ve sledovaném území je druh přemnožen v Lánské oboře, kde vzhledem k přezvěření převládá nitrofilní vegetace, ve které má užanka význačné postavení. Dřepčík na ní žije zejména v archeofytních ruderálních zoochorních společenstvech (sv. Onopordion acanthii). Mimo oboru je v CHKO vzácný.

Longitarsus rubiginosus (Foudras, 1860). (E, s.i. = 0-0-1-0(2)-1-0-4-0-2?-0-0 = 8, A/F = „D"/8)
5849: D22, 5949: A24, A25, B17, C4, 6048: B3, B19 (+PH lgt.), 6050: A6
V České republice hojný druh, žijící na *Calystegia sepium*. Na Křivoklátsku na březích vodních toků i nádrží v nitrofilních lemových společenstvech (sv. Senecion fluviatilis) a v říčních rákosinách (sv. Phalaridion arundinaceae). Byl zde sbírán od července do září.

Longitarsus salviae Gruev, 1975. (E, s.i. = 0-0-1?-0(2)-1-0-2-0-2-1-0 = 7, A/F = „D-S"/4)
5947: D19, 6049: B20, 6050: A2, 6149: A9
Hojný druh teplých (často i ruderalizovaných) trávníků se šalvějemi (v CHKO *Salvia pratensis*), na kterých žije. Hojnější je v oblastech termofytika. Na Křivoklátsku byl sbírán od května do října.

Longitarsus succineus (Foudras, 1860). (E, s.i. = 0-0-0-2-0-0-1-0-0-0-0 = 3, A/F = „S"/29)
5849: C1 (VŠ lgt.), C22, D11, D21, D22, 5948: B7, D19, 5949: A4, A15, A20, B3, B12, B23, C9, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13, D13, D20, 5950: C22, 6048: A18, B3, B10, 6049: B5, B20, D5, D9, D13, 6050: A6
Na území České republiky žije velmi hojně na mnoha druzích čeledi Asteraceae v různých typech biotopů. V CHKO od června do října, nejčastěji v otevřených travobylinných společenstvech, včetně ruderalizovaných trávníků sv. Convolvulo-Agropyrion.

Longitarsus suturellus (Duftschmid, 1825). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-2-0-2-0-0 = 7, A/F = „D--S"/minim. 24)
5848: D13, D17, D18 5849: C7, C7-12, C17 (KR lgt.), C18, D22 (+PH lgt.), D23, 5947: D24, 5949: A4 (+PH lgt.), B3 (PH lgt.), B9, B11, B12, B13, B14, B16, C11 (PH lgt.), C23, D1, 5950: C16, 6048: B3 (KR lgt.), B8, 6049: B20
V České republice hojný druh, žijící na Křivoklátsku na rostlinách rodů *Tussilago*, *Petasites* a *Senecio*. Nejčastěji ve vlhkých stinných biotopech – na okrajích lesů a ve vlhkomilných ruderalizovaných lemových společenstvech, ale také na výslunných pasekách a loukách. Po celou vegetační sezónu.

Longitarsus symphyti Heikertinger, 1912. (T, s.i. = 3-0-1-2-1-2-4-0-2?-1-0 = 15, Vu?, A/F = „D"/10)
5947: D19, 5948: B7, B14, 5949: A24, A25, C4, C13, C18, 6048: B3, B11

V České republice hojně na *Symphytum officinale*. V CHKO v nivě Berounky a některých jejích přítoků ve společenstvech nitrofiních břehových lemů (sv. Senecion fluviatilis), říčních rákosin (sv. Phalaridion arundinaceae) i na vlhkých, často zaplavovaných loukách sv. Alopecurion. Od poloviny července do října.

Longitarsus tabidus tabidus (Fabricius, 1775). (E, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „D-S"/17)

5949: B7, B12 (+KR lgt.), B16 (-11), C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), D11, D13, D20, 6048: B8, B9, B13, B18, B19, 6049: B20, D5, 6050: A2

V České republice na teplejších otevřených stanovištích na *Verbascum* spp. hojný. V CHKO nejčastěji na skalních stepích a teplých ruderálech skeletovitých půd (sv. Dauco-Melilotion). Od května do října.

Mantura chrysanthemi (Koch, 1803). (T?, s.i. = 0-0-3?-2(3)-2-2(0?)-2-0-2-1-0 = 14, A/F = „S"/11)

5849: C24, 5949: A4 (+KR lgt.), B2 (KR lgt.), B3, C11, C13? (lit.: Strejček 1976a), C18, 6048: B4, B8, B9, D? (Ostrvec – Sirská hora, S. Benedikt lgt., coll. JJ)

Xerofilní druh, žijící v CHKO v acidofytních stepních formacích, lesostepích a na živiny chudých řídkých lesích, jakými tu jsou subxerofilní doubravy as. Sorbo torminalis-Quercetum, bikové doubravy as. Luzulo albidae-Quercetum a reliktní bory sv. Dicrano-Pinion, kde se vyskytuje hojně na *Rumex acetosella*. V CHKO byl sbírán od května do října, ale K. Réblem pozorován kopulující pár již v únoru (5949: A4, Lánská obora – údolí Klíčavy, 22.II.1998).

Mantura rustica (Linnaeus, 1766). (T?, s.i. = 0-0-3?-5?-2-2(0?)-2-0-2-1-0 = 16, Vu, A/F = „J"/1)

5949: C11 (PR Nezabudické skály, 10.VI.1997: 1/0)

Na území naší republiky dosti vzácný druh. V CHKO jsem tohoto dřepčíka sbíral zcela ojediněle na *Rumex acetosella* v teplomilné doubravě as. Sorbo torminalis-Quercetum.

Mniophila muscorum muscorum (Koch, 1803). (R, s.i. = 0-0-3-3-2-4-1?-0-3-1-0 = 17, Vu, A/F = „J"/4)

5849: D16 (Lány, 28.X.2003: 1 ex., prosev), 5949: C17 (PR U Eremita, 4.V.2003: 3 ex., prosev mechu), 6048: B13-18 (NPR Týřov – niva Úpořského potoka, 12.VII.2002: 2 ex., prosev mechu), B19 (NPR Týřov – niva Úpořského potoka, 10.V.2003: 1 ex., prosev mechu)

Druh vyskytující se na území naší republiky zejména v horských oblastech; v nižších polohách je vzácnější a žije zde zpravidla v inverzních polohách. Na Křivoklátsku nalezen zatím jen v květnu, červenci a říjnu, zejména prosevem mechu.

Neocrepidodera femorata (Gyllenhal, 1813). (T-R, s.i. = 3-0-1?-2(3)-1-3-2-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „D"/19)

5848: D5, D13, D17, 5849: C13, C18, C20, C22, C23, C24, D16, D22, 5949: A2, B2, B5 (PH lgt.), 6048: B8 (PH lgt.), B10, B13-18 (PH lgt.), B10, 6049: A7

Druh montánní až submontánní, v horských polohách České republiky hojný. Také na Křivoklátsku poměrně hojný, zvláště na chladnějších biotopech. Žije zde po celou vegetační sezónu především na mokrých údolních a prameništních loukách, eventuálně i v olšinách. Zajímavý je výskyt v Lánské oboře v acidofilní bučině a nález dvou exemplářů v chodbě myšovitého savce pod vrstvou vysychajícího rašeliníku ve strouze při komunikaci v lesní kultuře (6048: B10, Karlova Ves env., 14.VII.2003). V extrémně suchém letním měsíci se na tomto stanovišti udržovala relativní vlhkost. Druh má žít údajně (Mohr 1966) na *Galeopsis*

tetrahit, nicméně, podobně jako Warchałowski (1998), jsem jej na Křivoklátsku nejčastěji sbíral na nebo pod pcháči (*Cirsium oleraceum*). Podle Warchałowského (1998) jsou populace žijící mimo montánní polohy pravděpodobně reliktního původu.

Neocrepidodera ferruginea (Scopoli, 1763). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-1-0-2-0-0 = 6, A/F = „D--S"/36)

5848: D17, 5849: C18, C22, C24, D22, 5948: D19, 5949: A4, A15, A20, A25, B7, B12, B23, C4, C9, C10 (VŠ lgt.), C11 (+lit.: Strejček 1984), C13, C17, D6, D12, D15, 6048: A19, B1, B3, B6, B8, B9, B13, B18, 6049: B5, B20, 6050: A2, A6, C1, D10

Na území České republiky velmi hojný druh, údajně vázaný na různé rostliny rodů *Carduus* a *Cirsium* (Warchałowski 1998). Většinou jsem jej ale sbíral pod různými travami, což odpovídá údajům uvedeným Kochem (1992: „Oligophag auf Poaceae"). V CHKO Křivoklátsko žije na loukách a xerotermních i ruderálních trávnících. Od května do září, optimum výskytu v letních měsících.

Neocrepidodera transversa (Marsham, 1802). (T-E, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-2-2-0-2-1-0 = 11, A/F = „D"/16)

5848: D17, 5849: C13, C18, C22, D22, 5949: A4 (PH, KR lgt.), B2, B3, B8 (ZCH lgt.), B9, B12, C17, D1, 5950: A20, 6048: B6, 6049: B20

V České republice dost hojný druh vlhkých i mokrých luk a říčních a potočních niv, který jsem na území CHKO jen vzácně nalezl také na xerotermních lokalitách. Je vázaný na *Cirsium* a *Carduus* spp., na Křivoklátsku především na *Cirsium oleraceum*. V CHKO byl sbírán od května do října.

Phyllotreta armoraciae (Koch, 1803). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-4-0-2-0-0 = 9, A/F = „D"/9)

5849: D22, 5947: B19-24, 5949: A4, A15, A25, C4, C18, D11, D15

Na Křivoklátsku žije v říčních rákosinách, nitrofilních břehových porostech, ale také v údolních olšinách a na loukách. Monofág na *Armoracia rusticana*, sbíraný v CHKO od května do října.

Phyllotreta astrachanica Lopatin, 1977. (E, s.i. = 0-0-0-0(2)-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/ /minim. 41)

5848: D5, D17, 5849: C13, C17, C18, C20, C22, D16, D22, D23, 5947: D19, D19-24, 5948: D19, 5949: A2, A4, A8, A10, A15, A20, A25, B2, B3, B7, C10, C11, C12, C13, C15, C17, C23, D11, D13, D15, 6048: B1-6, B8, B11, B19, 6049: B11, B20, D10, D13, 6050: A2

Po celou vegetační sezónu žije v CHKO velmi hojně na různých druzích čeledi Brassicaceae. Na rozličných biotopech, od přirozených po ruderální. Nejčastěji při březích vodních toků a nádrží.

Phyllotreta atra atra (Fabricius, 1775). (E, s.i. = 0-0-0-0(2)-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/53)

5848: D5, D18, 5849: C12, C13, C17, C18, C20, C22, C23, C24, D11, D21, D22, D23, 5947: D19, 5948: B19, D19, 5949: A2, A4, A12, A15, A25, B9, B10 (VS lgt.), B12, B23, C4, C8, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C12 (+PH lgt.), C13, C22, C23, D6, D11, 5950: A6, A25, C7, C22, B1-6, 6047: B5, 6048: A18, A22, B3, B8, B13 (+PH lgt.), B20, D1 (PH lgt.), 6049: B20, D5, D10, D13, 6149: A9

V České republice žije velmi hojně na rostlinách čeledi Brassicaceae. V CHKO na podobných stanovištích jako předešlý druh a často v asociaci s ním. Po celou vegetační sezónu.

Phyllotreta austriaca austriaca Heikertinger, 1909. (T, s.i. = 3?-2-5-3-2-2-2-0-2-1-0 = 22, En, A/F = „D"/2)

5949: A8 (Křivoklát – Pařeziny, 7.VI.2001: 8/4, 28.IV.2002: sbíráno 50 ex.), 6048: B13 (NPR Týřov – Vosník, 29.IV.1995: 2/0, 19.V.1996: 0/1) + (19.V.1996: 1/2, +PH lgt.)

V celém areálu výskytu velmi vzácný a lokální druh; v Čechách dosud známý pouze z Malého Blaníku (Strejček 1993a). Jen na Moravě na Pálavě je hojnější. Bývá udáván jako monofág na *Sisymbrium strictissimum* (Mohr 1966, Koch 1992, Warchałowski 1995). Na Křivoklátsku jsem jej však u hájovny Pařeziny opakovaně sbíral ve větším množství jedinců na *Hesperis matronalis* ve fragmentu společenstva sv. Aegopodion podagrariae. Listy zmíněné rostliny silně poškodil žír imag (exsikát: coll. JJ). Jen náhodně a bez pozorovaných požerků byl v okolí nalezen také na *Alliaria petiolata.* Zdá se, že v suťovém lese (sv. Tilio-Acerion) na severním svahu Vosníku žije také na *Dentaria enneaphyllos*, protože v časném jaře, kdy tu byl tento dřepčík opakovaně sbírán plošným smykem, se na lokalitě z brukvovitých rostlin vyskytovala vedle ojedinělé *Alliaria petiolata* hojně pouze *Dentaria enneaphyllos*. Imaga se mi zde však na žádné rostlině zastihnout nepodařilo. V CHKO od dubna do června.

Phyllotreta christinae Heikertinger, 1941. (T, s.i. = 3?-2?-5-3(5)-2-2-2-0-2-1-0 = 22, En, A/ /F = „D"/12)

5849: C23 (Brejl, 15.VII.2002: 0/1, prosev), C24 (Lány – Myší díra, 25.IV.1998, PH lgt.), D22 (Lány – Pánova louka, 7.VI.1996: 1/0), 5949: A13 (Požáry – Mečná, 15.VII.2002: 0/1), A15 (Klíčava, 29.V.1998: 0/1), C11 (lit.: Strejček 1984: PR Nezabudické skály), D20 (NPR Vůznice, 6.VII.1997: 1/0, JJ lgt., coll. P. Čížek), 5950: C6 (NPR Vůznice, 20.VI.2002: 1/0), 6048: B8 (Karlova Ves env., 18.V.1996: 0/1, KR lgt., OV det., JJ revid.), B13 (Skryje – Úpořský potok, 8.V.2003: 0/1), B20 (Skryje – Úpořský potok, 30.V.1999: 0/1), ?? (lit.: Strejček 1976b: Úpoř, „dubohabřina na suti"), 6049: A7 (Karlova Ves – Mlynářův luh, 20.V.2001: 0/2)

V celém areálu výskytu vzácný a diskontinuálně rozšířený druh. Často je považován za monofága na *Cardamine impatiens* (Strejček 1984, Warchałowski 1995). Má však pravděpodobně oligofágní vazbu i na jiné druhy rodu *Cardamine*, jak uvádí již Koch (1992). Nasvědčují tomu také jedinci nalezení v CHKO plošným smykem náplavových společenstev as. Cardamino amarae-Poetum trivialis (ze sv. Cardaminion amarae), kde dominantní složku rostlinného pokryvu představuje *Cardamine amara*. Na této rostlině byl jeden exemplář na Úpořském potoce také skutečně zastižen. Jinak jsem tento druh nalézal též v zapojených lesních porostech a při okrajích lesních cest na *Cardamine impatiens*. V CHKO od dubna do července.

Phyllotreta cruciferae (Goeze, 1777). (E, s.i. = 0-0-1?-2(0)-0-0-1-0-0-0-0 = 4, A/F = „J"/3)

5950: A25 (Poteplí, 25.VII.2001: 0/1), 6048: B8 (NPR Týřov, 22.IX.2001: 1/0), 6049: D10 (Černín, 4.VII.2004: 0/2)

V některých oblastech České republiky druh hojný, žijící na četných druzích čeledi Brassicaceae, zvláště v agrocenózách a ve společenstvech ruderálních a segetálních. V CHKO překvapivě zatím jen ojedinělé nálezy. U Černína jsem imaga sbíral na ruderálu na *Descurainia sophia.*

Phyllotreta exclamationis (Thunberg, 1784). (T, s.i. = 0-0-1-5(3)-2-2-2-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „J"/6)

5849: C7, C13-18, C20, D22 (+PH lgt.), 5949: B2, B8 (ZCH lgt., coll. JJ)

Hygrofilní druh, na Křivoklátsku obývající mokré louky a bahnité břehy. Žije řídce na různých druzích čeledi Brassicaceae, v CHKO na *Cardamine* spp. Nejvíce nálezů v CHKO z dubna, dále sbírán v květnu, červnu a září.

Phyllotreta nemorum (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/21)

5849: C7, C23, C24, D21, D22, D23, D? (Lány), 5949: A25, B2, B9, B10 (VS lgt.), B12, C11 (PH lgt., lit.: Strejček 1984), C13? (lit.: Strejček 1976a), D1, D11, 5950: A25, 6048: B3, B8, B12, B13-18 (PH lgt.)

Na území naší republiky velmi hojně na různých druzích čeledi Brassicaceae. Druh nenáročný na typ biotopu, žijící na Křivoklátsku, stejně jako v jiných bioregionech, v přirozených i ruderálních, vlhkých i xerofilních, bezlesých i lesních cenózách. Nalézán po celý rok.

Phyllotreta nigripes nigripes (Fabricius, 1775). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/52)

5848: D17, D18, 5849: C1, C7, C18, C20, C22, C23, D22, 5947: D19, 5948: D19, 5949: A2, A3, A4, A8, A15, A24, A25, B2, B3, B10 (VS lgt.), B12, B14, C4, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C12, C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14, D11, D12, D20, 5950: A25, C24, 6048: A18, B3, B1-6, B8, B9, B13, B14, B19, D? (Sirská hora, S. Benedikt lgt., coll. JJ), 6049: A7, B9, B20, D5, D10, 6050: A1, A2, A18, 6149: A9

Po celém území naší republiky velmi hojný druh, žijící na celé řadě rostlin z čeledi Brassicaceae. Nemá žádné specifické nároky na typ biotopu. V CHKO se vyskytuje po celý rok na xerotermních, stejně jako hygrofilních lokalitách, v otevřených terénech i ve společenstvech lesních.

Phyllotreta ochripes (Curtis, 1837). (E, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/13)

5849: D22 (+PH lgt.), 5949: A2, A25, B14, C4, C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C14-15 (PH lgt.), D1, D11, D15, 6048: B8 (+KR lgt.), B13-18 (PH lgt.)

V České republice místy hojně na různých druzích čeledi Brassicaceae. Žije jak na vlhkých, tak i suchých stanovištích, v CHKO je častá na *Aurinia saxatilis* a *Cardamine amara*. Byla zde sbírána od dubna do června.

Phyllotreta striolata (Fabricius, 1803). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-1-0-0-0-0 = 4, A/F = „D-S"/21)

5849: C1, C7 (KR lgt.), C17 (KR lgt.), C18, C20, C22, C23, C24 (PH lgt.), D22 (PH lgt.), D23, 5947: D19-24, 5948: D19, 5949: A3, A10, A25, B3, B9, C11 (lit.: Strejček 1984), C13, C15, 6047: B5

V České republice žije hojně na různých rostlinách čeledi Brassicaceae. Na Křivoklátsku přednostně na vlhkých biotopech – při potocích, na mokrých loukách a ve vlhčích lesích. Méně často i na teplých a výslunných stanovištích. V CHKO nejvíce nálezů z dubna a května, kromě toho ještě v červenci a srpnu.

Phyllotreta tetrastigma (Comolli, 1837). (T, s.i. = 0-0-1-2(0)-1-2-2(4?)-0-2-1-0 = 11, A/F = „S"/29)

5848: D5, D13, D17, D18, 5849: C13, C17 (KR lgt.), C18, C20, C22, C23, C24, D22, D23, 5947: D19-24, 5949: A4, B2, B3, B5, B12 (+KR lgt.), C4, D1, D20, 6047: B5, 6048: A18, B8, B13-18 (+PH lgt.), B20, D1 (PH lgt.), 6149: A8

Na Křivoklátsku žije velmi hojně na vlhkých stinných místech, často v lesních potočních olšových nivách, bažinných olšinách, na prameništích a při potocích s prameništní vegetací. Na *Cardamine amara* od dubna do listopadu, s optimem výskytu od konce dubna do konce května.

Phyllotreta undulata (Kutschera, 1860). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/53)

5848: D5, D18, 5849: C13, C17 (KR lgt.), C18, C20, C22, C23, C24 (+PH lgt.), D11, D21, D22, D23, 5947: D19, D19-24, 5948: D19, 5949: A2, A4, A15, A20, A25, B2, B3, B9, B10 (VS lgt.), B14, B17, B23, C4, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), D1, D11, D12, D15, D20, 5950: A6, A18, A25, 6047: B5, C6-7, 6048: A18, A22, B3, B6, B8, B13, B18 (+PH lgt.), B20, 6049: B5, B20, 6050: A8, 6149: A9

Na území naší republiky velmi hojný, na typ biotopu nenáročný druh. Žije na různých druzích čeledi Brassicaceae a v CHKO je nalézán po celý rok.

Phyllotreta vittula (L. Redtenbacher, 1849). (E, s.i. = 0-0-0-0-0-0-1?-0-0-0-0 = 1, A/F = „S"/minim. 78)
5848: D5, D17, 5849: C1, C2, C7, C13, C17 (KR lgt.), C18, C20, C22, C23, D11, D16, D21, D22, D23, 5947: D19, D19-24, 5948: B7, B14, B19, 5949: A2, A4, A13, A15, A20, A25, B2, B3, B7, B9, B12, B14, B23, C4, C10, C11 (+lit.: Strejček 1984), C13 (+lit.: Strejček 1976a), C17, D6, D10, D13, D15, D20, 5950: A18, A19, A20, A22, A25, C6-7, C7, C16, D20, 6047: B5, 6048: A18, A22, B1, B3, B4, B6, B8, B9, B11, B13, 6049: A7, A15, B2, B5, B11, B20, D4, D5, D9, D10, D12, D13, 6050: A2, A6, 6149: A9
Jeden z nejhojnějších brouků jak na území České republiky, tak i Křivoklátska, žijící téměř ve všech typech biotopů a smýkaný na travních porostech. Sbírán po celý rok.

Podagrica fuscicornis fuscicornis (Linnaeus, 1766). (E, s.i. = 0-0-1?-2-1-0-2-0-2-0-0 = 8, A/F = „D"/8)
5949: B5, B22 (PH lgt.), C9, D6, 6048: A19, B8, B17, 6050: A1
Na Křivoklátsku zpravidla na teplých ruderálech a ruderalizovaných trávnících v intravilánu obcí nebo v nejnarušenějších částech přirozených biotopů v dosahu antropogenní činnosti. Hojný druh, žijící na různých druzích čeledi Malvaceae; v CHKO od června do srpna na *Malva sylvestris* a *M. moschata.*

Psylliodes affinis (Paykull, 1799). (T-E, s.i. = 0-0-0-0-1-2-2-0-2(0)-1-0 = 8, A/F = „D"/9)
5848: D17, 5849: C13, C18 (KR lgt.), 5949: A25, C4, C11, D15, 6048: B11, 6149: A8
V České republice hojný druh. V CHKO v rákosinách stojatých i tekoucích vod na *Solanum dulcamara.* Od května do září.

Psylliodes attenuatus (Koch, 1803). (T-E, s.i. = 0-0-3?-0(2)-2-2-2-0-2-1-0 = 12, A/F = „J"/1)
5949: B12 (Lánská obora – Klíčava, 23.V.1999: 0/1, PH lgt.)
V České republice lokálně hojný druh (v teplých nížinných oblastech). Na Křivoklátsku se vyskytuje velmi vzácně, ačkoliv je tu v dosahu Berounky poměrně běžná jeho nejčastější živná rostlina, kterou je *Humulus lupulus.* U přehradní nádrže Klíčava v Lánské oboře byl smýkán na ruderálu, podle sdělení nálezce patrně z *Urtica dioica*, která patří rovněž mezi živné rostliny tohoto druhu.

Psylliodes brisouti Bedel, 1898. (R, s.i. = 3-4-5-5-6-6?-2?-0-2-4-1? = 38, Cr, A/F = „D"/3)
5947: D19 (Krakovec, 7.V.1999: 1/0), 5949: A4 (Lánská obora – údolí Klíčavy, 19.VI.1998: 1/0, 26.VI.1998: 0/3, 28.V.1999: 0/1, 11.VII.1999: 2/2, 30.VI.1999: 1/0: coll. P. Čížek; 19.IX.1999: 0/1, vše: JJ lgt.) M. Döberl revid. + (5.VII.1987: 2/0, VŠ coll., 13.VII.1997: 1/0, 22.VII.1999: 1/0, vše: +KR lgt.) + (27.VI.1998: 0/1, 2.V.1999: 0/1, +PH lgt.), B12 (Klíčava, 6.VII.2002: 0/1, KR lgt.)
V celém areálu výskytu velmi vzácný druh, rozšířený diskontinuálně od Francie po Rumunsko. Ve zkoumané oblasti se vyskytují exempláře se značně ztmavělými holeněmi, připomínající malé jedince druhu *P. thlaspis* Foudras, 1860. Z České republiky je tento druh zatím doložen pro Moravu (Čížek & Fornůsek 2000), pro území Čech jej uvádí bez přesnějších dat Gruev & Döberl (1997). Nálezy z Křivoklátska jsou prvními přesně dokladovanými údaji o výskytu v Čechách. Bionomie druhu je dosud velmi málo prostudována – Doguet (1994) uvádí živné rostliny z čeledi Brassicaceae, ale jmenuje konkrétně jen *Erysimum ochroleucum.* V CHKO je tento dřepčík sbírán nejčastěji na jižně exponované xerotermní stráni se společenstvem sv. Koelerio-Phleion phleoidis v Lánské oboře (determinace společenstva: J. Kolbek, pers. comm.), kde byl většinou nalézán plošným smýkáním. Jen jediný exemplář také pod přízemní růžicí bohužel neidentifikovatelného, zvěří okousaného rostlinného druhu (*Arabis* ?). Na Křivoklátsku sbírán od května do září.

Psylliodes chalcomerus (Illiger, 1807). (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/7)
5947: D19, 5949: B12 (KR lgt.), C9, C13, 6048: B8, 6049: B20, D10
V České republice dosti hojný druh, žijící ve zkoumané oblasti na teplejších otevřených lokalitách – včetně ruderálních, na *Carduus* a *Cirsium* spp. Byl zde sbírán v květnu až srpnu.

Psylliodes chrysocephalus chrysocephalus (Linnaeus, 1758). (E, s.i. = 0-0-0-2-1-0-1-0-2-1-0 = 7, A/F = „D-S"/18)
5848: D17, 5849: C7 (KR lgt.), C13 (KR lgt.), C18, C22, D21, D22 (PH lgt.), 5949: A4 (PH lgt.), C11 (+lit.: Strejček 1984), C13, D13, 6048: B8 (+KR lgt.), B13, B14, B17, B18, 6049: B20, 6050: A2
Na Křivoklátsku žije hojně na rostlinách z čeledi Brassicaceae v různých typech cenóz, od přirozených po ruderální a od otevřených po lesní. V NPR Týřov velmi hojně v podrostu suťovo-roklinových lesů (sv. Tilio-Acerion). V CHKO aktivní od března do října, v březnu nalezen také zazimovaný exemplář.

Psylliodes dulcamarae (Koch, 1803). (T-E, s.i. = 0-0-0-2-1-2-4-0-2-1-0 = 12, A/F = „D"/14)
5848: D17, 5849: C1, C13, C18, C23, 5949: A15, A25, B3, C4, C11, C12, C17, 6050: A6, A8
Žije na území naší republiky dosti hojně na *Solanum dulcamara*, v CHKO po celou vegetační sezónu. Nejčastěji v říčních rákosinách, ale také v rákosinách stojatých vod a v olšinách. Mimo CHKO také na ruderálech.

Psylliodes illyricus Leonardi et Gruev, 1993. (R, s.i. = 3?-2?-3?-3(5)-2-4-2?-0?-2-3-0 = 24?, En?, A/F = „J"/7)
5949: B12 (Klíčava, 6.VII..2002: 1/0, KR lgt.), C10 (Újezd nad Zbečnem, 26.VIII.2001: 0/1), C11 (PR Nezabudické skály, 3.VII.1999: 0/2), D11 (Sýkořice env., 9.X.1996: 1/0), 6048: B8 (NPR Týřov, 22.IX.2001: 0/1) + (Karlova Ves env., 27.VI.1999: 1/1, +KR lgt.), 6049: B9 (Otročiněves, 27.IV.1997: 1/0), D5 (PP Trubínský vrch, 2.IX.2001: 0/1)
Nedávno popsaný druh, o jehož rozšíření a bionomii není mnoho známo. Žije na teplých otevřených stanovištích stepního charakteru a byl dříve zaměňován s vlhkomilným druhem *P. picinus*. Na Křivoklátsku jsem jej mimo skalních stepí sbíral také v subxerofilní doubravě (as. Sorbo torminalis-Quercetum), na jižní Moravě na hlinité stepi v počtu 11 exemplářů na stepním druhu *Thalictrum* sp. (7166, Zaječí, 23.VI.1999: 4/7). V CHKO Křivoklátsko od dubna do října.

Psylliodes instabilis Foudras, 1860. (R, s.i. = 3-0-1?-2-1-4-2-0-2-3-0 = 18, Vu, A/F = „D--S"/12)
5949: A10, C10, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C12, C13? (lit.: Strejček 1976a), D11, ?? (lit.: Strejček 1976b: Křivoklát env. – Paraple), 6048: B8, B19, 6049: B20, D5, 6050: A2
V CHKO se vyskytuje dost hojně na stepních a skalních biotopech. Žije na několika druzích rostlin čeledi Brassicaceae, na Křivoklátsku nejčastěji na *Aurinia saxatilis* (často i na zcela zaschlých listech) ve skalních společenstvech (podsv. Alysso-Festucenion pallentis) v údolí Berounky a jejích přítoků a na na *Erysimum crepidifolium* na stepních lokalitách s diabasovým podložím. Žír imag jsem pozoroval také na listech a plodech *Erysimum diffusum*. Od dubna do října.

Psylliodes napi napi (Fabricius, 1792). (E, s.i. = 0-0-0-2(3)-1-0-1-0-2-1-0 = 7, A/F = „S"/minim. 38)
5848: D5, D17, D18, 5849: C7 (KR lgt.), C13 (KR lgt.), C18, C20, C23, C24 (PH lgt.), D22 (+PH lgt.), 5947: D19, D19-24, 5948: D19, 5949: A12, A13, B5 (PH lgt.), B9, B12, B14, B22, C11 (+PH lgt., +lit.: Strejček 1984), C12, C13-14, C19, D13, D15, D20, 5950: A6, A19, C6, C22, 6047: B5, 6048: B8 (+KR lgt), B13, B14, B18, B19 (+PH lgt.), D1 (PH lgt.)

V České republice žije velmi hojně na různých rostlinách čeledi Brassicaceae. V CHKO se vyskytuje po celou vegetační sezónu jednak v chladných vlhkých biotopech jako jsou pobřežní porosty podhorských potoků s prameništní vegetací, chladné suťové lesy a olšiny, jednak na teplých, ale zpravidla nitrofilních stanovištích sutí a úpatí skalních stepí. V prvém případě žije na vlhkomilných (*Cardamine amara*) a nitrofilních (*Alliaria petiolata*) brukvovitých rostlinách, v případě druhém byl sbírán pravidelně na *Barbarea vulgaris*.

Psylliodes picinus (Marsham, 1802). (T, s.i. = 0-0-0-3(2)-1-2-4?-0-2-1-0 = 13, A/F = „D--S"/25)

5848: D17, 5849: C13 (+KR lgt.), C18 (+KR lgt.), C23, D16, D22, 5948: B14, B19, 5949: A4 (+KR lgt.), A15, A20, A24, A25, C11, C18, D6, 6048: B3 (+KR lgt.), B8, B13, B18, 6049: A15, B5, B11, B20, ??? (Vůznice, PŠ lgt., coll. PH)

Na Křivoklátsku dosti hojně na vlhkých lokalitách, zvláště na březích vodních toků na *Lythrum salicaria*. Také na mokrých loukách, v rákosinách a v lesní terénní depresi s porosty *Juncus effusus*. Po celou vegetační sezónu (v suti zazimovaný exemplář v březnu). Druh byl dříve často zaměňován za *P. luteolus* (O. F. Müller, 1776).

(***Psylliodes toelgi*** Heikertinger, 1914).

??? (Křivoklát, VI.1954: 0/1, Šulc lgt., J. Král det., coll. OV)

Z Křivoklátska je mi znám pouze jediný takto determinovaný exemplář, který je immaturní a nelze jej s jistotou určit (nejspíše jde o druh *P. brisouti*). *P. toelgi* žije monofágně na dvojštítku (*Biscutella laevigata*), který rozsáhlý botanický průzkum na území CHKO neprokázal (Kolbek et al. 1999). *P. toelgi* zřejmě na Křivoklátsku nežije.

Sphaeroderma testaceum (Fabricius, 1775). (E, s.i. = 0-0-0-2(3)-1-0-2-0-2-0-0 = 7, A/F = „D"/14)

5848: D5, 5849: C22, D22, 5949: A4 (+KR lgt.), B9, B23, C5, C10, C11, C14, 5950: C6-7, 6048: B9, 6049: B20, D13

V České republice hojný druh, žijící na *Carduus* a *Cirsium* spp., na Křivoklátsku v různých typech biotopů – na xero-, mezo- i hygrofilních otevřených trávnících, pastvinách a ruderalizovaných loukách. Od května do září.

Hispinae

Hispa atra Linnaeus, 1767. (E, s.i. = 0-0-0-2(3)-1-0-1-0-2-0-0 = 6, A/F = „D"/16)

5849: C7, C18, 5949: A4, B12, B17 (ZCH lgt.), B22, B23, C10, C11, C12, D11, ?? (Nižbor, PŠ lgt.), 6048: B8 (+PH lgt.), B9, B13, 6049: B20

V České republice se vyskytuje hojně na nižších trávnících. V CHKO upřednostňuje trávníky suché, ale je nalézána také na trávnících mezofilních a ruderalizovaných. Po celou vegetační sezónu.

Cassidinae

Cassida denticollis Suffrian, 1844. (E, s.i. = 0-0-1-3-1-0-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „D"/12)

5848: D14 (KR lgt.), 5849: C7, C18, 5949: A4 (+KR lgt.), B12 (KR lgt.), C11, D12, ?? (Městečko u Křivoklátu, KR lgt.), 5850: C21, 5950: A18, 6048: B8 (KR lgt.), B13, 6049: B20

Na Křivoklátsku se vyskytuje řídce na mezofilních (sv. Arrhenatherion) i xerofilních (sv. Koelerio-Phleion phleoidis) trávnících, ale také na ruderálech. Žije na rostlinách čeledi

Asteraceae, zvláště na *Achillea millefolium* a *Tanacetum vulgare* (Bechyně 1944). V CHKO sbírána od května do října.

Cassida flaveola Thunberg, 1794. (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-1-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/25)
5848: C11, D5, D17, 5849: C19 (KR lgt.), D16, D22, 5947: D19, 5949: A4 (KR lgt.), A25, B5 (PH lgt.), B7 (KR lgt.), B9, B10 (VS lgt.), B23, C11 (ZCH lgt., lit.: Strejček 1984), C13? (lit.: Strejček 1976a), C19 (KR lgt.), D1, ?? (Vůznice, PŠ lgt.), 5950: ?? (Poteplí – Žlábek), 6048: B8 (KR lgt.), B8-13 (PH lgt.), B13, B14, B19 (PH lgt.), 6049: B20
V České republice dosti hojný druh, žijící podle literárních údajů (Borowiec 1999) na Illecebraceae a Caryophyllaceae, zvláště na *Stellaria* spp. Na Křivoklátsku je proto častá v ptačincových olšinách (as. Stellario-Alnetum glutinosae ze sv. Alnion incanae), ale také v bažinných olšinách (sv. Alnion glutinosae), na lesních okrajích a loukách. Po celý rok.

Cassida hemisphaerica Herbst, 1799. (T, s.i. = 0-0-3-5-2-2-1-0-2-1-0 = 16, Vu, A/F = „J"/2)
5849: C13 (Ruda – Píle, 27.III.1999: 1 ex., KR lgt.), 6048: B13 (Skryje env., 19.V.1996: 1 ex.)
Žije na Illecebraceae a Caryophyllaceae (Borowiec 1999), v Čechách vzácně. V CHKO byla zatím nalezena výhradně na vlhkých loukách, u Skryjí na louce sv. Arrhenatherion.

Cassida leucanthemi Bordy, 1995. (T, A/F = „J"/2)
5849: C18 (Ruda – Píně, 22.V.2001: 0/3), 5949: C4 (Zbečno – niva u PR Brdatka, 8.V.2000: 1/ /0, J. Bezděk revid.)
Nedávno popsaný druh, žijící na *Leucanthemum vulgare*. U Rudy jsem nalezl tři exempláře na reliktní mezofilní louce (as. Phyteumo-Festucetum rubrae). Na Křivoklátsku byl druh sbírán zatím jen v květnu.

Cassida margaritacea Schaller, 1783. (T-E, s.i. = 0-0-3-3-2-2-2-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „D"/2)
5949: A4 (+ PH, +ZCH, +KR lgt.), C13 (L. Borowiec revid., +lit.: Strejček 1976a)
Místy, zvláště na suchých travnatých stanovištích, bývá v České republice hojná, ale nevyskytuje se všude. Žije na druzích čeledi Caryophyllaceae a podle Bechyně (1944) také na některých Asteraceae a na *Thymus serpyllum*. V CHKO je pravidelně sbírána na stepní lokalitě ve společenstvu sv. Koelerio-Phleion phleoidis mezi trsy *Thymus pulegioides*. Na lokalitě je ovšem běžný také *Dianthus deltoides*, ze kterého je zde patrně získávána při plošném smýkání. Na Křivoklátsku od května do srpna.

Cassida nebulosa Linnaeus, 1758. (E, s.i. = 0-0-0-2-0-0-1-0-2-0-0 = 5, A/F = „S"/34)
5848: D5, D13, D17, 5849: C1 (KR lgt.), C18, C20, C22, C23, D21, D22, 5949: A4, A10, A15, A20, A? (Městečko u Křivoklátu – Míče), B3, B9, B12, B21, B22, B23, C11 (+ZCH, +PH lgt.), C13, D6, D? (Sýkořice), 5950: A22, C7, 6048: B3 (KR lgt.), B8 (+KR lgt.), B13, B19, 6049: B20, D5, 6149: A9
V České republice hojný druh, žijící na Křivoklátsku na různých druzích čeledi Chenopodiaceae. Ve výběru biotopu je naprosto nenáročný a je zde sbírán po celé vegetační období.

Cassida nobilis Linnaeus, 1758. (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-1-0-2-0-0 = 7, A/F = „J"/6)
5949: A10, B21, B23, C13? (lit.: Strejček 1976a), 6048: B3 (KR lgt.), B8 (PH lgt.)
Jako živné rostliny jsou udávány druhy čeledí Chenopodiaceae, Illecebraceae a Caryophyllaceae (Borowiec 1999). Na Křivoklátsku žije tento druh dosti hojně na biotopech přirozeného i antropogenního původu – na loukách, ruderálech, při březích vod. Od dubna do září.

Cassida pannonica Suffrian, 1844. (R, s.i. = 3-0-3-3-2-4-2(4?)-0-2-3-0 = 22, En, A/F = „D"/5)
5949: C10, C13, 6048: B8 (+KR lgt.), 6049: B20, D5

Na jižní Moravě druh poměrně hojný, v Čechách dost vzácný. Žije na chrpách (v CHKO na *Centaurea rhenana*) na otevřených xerotermních stanovištích stepního charakteru. V NPR Týřov se vyskytuje ve společenstvech sv. Festucion valesiacae a Hyperico perforati-Scleranthion perennis. V CHKO byla sbírána od května do srpna, larvy pozorovány v červenci.

Cassida prasina Illiger, 1798. (T, s.i. = 0-0-1-5(3)-2-2-2-0-2-1-0 = 15, Vu, A/F = „J"/4)
5848: D13 (Lužná env., 19.V.1997: 1/0), 5849: C7-12 (Ruda – První luh, 8.VI.1996: 1 ex.), 5949: A4 (Lánská obora – údolí Klíčavy, 29.V.1998: 1/1), C13? (lit.: Strejček 1976a)
V České republice dosti vzácný, na Křivoklátsku vzácný druh, sbíraný zde zatím jen v květnu a červnu na osluněných loukách a xerotermních trávnících. Žije na různých druzích čeledi Asteraceae, podle literárních údajů (Bechyně 1944, Borowiec 1999) zejména na *Achillea ptarmica* a *A. millefolium*.

Cassida rubiginosa O. F. Müller, 1776. (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-1-0-2-0-0 = 7, A/F = „D"/29)
5848: D13, D17, D18, 5849: C22, C24, D16, D22, 5947: D19, 5948: B19, D19, 5949: A2, A4 (+KR lgt.), A10, A15, A25, B2, B3, B9, B12 (+PH, +KR lgt.), B23, C11 (+lit.: Strejček 1984), D1, ?? (Zbečno), 5950: A18, 6047 B5, 6048: B8 (+KR lgt.), 6049: A15, B20, D5
Druh eurytopní, vyskytující se v CHKO hojně na suchých i zamokřených stanovištích, upřednostňující ale otevřené biotopy. Oligofág na mnoha druzích čeledi Asteraceae. Sbírán po celou vegetační sezónu.

Cassida rufovirens Suffrian, 1844. (T?, A/F = 3-0-3?-3(5)-0-3-2-0-2-1-0 = 17, Vu, A/F = „J"/3)
5849: C17 (Ruda – Loužek, 26.IV.1998: 1/0, KR lgt.), 5949: B9 (Ploskov, 18.V.1996: 0/1) + (18.V.1996: 1/0, +PH lgt.), D1 (Zbečno – Klíčava, 18.V.1996: 1/0)
Žije na rostlinách čeledi Asteraceae, nejčastěji na *Chamomilla* a *Anthemis* spp. Je poměrně vzácná, není však zřejmě vázána na určitý typ biotopu, protože v CHKO byla nalezena jednak na poměrně vlhkých loukách, jednak na ruderálu (sv. Arction lappae). Mimo CHKO jsem ji sbíral na ruderalizované písčité lokalitě a ve společenstvech polních plevelů, vždy však v dosahu přírodně zachovalých území. Na Křivoklátsku zatím pouze v dubnu a květnu.

Cassida sanguinolenta O. F. Müller, 1776. (T, s.i. = 0-0-1-3-1-2-4?-0-2-1-0 = 14, A/F = „D"/8)
5949: A4 (+KR, +ZCH lgt.), B12 (KR lgt.), C11, C13? (lit.: Strejček 1976a), 6048: A18, B8 (KR lgt.), B13, B? (NPR Týřov, PŠ lgt., coll. PH), 6049: B20
Na území naší republiky se vyskytuje řídce až dosti hojně. Vyvíjí se na *Achillea millefolium* (viz Borowiec 1999) a na Křivoklátsku obývá suché trávníky i vlhčí louky. Od května do srpna.

Cassida sanguinosa Suffrian, 1844. (T, s.i. = 0-0-1?-3-2-2-2-0-2-1-0 = 13, A/F = „J"/6)
5849: C13, 5850: C21, 5949: A25, B3, B9, 5950: A? (Poteplí – Vysoký vrch, PŠ lgt.)
Na Křivoklátsku se vyskytuje řídce na *Tanacetum vulgare* a *Achillea ptarmica* v lučních společenstvech, ale také na teplých ruderálech (zejména na teplých ruderalizovaných březích). Byla zde sbírána od května do srpna.

Cassida stigmatica Suffrian, 1844. (E, s.i. = 0-0-3?-2-0-0-2?-0-2-0-0 = 9, A/F = „D"/12)
5849: C22, 5850: C21, 5948: B19, 5949: A2 (+PH lgt.), A4, A25, C4, C10, D6, D12, ?? (Zbečno – niva Berounky), 6048: A22
Hojný druh, žijící na Křivoklátsku především v ruderalizované nivě Berounky (společenstvo as. Tanaceto-Artemisietum vulgaris) ale i jinde na osluněných ruderálech, zejména poblíže vodních nádrží. Také na loukách v nivě řeky. Živnou rostlinou je zde *Tanacetum vulgare*. Sbírána od května do srpna.

Cassida vibex Linnaeus, 1767. (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-2-0-2-1-0 = 9, A/F = „D"/16)
5848: D17, 5849: C22, C24 (PH lgt.), D22 (PH lgt.), 5949: A4 (KR lgt.), A20, B3, B9, B23, C17, D20, 5950: A20, 6048: B8 (KR lgt.), B13-18 (PH lgt.), 6049: A15, B20
Oligofág na různých druzích čeledi Asteraceae. V CHKO je tento druh sbírán od května do října, nejčastěji na vlhkých loukách a lučních ladech.

Cassida viridis Linnaeus, 1758. (T, s.i. = 0-0-0-2-1-2-2-0-2-1-0 = 10, A/F = „S"/39)
5848: D13, D17, D18, 5849: C1, C7, C18 (+KR lgt.), C23, C24 (KR lgt.), D21, D22, 5949: A15, A17 (KR lgt.), A20 (+KR lgt.), A25, B2, B12, B23, C4, C11, D1, D15, 5950: A6, A19, C7, C17, C22, 6047: B5, 6048: A22, B6, B13, B18, B19, B20, C10, 6049: B4, B5, B20, 6050: C1, ??? (Nižbor, PŠ lgt.)
V České republice žije hojně na Lamiaceae, zvláště na různých druzích rodů *Mentha* a *Lycopus*; v CHKO jsem pozoroval žír imag také na listech *Stachys sylvatica*. Na Křivoklátsku od dubna do října na vlhkých a mokrých stanovištích – v rákosinách stojatých vod i přeplavovaných říčních břehů, na ně navazujících vysokobylinných nitrofilních společenstvech, mokrých loukách a olšinách.

Cassida vittata Villers, 1789. (E, s.i. = 0-0-0-3-1-0-1-0-2-1-0 = 8, A/F = „D"/7)
5849: C24 (KR lgt.), D22, 5850: A20, 5949: A4 (+KR lgt.), C11 (lit.: Strejček 1984), B10 (VS lgt., coll. JJ), ??? (Běleč, VS lgt.)
Žije na Chenopodiaceae, na *Urtica dioica* a údajně (Borowiec 1999) též na Caryophyllaceae. V CHKO Křivoklátsko zejména na mezofilních trávnících, ale byla nalezena také na lokalitě stepního charakteru. K. Rébl pozoroval v Lánské oboře konglobaci cca dvaceti (pravděpodobně čerstvě vylíhlých) jedinců na spodní straně vyřezaných kmínků borovic (5849: C24, 24.VIII.2000). V. Skoupý sbíral u Lhoty zazimované exempláře.

Hypocassida subferruginea (Schrank, 1776). (E, s.i. = 0-0-1-3-2-0-4-0-2-0-0 = 12, A/F = „J"/4)
5949: A23 (KR lgt., OV det., pers. comm.), B17 (Zbečno – Klíčava, 30.VII.1995: 1 ex., PH lgt., OV det.), 6048: B8-13 (Skryje env., 19.V.1996: 1 ex., PH lgt. et det.), 6049: D5 (PP Trubínský vrch, 2.IX.2001: 0/1)
V České republice žije místy hojně na výsušných trávnících, ve středních Čechách se však vyskytuje řídce. V území CHKO zatím jen ojedinělé nálezy. Monofág na *Convolvulus arvensis*, v PP Trubínský vrch jsem tento druh nalezl mezi kořeny *Artemisia campestris* ve společenstvu sv. Festucion valesiacae.

DISKUSE A SHRNUTÍ

Značná geomorfologická pestrost a poměrně malé antropogenní narušení krajiny, v níž se dosud nalézají četné enklávy přirozených a polopřirozených biotopů, jsou hlavními důvody vysoké druhové diverzity sledovaného území. Za deset let systematické inventarizace jsem na území Křivoklátska zaznamenal celkem 266 taxonů čeledi Chrysomelidae s. lat., což odpovídá zhruba 64 procentům druhů, které se prokazatelně vyskytují na území Čech (Strejček 1993b). Z toho nálezy dvou druhů – *Psylliodes brisouti* a *Longitarsus niger* – představují potvrzení výskytu v Čechách. Prvně jmenovaný druh je dobře dokladován z Moravy (Čížek & Fornůsek 2000), pro Čechy byl dosud udáván bez přesnější lokalizace (Gruev & Döberl 1997). Také *Longitarsus niger* je udáván z konkrétní lokality na Moravě (Vondřejc 1992), zatímco z Čech, podobně jako předešlý druh, bez přesné lokalizace (Fleischer 1927-1930,

Gruev & Döberl 1997). Naproti tomu z druhů uváděných z území Křivoklátska před rokem 1960 nebyly nově potvrzeny *Oulema rufocyanea*, *Chrysolina fuliginosa molluginis*, *Chrysolina didymata* a *Galeruca melanocephala*.

Z nalezených taxonů lze na základě součtu položek sosioekologického indexu považovat za kriticky ohrožený druh dřepčíka *Psylliodes brisouti*. Vzhledem k naprosté izolovanosti lokalit výskytu druhu *Longitarsus niger* lze také tento taxon považovat na území České republiky za kriticky ohrožený. Dvacet osm druhů náleží do kategorie potenciálně ohrožených – jejich existenci na území naší republiky ohrožuje více nepříznivých faktorů. Padesát druhů zasluhuje pozornost – přestože nejsou přímo ohrožené, jde o druhy zranitelné, a to zejména z důvodu ústupu jejich biotopů v důsledku antropogenních vlivů.

Nejvyšší druhová diverzita byla na Křivoklátsku zjištěna na heterogenních stanovištích ovlivňovaných říčním a vrcholovým fenoménem a na přírodně zachovalých lokalitách v dosahu oblastí souvislých lesních celků s různorodou věkovou strukturou. Je to především Národní přírodní rezervace Týřov a širší okolí říčky Klíčavy v Lánské oboře. Oblasti obhospodařovaných lesních porostů plošinných částí Křivoklátska mají naproti tomu faunu dosti uniformní, postrádající větší počet reliktních prvků. Vzácnější taxony se vyskytují ještě v cenných porostech mokrých luk a lučních lad, ale výhradně na stanovištích, která v minulosti neprodělala přeměnu na polní kultury. Pozoruhodné je lokální rozšíření některých taxonů žijících na Křivoklátsku (*Longitarsus niger*, *L. foudrasi*, *Cryptocephalus pygmaeus*, *Chrysolina aurichalcea bohemica*, *Psylliodes brisouti*). Tyto „stepní" druhy neobsazují na Křivoklátsku biotopy se stejnými rostlinnými společenstvy a zdánlivě shodnými ekologickými faktory, a to často ani v nejbližším sousedství místa výskytu.

Porovnáme-li složení fauny mandelinek Křivoklátska se sousedním Českým krasem (Strejček 1974) a s faunou Velké Prahy (Strejček 2000), tedy s oblastmi na postglaciální migrační trase, na které leží i Křivoklátsko, projevuje se v posledně jmenované oblasti nápadně menší zastoupení termofilních druhů a větší podíl druhů mezofilních a podhorských. To odpovídá skutečnosti, že je Křivoklátsko součástí mezofytika a většina jeho druhů představuje typickou ukázku středoevropské mezofilní fauny arboreální.

Z termofilních druhů chybí ve sledovaném území, na rozdíl od pražského okolí a sousedního Českého krasu, zejména druhy, které mají zřejmou vazbu na vápnité geologické podloží (např. *Cryptocephalus primarius* Harold, 1872). Nebyly zde dále zjištěny některé druhy vázané na *Stachys recta* (*Longitarsus nanus* (Foudras, 1860), *L. celticus* Leonardi, 1975, *L. minusculus* (Foudras, 1860)) a na *Veronica teucrium* (*Longitarsus medvedevi* Shapiro, 1956), ačkoli se tyto rostliny vyskytují na xerofytních lokalitách v údolí Berounky.

Významnější teplomilné prvky se v CHKO uplatňují především v nejvýchodnějším cípu oblasti, jehož část (diabasové pahorky u Hudlic a Trubína) floristicky patří k okresu Český kras (Hejný & Slavík 1988, Skalický & Skalická 1975). Jsou to např. *Aphthona herbigrada*, *Longitarsus longipennis*, *L. helvolus*, *L. foudrasi* či *Dibolia schillingii*. Zdá se, že nepřítomnost některých z těchto druhů uvnitř území fytogeografického okresu Křivoklátsko vymezuje Křivoklátský bioregion na východě vůči Karlštejnskému bioregionu (= Českému krasu) na fytogeografické hranici také zoogeograficky.

Z termofilních prvků křivoklátské zvířeny, kam náleží druhy teplejších rozvolněných lesů a druhy ryze „stepní" (tj. obývající otevřená teplomilná travobylinná společenstva), mají větší zastoupení termofilní prvky zvířeny lesní a lesostepní. Na nejteplejších lokalitách v kaňonu Berounky, na okrajích teplomilných doubrav a v „parkových lesích" Lánské obory se vzácně

vyskytují například *Cryptocephalus octomaculatus*, *C. imperialis*, *C. nitidulus*, *C. schaefferi*, *Lachnaia sexpunctata* nebo *Chrysolina aurichalcea bohemica*.

Bohaté zastoupení má na Křivoklátsku skupina heliofilních druhů, které byly v přirozených podmínkách klimaxového lesa spjaty s disturbovanými stanovišti, na nichž se vyvíjela časně sukcesní lesní stadia. Mám na mysli ty druhy, které jsou vázány na náletové dřeviny – břízu, jívu a osiku. Patří sem především řada druhů rodu *Cryptocephalus* (např. *C. marginatus*, *C. parvulus*, *C. signatifrons*, *C. saliceti*, atd.), jejichž životním nárokům dnes dobře vyhovují i antropogenně ovlivněná, dobře osluněná stanoviště mírně ruderalizovaných lesních okrajů a pasek se společenstvy sv. Sambuco-Salicion (as. Salicetum capreae) a mnohdy i podobné cenózy, vzniklé na stanovištích vytvořených zcela uměle (viz Doležal 1993).

Otázkou zůstává jedinečný výskyt „stepních" druhů v jinak lesnatém území Lánské obory. Na strmých, jižně exponovaných svazích v povodí říčky Klíčavy a v okolí stejnojmenné přehradní nádrže, kde aktuální vegetaci tvoří na několika druhotně odlesněných stanovištích náhradní přirozená xerofilní travobylinná společenstva silikátových půd (sv. Koelerio-Phleion phleioides – J. Kolbek, pers. comm.) a semitermofilní lesní lemy, se vyskytují druhy xerofilních travobylinných porostů, z nichž některé jinde na území Křivoklátska nenalézáme – *Cryptocephalus pygmaeus*, *C. vittula*, *Longitarsus niger*, *L. cerinthes*. Spolu s nimi jsou zde zastoupeny další „stepní" mandelinky jako *Psylliodes brisouti*, *Chrysolina cerealis*, *Ch. analis*, *Cryptocephalus vittatus*, ale i pozoruhodní „stepní" fytofágové jiných čeledí: *Phrissotrichium rugicolle* (Germar, 1817) (Curculionidae, 5949: B2, Lánská obora – Vlčina, 3.VIII.1998: 1 ex., 27.X.1998: 2 ex., 23.V.1999: 13 ex., JJ lgt. et det., K. Schön revid., coll. JJ, P. Čížek, K. Schön, potvrzení pro území Čech), *Rhynchaenus smreczynskii* Dieckmann, 1958 (Curculionidae, 5949: A4, Lánská obora – údolí Klíčavy, 26.VI.1998: 1 ex., 12.VIII.1998: 1 ex., 30.VI.1999: 1 ex., 11.VII.1999: 2 ex., JJ lgt et det., coll. JJ, KR) či *Aphanisticus pusillus* (Olivier, 1790) (Buprestidae, 5949: A4, Lánská obora – údolí Klíčavy, 2.V.1999, PH lgt. et coll., 18.V.1999: 1 ex., 23.V.1999: 1 ex., JJ lgt. et coll., S. Bílý det.). Dřepčík *Longitarsus niger* zde má jedinou známou českou lokalitu výskytu. Byl pozorován výhradně na *Plantago lanceolata*, a to včetně žíru imag na listech. Hostitelská rostlina je identická s živnou rostlinou blízce příbuzného druhu *Longitarsus melanocephalus*. Ten ovšem žije na Křivoklátsku většinou ve vlhčích polohách, kdežto *L. niger* výhradně na lokalitě xerotermního charakteru. Tvrzení o vazbě *L. niger* na *Echium vulgare*, často zmiňované v literatuře (např. Kippenberg & Döberl 1994, Warchałowski 1995), je mylné.

Autochtonní výskyt některých z výše jmenovaných taxonů na xerotermních stanovištích Lánské obory je ovšem podle názoru J. Strejčka (pers. comm.) problematický. Území má sice vlivem zvláštního režimu obhospodařování i v tak zachovalé krajině, jakou je Křivoklátsko, nesporný refugiální charakter, nicméně zavlečení některých druhů s kořenovými baly stromů nelze podle jeho mínění zcela vyloučit. Takové zavlečení může s nejvyšší mírou pravděpodobnosti dokumentovat prosperující populace karpatského nosatce *Donus oxalidis* (Herbst, 1795), kterého sbírám pravidelně a velmi četně v údolí říčky Klíčavy (např.: 5849: C24, Lány – Myší díra, 3.VI.1995, JJ lgt. et coll., OV det., nový druh pro Čechy). Jeho autochtonní výskyt je tu údajně (J. Strejček a S. Benedikt, pers. comm.) zcela vyloučen. Naproti tomu Ložek (1975), který konstatuje podobně výraznou koncentraci výskytu řady druhů měkkýšů pouze v určitých částech Křivoklátska, hodnotí tuto skutečnost v souvislosti s druhy z povodí Klíčavy jako důsledek složitého vývoje území v poledové době a domnívá se, že ostrůvkovitost

výskytu „vzhledem k stavu území nemůže být výsledkem lidského zásahu, nýbrž určité podnebné extrémnosti, vedoucí k uplatnění i menších výkyvů teploty a zejména vlhkosti".

Skutečnost, že xerotermní porosty Křivoklátska nejsou dnes (s výjimkou zazvěřené Lánské obory) tak jako v minulosti spásány, může být další příčinou, proč se výjimečná „stepní" fauna dochovala na Křivoklátsku pouze v Lánské oboře, kdežto jinde v oblasti vymizela. Tomu by mohl nasvědčovat zcela ojedinělý nález dřepčíka *Psylliodes brisouti* na dnes již narušených xerotermních trávnících u Krakovce, kde zřejmě dříve žila početnější populace, zatímco v Lánské oboře existuje dosud populace poměrně životaschopná.

Protipólem xerotermní zvířeny Křivoklátska je fauna chladnomilná, jejíž těžiště výskytu se nachází v oreofytiku. Z čeledi Chrysomelidae se v inverzních roklích, hluboko zařízntutých úzkých potočních nivách, při úpatí severních svahů kaňonu Berounky a v mrazových kotlinách vzácně vyskytují *Chrysolina hemisphaerica rufocuprea*, *Ch. umbratilis*, *Gonioctena intermedia*, *Timarcha metallica*, *Apteropeda globosa*, *Mniophila muscorum* a poněkud hojněji také *Neocrepidodera femorata*, jejichž výskyt tu lze hodnotit jako reliktní (rozšíření posledně jmenovaného druhu v nižších polohách považuje za reliktní např. Warchałowski (1998)). Snad lze k této skupině zařadit také *Galeruca laticollis*, která je nalézána na Křivoklátsku na vysokobylinných lučních ladech sv. Calthion v chladných přípotočních nivách a prameništních polohách. Na rozdíl od nedalekých Brd, které svojí flórou a faunou náleží již do oreofytika, chybí však na Křivoklátsku některé z typických horských prvků, jakými jsou mandelinky rodu *Oreina* Chevrolat, 1837.

Vzácnými elementy jinak typické mezofilní fauny lesních a lesostepních oblastí jsou na Křivoklátsku dva dřepčíci z rodu *Phyllotreta* Chevrolat, 1937 – *P. christinae*, poprvé jako nový druh pro Českou republiku hlášená Strejčkem (1984) právě z Křivoklátska a *P. austriaca*, v Čechách uváděná dosud pouze z Malého Blaníku (Strejček 1993a). Obě bionomicky málo známé mandelinky, které mají v rámci evropského areálu diskontinuální rozšíření, bývají zpravidla považovány za monofágní (např. Warchałowski 1995). *Phyllotreta christinae* má žít výhradně na *Cardamine impatiens*, *P. austriaca* pak na *Sisymbrium strictissimum*. Prvně jmenovanou jsem však ve sledované oblasti nalézal smykem přípotočních porostů s dominancí *Cardamine amara* a jeden exemplář v této formaci pozoroval přímo na zmíněné rostlině. Nelze proto vyloučit oligofágní vazbu tohoto dřepčíka i na jiné druhy rodu *Cardamine*, jak ostatně uvádí také Koch (1992).

Phyllotreta austriaca byla v CHKO nejprve opakovaně sbírána smykem podrostu suťového lesa (sv. Tilio-Acerion) v jeho časně jarním aspektu. Zevrubnou prohlídkou v této části roku nebyly nalezeny na lokalitě jiné rostliny čeledi Brassicaceae, než *Dentaria enneaphyllos* a *Alliaria petiolata*, čímž vznikly první pochyby o výhradní vazbě zmíněného dřepčíka na *Sisymbrium strictissimum*. Později byla *Phyllotreta austriaca* ve větším počtu opakovaně nalezena ve fragmentárním porostu stínomilného společenstva Aegopodion podagrariae na *Hesperis matronalis*, kde byly pozorovány také četné požerky na listech.

Z typické fauny listnatého lesa je na Křivoklátsku velmi rozšířen dřepčík *Hermaeophaga mercurialis*. V České republice žije monofágně na *Mercurialis perennis*, mimo naše území je nalézán také na *Mercurialis ovata*. Dosud nikdy nebyl tento druh objeven na ruderálním druhu rodu *Mercurialis*, na *M. annua*. První nález na zmíněné rostlině, i když zcela ojedinělý, jsem učinil v intravilánu obce Nižbor, kde jsem zjistil jednu samici na ruderálním stanovišti, spolu s nedávno pro republiku nově hlášeným (viz Špryňar & Ernest 2001) nosatčíkem

Kalcapion semivittatum (Gyllenhal, 1833). Vzhledem k tomu, že nalezená samice byla immaturní, musela se vylíhnout v porostu zmíněné rostliny a lze vyloučit náhodný nálet z okolních lesů.

Ochrana většiny vzácných a reliktních taxonů je na území CHKO Křivoklátsko zajištěna ve stávajících chráněných územích. Výjimku představuje zmíněná fauna „stepní", ustupující v Čechách obecně v důsledku změn obhospodařování xerotermních travobylinných porostů. Omezením kosení a zejména ukončením pastvy dochází v sekundárních travních porostech ke změnám mikroklimatu, k invazi konkurenčně silných trav, hromadění humusu a změnám teplotní a vlhkostní bilance, která nesvědčí vývojovým stadiím „stepní" zvířeny. Na Křivoklátsku jsou příkladem dříve spásané a dnes zanedbané přirozené a polopřirozené náhradní travní porosty (např. u Hýskova, Žebráku, Krakovce a jinde). O ohrožení „stepní" fauny Křivoklátska svědčí také rychlá sukcesní proměna některých lokalit, chráněných právě pro svůj stepní charakter (přírodní památka Stará Ves u Hudlic) a vymizení dvou dříve z Křivoklátska uváděných (Bechyně 1949) „stepních" druhů mandelinek, totiž *Chrysolina fuliginosa molluginis* a *Galeruca melanocephala*, když pomineme třetí, ale pro území velice nepravděpodobný druh *Chrysolina didymata*.

Potenciálně ohrožená je dnes také lokalita s jedinou známou českou populací dřepčíka *Longitarsus niger* a velmi vzácného *Psylliodes brisouti*. Před vlivy sukcese je sice jejich biotop – náhradní xerotermní travobylinné společenstvo v Lánské oboře – chráněn intenzívním spásáním zvěří, nicméně hrozí stálé nebezpečí destrukce lokality výsadbou dřevin, tak jak se již s částí této lokality stalo zhruba před dvaceti lety, kdy zde byla vysazena *Pinus sylvestris*. Podobné potenciální nebezpečí, které by bylo třeba ošetřit zákonnou ochranou, hrozí také stepní a lemové vegetaci nad východním ramenem Klíčavské přehradní nádrže, kde rovněž žijí zajímavé druhy „stepní" zvířeny (*Cryptocephalus pygmaeus*, *Chrysolina analis*).

Jiné ohrožení představuje pro nejcennější stepní lokality Křivoklátska na Týřovické skále a Velké Pleši, kde žije např. vzácná *Chrysolina aurichalcea bohemica*, stádo introdukovaných muflonů (*Ovis musimon*). Již po několik let je zde pozorován velice nebezpečný trend rozrušování pionýrských a xerotermních travobylinných společenstev a šíření druhů nitrofilní a segetální vegetace. To vše v důsledku sešlapu, rozhrabávání, spásání a přísunu nitrátů z trusu muflonů. Pozitivní vliv pastvy, konstatovaný v případě náhradních xerotermních trávníků v Lánské oboře, je zde zcela vyloučen, protože nelesní společenstva na Týřovické skále a Velké Pleši mají charakter primární vegetace, udržované před vlivy sukcese jinak, totiž specifickými podmínkami zdejšího mezoklimatu.

PODĚKOVÁNÍ. Děkuji především pracovníkům Správy CHKO Křivoklátsko Ing. P. Štěpánkovi a RNDr. P. Hůlovi, kteří mi umožnili provádět entomologický průzkum na území CHKO, zejména ve zvláště chráněných územích. Děkuji také odboru ochrany přírody Ministerstva životního prostředí České republiky za udělení výjimky ke vstupu a sběru imág a vývojových stádií řádu Coleoptera na území národních přírodních rezervací Křivoklátska a pracovníkům Lesní správy Lány Ing. A. Krieglerovi a Ing. P. Ziegrosserovi za povolení ke vstupu a entomologickým aktivitám v prostorách Lánské obory. V neposlední řadě děkuji všem, kteří poskytli pro tuto práci údaje o vlastních nálezech, D. S. Boukalovi za revizi anglického textu a J. Vitnerovi za kritické pročítání rukopisu.

LITERATURA

BECHYNĚ J. 1944: Cassididae a Hispidae v Čechách a na Moravě. (Bohemiae et Moraviae Cassididarum et Hispidarum conspectus). *Entomologické Příručky Entomologických Listů v Brně*, 9: 74-86 (in Czech, Latin summary).

BECHYNĚ J. 1948: Contribution à la connaissance du genre Timarcha Latr. 12: études phyllogénétiques et zoogéographiques (Col. Phytophaga, Chrysomelidae). *Sborník Národního Musea v Praze,* 4B (2) (Zoologia 1): 1-62.

BECHYNĚ J. 1949: Notulae ad cognitionem generis Chrysolina Motsch. IV. (Čtvrtý příspěvek k poznání rodu Chrysolina Motsch). *Entomologické Listy*, 12: 48-55 (in Latin, Czech summary).

BERTI N. 1989: Contribution à la Faune de France. L' identité d' Oulema (O.) melanopus (L.). *Bulletin de la Société Entomologique de France*, 94: 47-57.

BEZDĚK J. 2003: New and interesting records of leaf beetles (Coleoptera: Chrysomelidae) from Bohemia, Moravia and Slovakia, II. *Klapalekiana*, 39: 205-210.

BIEŃKOWSKI A. O. 2001: A study on the genus Chrysolina Motschulsky, 1860, with a checklist of all the described subgenera, species, subspecies, and synonyms (Coleoptera: Chrysomelidae: Chrysomelinae). *Genus*, 12: 105-235.

BOROWIEC L. 1982: Gonioctena intermedia (Helliessen, 1911) (Col., Chrysomelidae) nowy gatunek chrząszcza dla fauny Polski. (Gonioctena intermedia (Helliessen, 1911) (Col., Chrysomelidae) a new species for the fauna of Poland). *Przeglad Zoologiczny*, 26: 409-411 (in Polish, English abstr.).

BOROWIEC L. 1999: *A world catalogue of the Cassidinae (Coleoptera: Chrysomelidae).* Biologica Silesiae, Wroclaw, 476 pp.

CULEK M. (ed.) 1996: *Biogeografické členění České republiky*. Enigma, Praha, 347 pp (in Czech).

ČÍŽEK P. & FORNŮSEK R. 2000: Příspěvek k poznání dřepčíků (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) Čech, Moravy, Slovenska a Maďarska I. (Beitrag zur Kenntnis der Flohkäfer (Coleoptera: Chrysomelidae: Alticinae) von Böhmen, Mähren, der Slowakei und Ungarn I). *Klapalekiana*, 36: 29-32 (in Czech, German summary, English abstr.).

ČÍŽEK P., HEJKAL J. & STANOVSKÝ J. 1995: Příspěvek k poznání brouků čeledi Chrysomelidae (Coleoptera) Čech, Moravy a Slovenska. (Contribution to the knowledge of the family Chrysomelidae (Coleoptera) from Bohemia, Moravia and Slovakia). *Klapalekiana*, 31: 1-10 (in Czech, English abstr.).

DOGUET S. 1994: *Coléoptères Chrysomelidae. Vol. 2, Alticinae. Faune de France 80*. Féd. Franc. Soc. Sci. Natur., Paris, 694 pp.

DOLEŽAL Z. 1993: Mandelinky rodu Cryptocephalus v západních Čechách. *Živa*, 4: 169-170 (in Czech).

FLEISCHER A. 1927-1930: *Přehled brouků fauny Československé republiky*. Moravské zemské museum, Brno, 485 pp (in Czech).

FRANC V. 1992: Myrmecophilous beetles of Slovakia with special reference to their endangerment and perspectives for protection. *Acta Universitatis Carolinae, Biologica*, 36: 299-324.

GRUEV B. A. 1992: *Geographical distribution of the leaf beetle subfamilies Lamprosomatinae, Eumolpinae, Chrysomelinae, Alticinae, Hispinae and Cassidinae (Coleoptera: Chrysomelidae) on the Balkan peninsula*. Plovdiv University Press, Plovdiv, 510 pp.

GRUEV B. & DÖBERL M. 1997: General Distribution of the Flea Beetles in the Palaearctic Subregion (Coleoptera, Chrysomelidae: Alticinae). *Scopolia*, 37: 1-496.

GRUEV B. & TOMOV V. 1986: *Fauna na Blgarija 16 – Coleoptera, Chrysomelidae – II. Chrysomelinae, Galerucinae, Alticinae, Hispinae, Cassidinae*. Izdatelstvo na Blgarskata akademija na naukite, Sofija, 388 pp (in Bulgarian).

HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds.) 1988: *Květena České socialistické republiky – 1*. Academia, Praha, 557 pp (in Czech, English summary).

KIPPENBERG H. & DÖBERL M. 1994: Chrysomelidae, pp. 17-142. In: LOHSE G. A. & LUCHT W. H. (ed.): *Die Käfer Mitteleuropas. Suppl. 3.* Goecke & Evers Verlag, Krefeld, 403 pp.

KOCH K. 1992: *Die Käfer Mitteleuropas. Ökologie 3*. Goecke & Evers Verlag, Krefeld, 389 pp.

KOLBEK J. (ed.) 1997: *Potential natural vegetation of the Biosphere Reserve Křivoklátsko. Potenciální přirozená vegetace biosférické rezervace Křivoklátsko*. Academia, Praha, 234 pp (in English and Czech).

KOLBEK J. (ed.) 1999: *Vegetace Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko. 1. Vývoj krajiny a vegetace, vodní, pobřežní a luční společenstva. (Vegetation of the Protected Landscape Area and Biosphere Reserve Křivoklátsko. 1. Development of the Landscape and Vegetation, Aquatic, River Bank and Meadow Communities*). Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Botanický ústav AV ČR, Praha, 232 pp (in Czech, English abstr.).

KOLBEK J. (ed.) 2001: *Vegetace Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko. 2. Společenstva skal, strání, sutí, primitivních půd, vřesovišť, termofilních lemů a synantropní vegetace. (Vegetation of the Protected Landscape Area and Biosphere Reserve Křivoklátsko. 2. Plant Communities of the Rocks, Screes, Primitive Soils, Heathlands, Thermophilous Margins and Ruderal Sites*). Academia, Praha, 356 pp (in Czech, English abstr.).

KOLBEK J., MLADÝ F. & PETŘÍČEK V. (eds.) 1999: *Květena Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Křivoklátsko. 1. Mapy rozšíření cévnatých rostlin. (Flora des Landschaftsschutzgebietes und Biosphären-Reservates Křivoklátsko. 1. Verbreitungskarten von Gefässpflanzen*). Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Botanický ústav AV ČR, Praha, 300 pp (in Czech, German abstr.).

KOLBEK J. & MORAVEC J. (eds.) 1995: *Mapa potenciální přirozené vegetace biosférické rezervace Křivoklátsko. Map of potential natural Vegetation of the Biosphere Reserve Křivoklátsko*. Botanický ústav AV ČR a MŽP, Průhonice, 14 maps (in Czech and English).

KOLEŠKA Z. 1975: Příspěvek k historii entomologického průzkumu Křivoklátska. (Beitrag zur Historie der entomologischen Aufklärung der Umgebung von Křivoklát). *Bohemia Centralis*, 4: 96-103 (in Czech, German abstr.).

KRÁL D. & JANUŠ J. 2003: Faunistic records from the Czech Republic – 159. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana,* 39: 52.

KRÁL J. 1947: Příspěvek k poznání dřepčíků fauny Československa 3. Ad Halticidarum faunae Čechoslovakiae cognitionem additamentum III. *Časopis Československé Společnosti Entomologické*, 44: 21-26 (in Czech and Latin).

KRÁL J. 1954: Příspěvek k poznání dřepčíků zvířeny Československa (6). (Beitrag zur Kenntnis der Halticiden der Tschechoslowakei (Col., Chrysomeloidea)). *Acta Societatis Entomologicae Čechosloveniae*, 51 : 177-180 (in Czech, Russian and German abstr.).

KRÁL J. 1967: Tři druhy rodu Cryptocephalus Geoffroy nové pro Československo (Col. Phyt. Chrys.). (Drei Arten der Gattung Cryptocephalus Geoffroy, neu für die Tschechoslowakei (Col. Phyt. Chrys.)). *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV,* 3: 23-26 (in Czech, German abstr.).

LOŽEK V. 1975: Přehled měkkýšů Křivoklátska. (Übersicht der Weichtiere des Křivoklát – Gebietes). *Bohemia Centralis*, 4: 104-131 (in Czech, German abstr.).

MAŠEK J. (ed.) 1997: *Geologická a přírodovědná mapa Chráněné krajinné oblasti a biosférická rezervace Křivoklátsko. Geological and Nature Conservation Map of the Protected Landscape Area and Biosphere Reserve Křivoklátsko*. Český geologický ústav ve spolupráci s MŽP ČR a Správou CHKO Křivoklátsko, Praha, 1 map (in Czech and English).

MOHR K. H. 1966: Chrysomelidae, pp. 95-280. In: Freude H., Harde W. H. & Lohse G.A. (eds.). *Die Käfer Mitteleuropas. Bd. IX.*, Goecke & Evers Verlag, Krefeld, 299 pp.

MOHR K. H. 1981: Revision der paläarktischen Arten der Gattung Dibolia Latreille, 1829 (Coleoptera, Chrysomelidae, Halticinae). *Polskie Pismo Entomologiczne*, 51: 393-469.

MORAVEC J. (ed.) 1995: *Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. Severočeskou Přírodou (Suppl.). 2. vydání. (Red list of plant communities of the Czech republic and their endangerment).* Institute of Botany, Academy of Sciences, Litoměřice, 206 pp (in Czech, English abstr.).

PRUNER L. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system). *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1-115 (in Czech, English abstr.).

PULPÁN J. 1968: Stanovení areálů a subareálů Československa vzhledem k faunistice brouků čeledi Carabidae (Coleoptera). (Bestimmung der Areale und Subareale der Tschechoslowakei am Grunde der Faunistik der Carabiden (Coleoptera)). *Acta Musei Reginaehradecensis. Ser. A.: Scientiae Naturales*, 9: 95-146 (in Czech, German abstr.).

REJZEK M. & RÉBL K. 1999: Cerambycidae of Křivoklátsko Biosphere Reserve (Central Bohemia) (Insecta: Coleoptera). *Mitteilungen des Internationalen Entomologischen Vereins e. V. Frankfurt a. M.*, Suppl. 6: 1-70.

ROUBAL J. 1941: *Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a východních Karpat na základě bionomickém a zoogeografickém a spolu systematický doplněk Ganglbauerových „Die Käfer von Mitteleuropa" a Reitterovy „Fauna germanica". Díl III.* Slovanský ústav v nakladatelství Orbis, Praha, 363 pp (in Czech).

RYDLO J. 1992: Vodní makrofyta rybníků a tůní na Křivoklátsku. (Water Macrophytes of Ponds and Oxbows in the Křivoklátsko Biosphere Reserve). *Muzeum a Současnost, Ser. Natur.*, 6 : 109-178 (in Czech, English abstr.).

SKALICKÝ V. & SKALICKÁ A. 1975: Příspěvek ke květeně diabasů na východním okraji Křivoklátska. (Ein Beitrag zur Flora der Diabase des Křivoklát – Gebietes). *Bohemia Centralis*, 4: 132-140 (in Czech, German abstr.).

STREJČEK J. 1974: K problematice hmyzí zvířeny chráněné oblasti Český kras. (Zur Problematik der Insektenfauna im geschützten Landschaftsgebiet Böhmischer Karst). *Bohemia Centralis*, 3: 152-162 (in Czech, German abstr.).

STREJČEK J. 1976a: Příspěvek k poznání brouků z čeledí Chrysomelidae, Bruchidae, Anthribidae a Curculionidae v chráněném území „Baba" u Křivoklátu. (Beitrag zur Kenntnis der Käfer der Familien Chrysomelidae, Bruchidae, Anthribidae und Curculionidae in den Naturschutzgebiet „Baba" bei Křivoklát). *Bohemia Centralis*, 5: 119-135 (in Czech, German abstr.).

STREJČEK J. 1976b: Příspěvek k poznání fauny brouků čeledí Chrysomelidae a Bruchidae v Československu. (Beitrag zur Kenntnis der Käferfauna der Familien Chrysomelidae und Bruchidae in der Tschechoslowakei). *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 12: 59-67 (in Czech, German abstr.).

STREJČEK J. 1984: Výsledky dílčího entomologického průzkumu připravovaného chráněného území Nezabudické skály v Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. (Ergebnisse einer entomologischen Teilforschung des beabsichtigen Schutzgebietes Nezabudické skály im Landschaftschutzgebiet Křivoklátsko). *Bohemia Centralis*, 13: 261-270 (in Czech, German abstr.).

STREJČEK J. 1993a: Faunistic records from the Czech Republic – 9. Coleoptera: Chrysomelidae. *Klapalekiana*, 29: 169-171.

STREJČEK J. 1993b: Chrysomelidae, pp. 123-132. In: JELÍNEK J. (ed.): Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Folia Heyrovskyana*, Suppl. 1: 3-172 (in English and Czech).

STREJČEK J. 2000: *Katalog brouků (Coleoptera) Prahy* (*Catalogue of beetles (Coleoptera) from Prague*). *1 – Chrysomelidae (s. lato), Bruchidae, Urodontidae.* Praha, 100 pp (in Czech, German and English summaries).

ŠMAHA J. 1982: Některé výsledky průzkumu entomofauny biocenóz v okolí Křivoklátu. (Einige Ergebnisse von der Erforschung der Entomofauna der Biozenosen in der Umgebung von Křivoklát). *Bohemia Centralis*, 11: 135-153 (In Czech, German abstr.).

ŠPRYŇAR P. & ERNEST L. 2001: Faunistic records from the Czech Republic – 131. Coleoptera: Curculionidae. *Klapalekiana*, 37: 125-127.

VONDŘEJC J. 1992: Kvalitativně kvantitativní vztahy dřepčíků (Coleoptera, Alticidae) na vybraných loukách severní Moravy. *Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Ostraviensis, Ser. E*, 22: 65-80 (in Czech).

WARCHAŁOWSKI A. 1978: *Klucze do oznaczania owadów Polski. Cz. XIX. Chrząszcze – Coleoptera. Zesz. 94c. Stonkowate – Chrysomelidae. Podrodziny: Halticinae, Hispinae i Cassidinae.* PWN, Warszawa, Wrocław, 157 pp (in Polish).

WARCHAŁOWSKI A. 1991: *Fauna Polski. Tom 13. Chrysomelidae – Stonkowate (Insecta: Coleoptera). Cz. II. (Podrodziny: Clythrinae i Cryptocephalinae).* PWN, Warszawa, 347 pp (in Polish).

WARCHAŁOWSKI A. 1995: *Fauna Polski. Tom 1. Chrysomelidae – Stonkowate (Insecta: Coleoptera). Cz. V. (Podrodzina: Halticinae: rodzaje Phyllotreta, Aphthona i Longitarsus).* MiIZ PAN, Warszawa, 360 pp (in Polish).

WARCHAŁOWSKI A. 1998: *Fauna Polski. Tom 20. Chrysomelidae – Stonkowate (Insecta: Coleoptera). Cz. VI. (Podrodzina Halticinae: rodzaje Hermaeophaga – Dibolia).* Polskie towarzystwo entomologiczne, Warszawa, 292 pp (in Polish).

WARCHAŁOWSKI A. 2003: *Chrysomelidae. The leaf-beetles of Europe and the Mediterranean area.* Natura optima dux Foundation, Warszawa, 600 pp.

ZELENÝ J. 1972: Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. (Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowakei für Zwecke der faunistischen Forschung). *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV*, 8: 3-16 (in Czech, German abstr.).

ZÚBER M. 2001: Mandelinky (Coleoptera, Chrysomelidae s. l.) Pouzdřanské stepi. (Leaf-beetles (Coleoptera, Chrysomelidae s. l.) of Pouzdřany steppe). *Sborník Přírodovědného Klubu v Uherském Hradišti,* 6: 200-205 (in Czech, English abstr.).

SUMMARY

The Protected Ladscape Area and Biosphere Reserve of Křivoklátsko (PLA) is a well-preserved region in the western part of central Bohemia, covering an area of 630 km^2. The main axis of the region is formed by the deep valley of the Berounka River. The territory is situated about 50 km west of Prague and is approximately delimited by the following towns and villages: Rakovník, Lašovice, Šípy, Zvíkovec, Zbiroh, Zdice, Malé Kyšice, Bratronice, and Lány (for geographical coordinates see Fig. 1). Most of the area is covered by natural or semi-natural oak-hornbeam and beech forests as well as scree woods, thermophilous oak forests and alder woods. The territory shows high geomorphological diversity with numerous natural vegetation types, including grass-herb communities in natural non-wooded sites and in habitats deforested by man. Large diversity and a strong share of relict elements are observed also in animal communities.

Since 1993 I have conducted a long-term research of phytophagous beetles, mainly from the family Chrysomelidae sensu lato. This work summarizes the findings. The resulting list of 266 taxa was complemented by data from other collectors (indicated by their abbreviated names followed by „lgt.") and a few literature data (indicated as "lit."). Complete list of all collected material is deposited at the PLA headquarters in Zbečno.

All localities were mapped according to the international faunistic net map system. The squares of this system are further sub-divided into basic mapping units of about 1 km² in size (see Fig. 1).

This work presents a list of all basic mapping units in which the corresponding taxa were found. Additional collecting circumstances are mentioned only for selected species. Number of discovered individuals (if mentioned) follows the collecting date as males / females, e.g.: 29.IX.2002: 0/1.

Abbreviations "**E**", "**T**" and "**R**" in the brackets behind the name of each taxon have the following meaning: E = expansive species, R = species with a very narrow biotope range or a relict species in the Czech Republic, and T = species intermediate between E and R. The "**s.i.**" index is evaluated as a sum of several subindices and is subsequently used to determine the conservation status of every species in the Czech Republic. The subindices are as follows:

1. Distribution in Europe: widely distributed in a larger part of Europe = 0; distribution insular or strip-like = 3; endemic species = 5.
2. Populations in the Czech Republic: within the distribution range = 0; at a border of the range = 2; outside the main range = 4.
3. Occurrence in the Czech Republic: widespread species, found in most of the territory = 0; occurring in more parts of the Czech Republic = 1; occurring only in some regions = 3; occurs only in a few isolated places = 5.
4. Abundance in the Czech Republic: very frequent species = 0; frequent species = 2; infrequent species = 3; rare species = 5.
5. Past trend during at least one decade: abundance (frequency) increasing = 0; abundance more or less stable = 1; retreating species or trend not known = 2; clearly retreating species = 4; rapidly disappearing species, which has already become extinct in some areas = 6.
6. Biotope range: euryoecious or expansive species = 0; „intermediate" species able to colonize secondary biotopes = 2; „intermediate" species living mainly in well-preserved biotopes or insufficiently known species = 3; species occurring in a narrow range of biotopes = 4; specialized species occurring in a very narrow range of biotopes = 6.
7. Food specialization: polyphagous species = 0; widely oligophagous species living on a whole family of plants = 1; narrowly oligophagous species (1-3 genera of plants) = 2; monophagous species = 4.
8. Ecology of food source (host plants): widespread species not endangered by human activities = 0; species with narrow ecological amplitude occurring only in some areas = 2; endangered species = 4.
9. Vagility of the species: high ability to spread to new biotopes = 0; average = 2; limited = 3; very low = 4.
10. Trend of anthropogenic impact on the biotopes inhabited by the species (Moravec & al. 1995): improving = 0; more or less stable = 1; retreating biotopes = 3; fast-retreating biotopes = 4; destroyed biotopes and those exposed to fast destruction process (e.g. saline habitats) = 6.
11. Protection: common species, protected species and species occurring in currently protected areas = 0; stenoecious, unprotected species with lower frequency of occurrence or low abundance whose occurrence is not centred in currently protected territories = 1.

I consider taxa with a sum of individual subindices equal to 15 – 20 as vulnerable („**Vu**"), between 21 and 30 as endangered („**En**"), and exceeding 30 as critically endangered („**Cr**").

Relative abundance ("**A**") of a given species is expressed by a relative number of specimens I know from the territory**:** „**J**" = singly (1-9 specimens), „**D**" = tens (10-99 specimens) and „**S**" = hundreds (100 and more). Relative frequency („**F**") is expressed by the number of basic mapping units in which the taxon has been found in the Křivoklát region so far.

Ecosystems or habitat types in which the taxon occurs in the Křivoklát region are summarized in a short paragraph following the basic information. International classification of phytocenological syntaxa is mostly used (Moravec et al. 1995).

A total of 266 taxa of the family Chrysomelidae sensu lato has been found in the PLA. It represents about 64 % of the species recorded from the Czech Republic (Strejček 1993b).

Species without corresponding reliable voucher specimens and species only recorded by pre-1960 papers are not included into these numbers, and their names are in brackets.

Most of the recorded species are characteristic mesophilous elements of the Central European broadleaf forest area. On the other hand, thermophilous and partly montane species also create an important part of the fauna of the Křivoklát region.

The most important records in the studied area are *Longitarsus niger* and *Psylliodes brisouti*, in both cases confirming their occurrence in Bohemia. Other rare species include e.g. *Oulema erichsonii*, *Cryptocephalus distinguendus*, *C. exiguus*, *C. frontalis*, *C. imperialis*, *C. nitidulus*, *C. octomaculatus*, *C. punctiger*, *C. pygmaeus*, *C. querceti*, *C. signatifrons*, *C. vittula*, *Chrysolina aurichalcea bohemica*, *Ch. hemisphaerica rufocuprea*, *Ch. umbratilis*, *Gonioctena intermedia*, *Timarcha metallica*, *Altica palustris*, *Apteropeda globosa*, *Argopus ahrensii*, *Chaetocnema aerosa*, *Dibolia cynoglossi*, *Longitarsus cerinthes*, *L. longiseta*, *Phyllotreta austriaca*, and *Ph. christinae.*

From the bionomical point of view, it is remarkable that *Phyllotreta austriaca* is not monophagous on *Sisymbrium strictissimum*, as it was repeatly found also on *Hesperis matronalis*. Another flea beetle, *Hermaeophaga mercurialis* living usually on *Mercurialis perennis*, was found for the first time also in a ruderal community of *Mercuralis annua* in the village of Nižbor. Finally, *Plantago lanceolata* was proved to be a host plant of *Longitarsus niger* in the PLA.

The protection of leaf beetles in the PLA is secured by a number of protected areas but, as in other places in the Czech Republic, the most prominent species of the local „steppe" fauna are retreating due to long-term changes in farming practices affecting thermophilous grass communities. This work warns of some negative trends of this process.